

EUROPESE CENTRALE BANK

DE UITVOERING VAN HET MONETAIRE BELEID IN HET EUROGEBIED

SEPTEMBER 2006

BCE ECB EZB EKT EKP

**ALGEMENE
DOCUMENTATIE
INZAKE DE MONETAIRE-
BELEIDSINSTRUMENTEN
EN -PROCEDURES VAN
HET EUROSISTEEM**

EUROPESE CENTRALE BANK

DE UITVOERING VAN HET MONETAIRE BELEID IN HET EUROGEBIED

SEPTEMBER 2006

In 2006 verschijnt
in alle publicaties
van de ECB
een motief uit
het bankbiljet
van €5.

**ALGEMENE
DOCUMENTATIE
INZAKE DE MONETAIRE-
BELEIDSINSTRUMENTEN
EN -PROCEDURES VAN
HET EUROSISTEEM**

© Europese Centrale Bank, 2006

Adres

Kaiserstrasse 29
D-60311 Frankfurt am Main
Duitsland

Postadres

Postfach 16 03 19
D-60066 Frankfurt am Main
Duitsland

Telefoon

+49 69 1344 0

Website

<http://www.ecb.int>

Fax

+49 69 1344 6000

Telex

411 144 ecb d

Alle rechten voorbehouden. Het maken van fotokopieën voor educatieve en niet-commerciële doeleinden is met bronvermelding toegestaan.

De in deze publicatie genoemde bepalingen gelden met ingang van 1 januari 2007.

ISSN 1725 - 7174 (gedrukte versie)
ISSN 1725 - 728X (internet-versie)

INHOUD

INLEIDING	6	HOOFDSTUK 5	24
HOOFDSTUK 1		PROCEDURES	24
OVERZICHT VAN HET MONETAIRE-BELEIDSKADER	7	5.1 Tenders	24
1.1 Het Europees Stelsel van Centrale Banken	7	5.1.1 Algemeen	24
1.2 Doelstellingen van het Eurosysteem	7	5.1.2 Kalender voor tenders	25
1.3 Monetaire-beleidsinstrumenten van het Eurosysteem	7	5.1.3 Aankondiging van tenders	25
1.3.1 Open-markttransacties	7	5.1.4 Inschrijving en de voorbereiding daarop door tegenpartijen	27
1.3.2 Permanente faciliteiten	8	5.1.5 Toewijzingsprocedures bij tenders	28
1.3.3 Reserveverplichtingen	9	5.1.6 Bekendmaking van de resultaten van de toewijzing	31
1.4 Tegenpartijen	9	5.2 Procedures voor bilaterale transacties	32
1.5 Beleenbare activa	10	5.3 Procedures voor het afrekenen van transacties	33
1.6 Aanpassing van het monetaire-beleidskader	10	5.3.1 Algemeen	33
		5.3.2 Afrekening van open-markttransacties	34
		5.3.3 Einde-dagprocedures	34
HOOFDSTUK 2	11	HOOFDSTUK 6	35
TEGENPARTIJEN	11	BELEENBARE ACTIVA	35
2.1 Algemene criteria voor tegenpartijen	11	6.1 Algemeen	35
2.2 Keuze van tegenpartijen bij snelle tenders en bilaterale transacties	11	6.2 Beleenbaarheidsspecificaties voor onderpand	36
2.3 Sancties ingeval een tegenpartij verplichtingen niet nakomt	12	6.2.1 Beleenbaarheidscriteria voor verhandelbare activa	36
2.4 Opschorting of uitsluiting uit overweging van voorzichtigheid	13	6.2.2 Beleenbaarheidscriteria voor niet-verhandelbare activa	38
		6.2.3 Aanvullende vereisten voor het gebruik van beleenbare activa	40
HOOFDSTUK 3	14	6.3 Kredietbeoordelingskader van het Eurosysteem	42
OPEN-MARKTTRANSACTIES	14	6.3.1 Doel en elementen	42
3.1 Transacties met wederinkoop	14	6.3.2 Vaststelling van de hoge kwaliteitseisen voor verhandelbare activa	43
3.1.1 Algemeen	14	6.3.3 Vaststelling van de hoge kwaliteitseisen voor niet-verhandelbare activa	45
3.1.2 Basis-herfinancieringstransacties	14	6.3.4 Aanvaardingscriteria voor kredietbeoordelingssystemen	47
3.1.3 Langerlopende herfinancieringstransacties	15	6.3.5 Toezicht op de prestaties van kredietbeoordelingssystemen	50
3.1.4 "Fine-tuning"-transacties met wederinkoop	15	6.4 Risicobeheersingsmaatregelen	50
3.1.5 Structurele transacties met wederinkoop	16	6.4.1 Algemeen	50
3.2 Rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier	16	6.4.2 Risicobeheersingsmaatregelen voor verhandelbare activa	52
3.3 Uitgifte van ECB-schuldbewijzen	17		
3.4 Deviezenswaps	18		
3.5 Aantrekken van termijndeposito's	19		
HOOFDSTUK 4	21		
PERMANENTE FACILITEITEN	21		
4.1 De marginale beleningsfaciliteit	21		
4.2 De depositofaciliteit	22		

6.4.3 Risicobeheersingsmaatregelen voor niet-verhandelbare activa	55	6 Toewijzing van variabele deviezen-swaptenders	31
6.5 Waarderingsgrondslagen voor beleenbare activa	56	7 Risicobeheersingsmaatregelen	51
6.6 Grensoverschrijdend gebruik van beleenbare activa	57	8 Berekening van margestortingen	54
6.6.1 Het correspondentenmodel voor centrale banken	57	9 Reservebasis en reserveratio's	63
6.6.2 Koppelingen tussen effectenafwikkelingsystemen	59	10 Berekening van de rentevergoeding over verplicht aangehouden reserves	65
HOOFDSTUK 7		Grafieken	
RESERVEVERPLICHTINGEN	61	1 Normaal tijdschema voor de operationele stappen bij standaardtenders (tijden zijn aangegeven in ECB-tijd (Midden-Europese tijd))	25
7.1 Algemeen	61	2 Normaal tijdschema voor de operationele stappen bij snelle tenders	26
7.2 Reserveplichtige instellingen	61	3 Het correspondentenmodel voor centrale banken	57
7.3 Vaststelling van reserveverplichtingen	62	4 Koppelingen tussen effectenafwikkelingsystemen	58
7.4 Aanhouding van verplichte reserves	64	Tabellen	
7.5 Kennisgeving van, instemming met en controle op de reservebasis	65	1 De monetaire-beleidstransacties van het Eurosysteem	9
7.6 Niet-nakoming van reserveverplichtingen	66	2 Normale transactiedagen voor de basis- en langerlopende herfinancieringstransacties	26
BIJLAGEN		3 Normale valutadata voor openmarkttransacties van het Eurosysteem	34
1 Voorbeelden van monetaire-beleidstransacties en -procedures	69	4 Activa die gebruikt kunnen worden voor de monetaire-beleidstransacties van het Eurosysteem	41
2 Lijst van termen	84	5 Stilzwijgende kredietbeoordelingen van emittenten, debiteuren of garanten zonder een EKBI-kredietbeoordeling die regionale of lagere overheden of entiteiten uit de publieke sector uit het eurogebied zijn	45
3 Keuze van tegenpartijen bij deviezen-interventies en bij deviezen-swaps voor monetaire-beleidsdoelstellingen	95	6 Liquiditeitscategorieën voor verhandelbare activa	52
4 Rapportagekader voor de monetaire en bancaire statistieken van de Europese Centrale Bank	96	7 Surpluspercentages voor beleenbare verhandelbare activa voor instrumenten met vaste rente en nulcoupon	53
5 De websites van het Eurosysteem	105	8 Surpluspercentages voor beleenbare verhandelbare schuldbewijzen met invers-variabele rente	53
6 Procedures en sancties ingeval een tegenpartij niet aan verplichtingen voldoet	106	9 Surpluspercentages voor kredietvorderingen met vaste rente	55
7 Vestiging van een geldig zekerheidsrecht op kredietvorderingen	108		
KADERS, GRAFIEKEN EN TABELLEN			
Kaders			
1 Uitgifte van ECB-schuldbewijzen	18		
2 Deviezen-swaps	19		
3 De operationele stappen bij een tenderprocedure	24		
4 Toewijzing van vaste-rentetenders	28		
5 Toewijzing van variabele-rentetenders in euro	29		

LIJST VAN AFKORTINGEN

CCBM	correspondentenmodel voor centrale banken
ECAF	<i>Eurosystem credit assessment framework</i> ofwel kredietbeoordelingskader van het Eurosysteem
ECB	Europese Centrale Bank
EEG	Europese Economische Gemeenschap
EER	Europese Economische Ruimte
EG	Europese Gemeenschap
EKBI	externe kredietbeoordelingsinstelling
ESCB	Europees Stelsel van Centrale Banken
ESR 95	Europees Systeem van Rekeningen 1995
EU	Europese Unie
ICAS	<i>NCB in-house credit assessment system</i> ofwel intern kredietbeoordelingssysteem van een nationale centrale bank
ICBE	instelling voor collectieve belegging in effecten
ICSD	<i>international central securities depository</i> ofwel internationale centrale effectenbewaarinstelling
IRB	op interne ratings berustend systeem
ISIN	<i>International Securities Identification Number</i> ofwel internationaal effecten-identificatienummer
MFI	monetaire financiële instelling
RMBD	<i>retail mortgage-backed debt instrument</i> ofwel retail-schuldbewijzen met hypothecair onderpand
RTBV	“real-time” brutovereenigingssysteem
SSS	<i>securities settlement system</i> ofwel effectenafwikkelingssysteem
TARGET	Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system

INLEIDING

In dit document wordt het door het Eurosysteem* voor het gemeenschappelijke monetaire beleid in het Eurogebied gekozen operationele kader uiteengezet. Het is de bedoeling dat dit document, dat deel uitmaakt van het juridische kader van het Eurosysteem voor de monetaire-beleidsinstrumenten en -procedures, zal dienen als "Algemene Documentatie" inzake de monetaire-beleidsinstrumenten en -procedures van het Eurosysteem, en meer in het bijzonder als informatiebron met betrekking tot het monetaire-beleidskader van het Eurosysteem ten behoeve van tegenpartijen.

Aan de Algemene Documentatie zelf kunnen door tegenpartijen geen rechten worden ontleend noch kunnen aan hen op basis daarvan verplichtingen worden opgelegd. De juridische verhouding tussen het Eurosysteem en tegenpartijen is vastgelegd in contracten of regelingen.

Het document bestaat uit zeven hoofdstukken. In Hoofdstuk 1 wordt een overzicht gegeven van het operationele kader voor het door het Eurosysteem te voeren monetaire beleid. In Hoofdstuk 2 worden de criteria uiteengezet waaraan tegenpartijen moeten voldoen die wensen deel te nemen aan de monetaire-beleidstransacties van het Eurosysteem. In Hoofdstuk 3 worden de open-markttransacties beschreven en in Hoofdstuk 4 de aan tegenpartijen ter beschikking staande permanente faciliteiten. Hoofdstuk 5 biedt een overzicht van de procedures voor de uitvoering van monetaire-beleidstransacties. Hoofdstuk 6 gaat in op de criteria voor de beleenbare activa die bij de uitvoering van monetaire-beleidstransacties worden gebruikt. In Hoofdstuk 7 wordt het stelsel van reserveverplichtingen van het Eurosysteem uiteengezet.

De bijlagen bevatten voorbeelden van monetaire-beleidstransacties en -procedures, een lijst van termen, criteria voor de keuze van tegenpartijen bij deviezeninterventies van het Eurosysteem, een uiteenzetting van het rapportagekader voor de monetaire en bancaire statistieken van de Europese Centrale Bank, een overzicht van de websites van het Eurosysteem,

een beschrijving van de procedures en sancties die gelden wanneer een tegenpartij niet aan verplichtingen voldoet en additionele juridische vereisten voor de vestiging van een geldig zekerheidsrecht op kredietvorderingen wanneer deze tegenover het Eurosysteem als onderpand worden gebruikt.

* De Raad van Bestuur van de Europese Centrale Bank is overeengekomen de term "Eurosysteem" te gebruiken als aanduiding van de onderdelen van het ESCB die zijn basistaken vervullen, te weten de Europese Centrale Bank en de nationale centrale banken van de lidstaten die overeenkomstig het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap op de gemeenschappelijke munt zijn overgegaan.

HOOFDSTUK I

OVERZICHT VAN HET MONETAIRE-BELEIDSKADER

1.1 HET EUROPEES STELSEL VAN CENTRALE BANKEN

Het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB) bestaat uit de Europese Centrale Bank (ECB) en de nationale centrale banken van de lidstaten van de Europese Unie (EU).¹ De activiteiten van het ESCB worden uitgevoerd overeenkomstig het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap (hierna te noemen “het Verdrag”) en de Statuten van het Europees Stelsel van Centrale Banken en van de Europese Centrale Bank (hierna te noemen “de Statuten van het ESCB en van de ECB”). Het ESCB wordt bestuurd door de besluitvormende organen van de ECB. Daarbij is de Raad van Bestuur van de ECB verantwoordelijk voor het bepalen van het monetaire beleid, terwijl de Directie bevoegd is het monetaire beleid uit te voeren volgens de door de Raad van Bestuur vastgestelde besluiten en richtsnoeren. Voorzover mogelijk en passend doet de ECB, met het oog op de operationele doelmatigheid, een beroep op de nationale centrale banken² voor het uitvoeren van de transacties die tot de taken van het Eurosysteem behoren. De monetaire-beleidstransacties van het Eurosysteem worden in alle lidstaten op uniforme voorwaarden ten uitvoer gelegd.³

1.2 DOELSTELLINGEN VAN HET EUROSISTEEM

Het hoofddoel van het Eurosysteem zoals vastgelegd in artikel 105 van het Verdrag is het handhaven van prijsstabiliteit. Onverminderd dit hoofddoel ondersteunt het Eurosysteem het algemene economische beleid in de Europese Gemeenschap. Bij het nastreven van de doelstellingen moet het Eurosysteem handelen in overeenstemming met het beginsel van een open-markteconomie met vrije mededinging, waarbij een doelmatige allocatie van middelen wordt bevorderd.

1.3 MONETAIRE-BELEIDSTRANSACTIES VAN HET EUROSISTEEM

Ter verwezenlijking van de doelstellingen staat aan het Eurosysteem een samenstel van mone-

taire-beleidsinstrumenten ter beschikking: het Eurosysteem verricht open-markttransacties, biedt permanente faciliteiten en verplicht kredietinstellingen minimumreserves aan te houden op rekeningen bij het Eurosysteem.

1.3.1 OPEN-MARKTTRANSACTIES

Open-markttransacties spelen een belangrijke rol in het monetaire beleid van het Eurosysteem en dienen voor het sturen van de rente, het beheersen van de liquiditeitsverhoudingen op de markt en het afgeven van signalen omtrent de koers van het monetaire beleid. Het Eurosysteem beschikt over vijf instrumenten voor het uitvoeren van open-markttransacties. Het belangrijkste instrument is dat van de *transacties met wederinkoop* (op basis van repo-overeenkomsten of leningen op onderpand). En voorts kan het Eurosysteem zich bedienen van *rechtstreekse aankopen van waardepapier in de open markt*, de *uitgifte van schuldbewijzen*, *deviezenswaps* en het *aantrekken van termijndeposito's*. Open-markttransacties vinden plaats op initiatief van de ECB, die tevens het te benutten instrument bepaalt alsmede de modaliteiten. De transacties kunnen worden uitgevoerd als standaardtenders, snelle tenders of bilaterale transacties.⁴ Met be-

1 Opgemerkt wordt dat de nationale centrale banken van lidstaten die niet overeenkomstig het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap zijn overgegaan op de gemeenschappelijke munt, hun bevoegdheden op het monetaire vlak krachtens nationale wetgeving hebben behouden en derhalve niet betrokken zijn bij de uitvoering van het gemeenschappelijke monetaire beleid.

2 In dit document heeft de term “nationale centrale banken” betrekking op de nationale centrale banken van de lidstaten die overeenkomstig het Verdrag op de gemeenschappelijke munt zijn overgegaan.

3 In dit document heeft de term “lidstaat” betrekking op een lidstaat die overeenkomstig het Verdrag op de gemeenschappelijke munt is overgegaan.

4 De verschillende procedures voor het uitvoeren van open-markttransacties door het Eurosysteem, d.w.z. standaardtenders, snelle tenders en bilaterale transacties, worden beschreven in Hoofdstuk 5. *Standaardtenders* worden uitgevoerd binnen een tijdsbestek van 24 uur, gerekend vanaf de aankondiging van de tender tot en met de certificering van het toewijzingsresultaat. Alle tegenpartijen die aan de in paragraaf 2.1 neergelegde algemene criteria voldoen, kunnen deelnemen aan standaardtenders. *Snelle tenders* worden uitgevoerd binnen een tijdsbestek van 90 minuten. Het Eurosysteem kan een beperkt aantal tegenpartijen selecteren voor deelname aan snelle tenders. De term *bilaterale transacties* heeft betrekking op die gevallen waarin het Eurosysteem een transactie aangaat met één tegenpartij of enkele tegenpartijen zonder gebruik te maken van tenderprocedures. Bilaterale transacties omvatten tevens transacties die via effectenbeurzen of marktagenten worden uitgevoerd.

trekking tot doelstellingen, frequentie en procedure kunnen de open-markttransacties van het Eurosysteem in de volgende vier categorieën worden verdeeld (zie ook Tabel 1):

- *Basis-herfinancieringstransacties* zijn reguliere liquiditeitsverschaffende transacties met wederinkoop welke wekelijks worden uitgevoerd en doorgaans een looptijd kennen van een week. Deze transacties worden verricht door de nationale centrale banken op basis van standaardtenders. De basis-herfinancieringstransacties staan centraal bij de doelstellingen van de open-markttransacties van het Eurosysteem en nemen het grootste deel van de herfinanciering van de financiële sector voor hun rekening.
- *Langerlopende herfinancieringstransacties* zijn liquiditeitsverschaffende transacties met wederinkoop, welke maandelijks worden uitgevoerd en een looptijd kennen van doorgaans drie maanden. Deze transacties beogen tegenpartijen te voorzien van aanvullende herfinanciering op langere termijn en worden door de nationale centrale banken verricht op basis van standaardtenders. Bij deze transacties geeft het Eurosysteem doorgaans geen signalen af aan de markt zodat normaliter de door de markt gewenste rentevoet wordt gehanteerd.
- *“Fine-tuning”-transacties* worden uitgevoerd op ad-hocbasis en hebben tot doel de liquiditeitsverhoudingen in de markt te beheersen en de rente te sturen, met name om de rente-effecten van onverwachte fluctuaties in de liquiditeitsverhoudingen op de markt te egaliseren. “Fine-tuning”-transacties worden meestal uitgevoerd als transacties met wederinkoop maar ook wel als rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier, deviezenswaps of het aantrekken van termijndeposito's. De daarbij gebruikte instrumenten en procedures kunnen variëren naar gelang van het type transactie en het specifiek beoogde doel. Normaliter worden deze transacties door de nationale centrale banken uitgevoerd als snelle tenders of bi-

laterale transacties. De Raad van Bestuur van de ECB kan besluiten of onder uitzonderlijke omstandigheden bilaterale “fine-tuning”-transacties door de ECB zelf kunnen worden uitgevoerd.

- Daarnaast kan het Eurosysteem ook *structurele transacties* uitvoeren door middel van uitgifte van schuldbewijzen, transacties met wederinkoop en rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier. Deze transacties vinden (al dan niet regelmatig) plaats wanneer de ECB de structurele positie van het Eurosysteem ten opzichte van de financiële sector wil beïnvloeden. Structurele transacties met wederinkoop en de uitgifte van schuldbewijzen worden door de nationale centrale banken uitgevoerd via standaardtenders. Structurele transacties in de vorm van rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier worden door middel van bilaterale transacties uitgevoerd.

1.3.2 PERMANENTE FACILITEITEN

Permanente faciliteiten dienen ertoe zeer kortlopende liquiditeiten te verschaffen en te onttrekken, signalen af te geven omtrent de algemene koers van het monetaire beleid en grenzen te stellen aan de zeer korte marktrente. Aan de daarvoor in aanmerking komende tegenpartijen staan twee permanente faciliteiten ter beschikking, waarvan zij, wanneer zij aan bepaalde operationele toegangsvoorwaarden voldoen, op eigen initiatief gebruik kunnen maken (zie ook Tabel 1):

- Tegenpartijen kunnen gebruik maken van de *marginale belemingsfaciliteit* ter verkrijging van daggeld van de nationale centrale banken tegen onderpand van beleenbare activa. Normaliter is de toegang tot de faciliteit niet gebonden aan kredietlimieten of andere beperkingen, behoudens het vereiste dat voldoende onderpand beschikbaar wordt gesteld. De rente op de marginale belemingsfaciliteit stelt normaliter een bovengrens aan de zeer korte marktrente.

Tabel I De monetaire-beleidstransacties van het Eurosysteem

Monetaire-beleidstransacties	Soort transactie		Looptijd	Frequentie	Procedure
	Liquiditeitsverruimend	Liquiditeitsverkrappend			
Open-markttransacties					
Basis-herfinancierings-transacties	Transacties met wederinkoop	-	Een week	Wekelijks	Standaardtenders
Langerlopende herfinancierings-transacties	Transacties met wederinkoop	-	Drie maanden	Maandelijks	Standaardtenders
“Fine-tuning”-transacties	Transacties met wederinkoop Deviezenswaps	Transacties met wederinkoop Aantrekken van termijndeposito's Deviezenswaps	Niet gestandaardiseerd	Niet regelmatig	Snelle tenders Bilaterale transacties
	Rechtstreekse aankopen van waardepapier	Rechtstreekse verkopen van waardepapier	-	Niet regelmatig	Bilaterale transacties
Structurele transacties	Transacties met wederinkoop	Uitgifte van schuldbewijzen	Gestandaardiseerd/ niet gestandaardiseerd	Regelmatig en niet regelmatig	Standaardtenders
	Rechtstreekse aankopen van waardepapier	Rechtstreekse verkopen van waardepapier	-	Niet regelmatig	Bilaterale transacties
Permanente faciliteiten					
Marginale beleningsfaciliteit	Transacties met wederinkoop	-	“Overnight”	Toegang op initiatief van tegenpartijen	
Depositofaciliteit	-	Deposito's	“Overnight”	Toegang op initiatief van tegenpartijen	

- Tegenpartijen kunnen gebruik maken van de *depositofaciliteit* om bij de nationale centrale banken kortlopende deposito's aan te houden. Normaliter is de toegang tot de faciliteit niet gebonden aan limieten of andere beperkingen. De rente op de depositofaciliteit stelt normaliter een ondergrens aan de zeer korte marktrente.

De permanente faciliteiten worden door de nationale centrale banken decentraal beheerd.

1.3.3 RESERVEVERPLICHTINGEN

Het stelsel van reserveverplichtingen van het Eurosysteem geldt voor kredietinstellingen in het eurogebied en dient hoofdzakelijk om de geldmarktrente te stabiliseren en een structureel liquiditeitstekort te bewerkstelligen (of te vergroten). Het bedrag aan reserves dat elke instelling moet aanhouden wordt bepaald als percentage van een aantal balansposten. In het kader van het streven de rente te stabiliseren is

in het stelsel van reserveverplichtingen van het Eurosysteem een middelingsbepaling opgenomen, waarbij op grond van de gemiddeld per dag aangehouden reserves gedurende een aanhoudingsperiode wordt bepaald of een instelling al dan niet aan de reserveverplichtingen voldoet. Over de door de instellingen aangehouden reserves wordt rente vergoed tegen het tarief voor de basis-herfinancieringstransacties van het Eurosysteem.

1.4 TEGENPARTIJEN

Het monetaire-beleidskader van het Eurosysteem is zodanig geformuleerd dat een breed scala aan tegenpartijen kan deelnemen. Reserveplichtige instellingen ingevolge artikel 19.1 van de Statuten van het ESCB en van de ECB kunnen gebruikmaken van de permanente faciliteiten en deelnemen aan de open-markttransacties op basis van standaardtenders. Het Eurosysteem kan een beperkt aantal tegenpartijen

uitkiezen voor het aangaan van “fine-tuning”-transacties. Bij rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier worden a priori geen beperkingen gesteld aan het scala aan tegenpartijen. Deviezenswaps die ten behoeve van het monetaire beleid worden afgesloten, worden aangegaan met actieve marktpartijen. Deelname aan deze transacties is beperkt tot tegenpartijen die door het Eurosysteem zijn geselecteerd voor zijn deviezentransacties en die in het eurogebied zijn gevestigd.

1.5 BELEENBARE ACTIVA

Conform artikel 18.1 van de Statuten van het ESCB en van de ECB moeten alle krediettransacties van het Eurosysteem (liquiditeitsverruimende transacties en krediet binnen de werkdag) worden gedekt door toereikend onderpand. Het Eurosysteem aanvaardt een breed scala aan activa als onderpand bij transacties. Het Eurosysteem heeft een enkelvoudig kader voor beleenbare activa voor alle krediettransacties van het Eurosysteem opgezet (ook wel de “Enkelvoudige Lijst” genoemd). Op 1 januari 2007 zal dit enkelvoudige kader de twee lijsten vervangen die sinds het begin van de Economische en Monetaire Unie zijn gehanteerd. Het enkelvoudige kader omvat verhandelbare en niet-verhandelbare activa die voldoen aan voor het gehele eurogebied geldende, door het Eurosysteem vastgestelde beleenbaarheidscriteria. Tussen de verhandelbare en niet-verhandelbare activa wordt met betrekking tot de kwaliteit van de activa en hun beleenbaarheid voor de verschillende monetaire-beleidstransacties van het Eurosysteem geen onderscheid gemaakt (behalve dat niet-verhandelbare activa niet door het Eurosysteem worden gebruikt bij rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier). Alle beleenbare activa kunnen ook grensoverschrijdend worden gebruikt, via het correspondentenmodel voor centrale banken en, in het geval van verhandelbare activa, via erkende koppelingen tussen effectenafwikkelingsystemen binnen de EU.

1.6 AANPASSING VAN HET MONETAIRE-BELEIDSKADER

De Raad van Bestuur van de ECB kan te allen tijde besluiten tot aanpassing van de instrumenten, voorwaarden, criteria en procedures voor de tenuitvoerlegging van de monetaire-beleidstransacties van het Eurosysteem.

HOOFDSTUK 2

TEGENPARTIJEN

2.1 ALGEMENE CRITERIA VOOR TEGENPARTIJEN

De tegenpartijen bij de monetaire-beleidstransacties van het Eurosysteem moeten aan bepaalde criteria voldoen.¹ Deze criteria zijn erop gericht een breed scala aan tegenpartijen toegang te verlenen tot de monetaire-beleidstransacties van het Eurosysteem, zodat de gelijkheid van behandeling van instellingen in het gehele eurogebied wordt bevorderd en wordt verzekerd dat de tegenpartijen voldoen aan bepaalde operationele en bedrijfseconomische vereisten.

- Alleen instellingen die conform artikel 19.1 van de Statuten van het ESCB en van de ECB zijn onderworpen aan het stelsel van reserveverplichtingen van het Eurosysteem komen in aanmerking om als tegenpartijen op te treden. Instellingen die zijn uitgezonderd van hun verplichtingen ingevolge het stelsel van reserveverplichtingen van het Eurosysteem (zie paragraaf 7.2) kunnen niet optreden als tegenpartijen bij de permanente faciliteiten en open-markttransacties van het Eurosysteem.
- Tegenpartijen moeten financieel gezond zijn. Zij dienen onderworpen te zijn aan ten minste één vorm van binnen de EU/EER geharmoniseerd, door nationale autoriteiten uitgeoefend toezicht.² Financieel gezonde instellingen die onderworpen zijn aan niet-geharmoniseerd nationaal toezicht dat aan vergelijkbare normen voldoet, zoals bijkantoren in het eurogebied van instellingen waarvan het hoofdkantoor zich buiten de Europese Economische Ruimte (EER) bevindt, kunnen ook als tegenpartijen worden aanvaard.
- Tegenpartijen moeten voldoen aan operationele criteria, vastgelegd in de desbetreffende, door de respectieve nationale centrale bank (of de ECB) toegepaste contracten of regelgeving, teneinde de doelmatige tenuitvoerlegging van de monetaire-beleidstransacties van het Eurosysteem te waarborgen.

Deze algemene criteria zijn gelijk voor het gehele eurogebied. Instellingen die aan de criteria voldoen, zijn gerechtigd:

- gebruik te maken van de permanente faciliteiten van het Eurosysteem, en
- deel te nemen aan de open-markttransacties van het Eurosysteem op basis van standaardtenders.

Toegang tot de permanente faciliteiten en open-markttransacties van het Eurosysteem op basis van standaardtenders kan een instelling alleen verkrijgen via de nationale centrale bank van de lidstaat waar ze is gevestigd. Indien een instelling vestigingen (hoofdkantoor of bijkantoren) heeft in verschillende lidstaten, kan elk van deze vestigingen toegang tot deze faciliteiten verkrijgen via de nationale centrale bank van de lidstaat van vestiging; inschrijvingen op tenders kunnen echter slechts worden ingediend door één van deze vestigingen (hetzij het hoofdkantoor hetzij een daartoe aangewezen bijkantoor) in elke lidstaat.

2.2 KEUZE VAN TEGENPARTIJEN BIJ SNELLE TENDERS EN BILATERALE TRANSACTIES

Bij rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier worden a priori geen beperkingen gesteld aan het scala aan tegenpartijen.

Met betrekking tot deviezenswaps voor monetaire-beleidsdoeleinden moeten tegenpartijen in staat zijn onder alle marktomstandigheden grootschalige deviezentransacties doelmatig te verrichten. De tegenpartijen bij deviezenswaps zijn dezelfde als de in het eurogebied gevestigde tegenpartijen bij de deviezentransacties van het Eurosysteem. De bij de keuze van

¹ Bij rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier worden a priori geen beperkingen gesteld aan het scala aan tegenpartijen.

² Het geharmoniseerde toezicht op kredietinstellingen is gebaseerd op Richtlijn 2006/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen (herschikking) (Publicatieblad van de Europese Unie (PB), L 177 van 30.6.2006, blz. 1).

tegenpartijen toegepaste criteria en procedures worden beschreven in Bijlage 3.

Bij andere door middel van snelle tenders en bilaterale transacties uitgevoerde operaties (“fine-tuning”-transacties met wederinkoop en het aantrekken van termijndeposito’s) selecteert elke nationale centrale bank tegenpartijen uit de in de desbetreffende lidstaat gevestigde instellingen die aan de algemene erkenningscriteria voor tegenpartijen voldoen. Hierbij is activiteit op de geldmarkt het belangrijkste criterium. Mogelijke andere criteria zijn bijvoorbeeld het vermogen om transacties doelmatig te verrichten en het vermogen voor grote bedragen in te schrijven.

Bij snelle tenders en bilaterale transacties doet elke nationale centrale bank alleen zaken met tegenpartijen die zijn opgenomen op haar eigen lijst van tegenpartijen voor “fine-tuning”-transacties. Als, om operationele redenen, een nationale centrale bank niet elke transactie kan aangaan met al haar tegenpartijen voor “fine-tuning”-doeleinden, zal de keuze van tegenpartijen bij toerbeurt plaatsvinden om toch billijke toegangsverlening te waarborgen.

De Raad van Bestuur van de ECB beslist of, in uitzonderlijke omstandigheden, bilaterale transacties voor “fine-tuning”-doeleinden kunnen worden uitgevoerd door de ECB zelf. Indien de ECB zelf bilaterale transacties uitvoert, zal zij per geval de tegenpartijen bij toerbeurt kiezen uit die tegenpartijen in het eurogebied die in aanmerking komen voor snelle tenders en bilaterale transacties, teneinde billijke toegangsverlening te waarborgen.

2.3 SANCTIES INGEVAL EEN TEGENPARTIJ VERPLICHTINGEN NIET NAKOMT

Conform Verordening (EG) nr. 2532/98 van de Raad van 23 november 1998 met betrekking tot de bevoegdheid van de Europese Centrale Bank om sancties op te leggen³, Verordening (EG) nr. 2157/1999 van de Europese Centrale Bank van 23 september 1999 met betrekking tot de

bevoegdheid van de Europese Centrale Bank om sancties op te leggen (ECB/1999/4)⁴, Verordening (EG) nr. 2531/98 van de Raad van 23 november 1998 inzake de toepassing van reserveverplichtingen door de Europese Centrale Bank⁵, als gewijzigd, en Verordening (EG) nr. 1745/2003 van de Europese Centrale Bank van 12 september 2003 inzake de toepassing van reserveverplichtingen (ECB/2003/9)⁶ legt de Europese Centrale Bank sancties op aan instellingen die niet voldoen aan verplichtingen voortvloeiend uit Verordeningen en Besluiten van de Europese Centrale Bank met betrekking tot de toepassing van reserveverplichtingen. De desbetreffende sancties en de procedurele regels voor de toepassing ervan zijn in bovenvermelde verordeningen vastgelegd. Daarnaast kan het Eurosysteem, bij ernstige overtreding van de reserveverplichtingen, een tegenpartij schorsen als deelnemer aan open-markttransacties.

Conform de bepalingen van de door de desbetreffende nationale centrale bank (of de ECB) gehanteerde contractuele of andere regelingen, legt het Eurosysteem financiële sancties op aan tegenpartijen of schorst de deelname van tegenpartijen aan open-markttransacties indien deze tegenpartijen niet voldoen aan hun verplichtingen ingevolge de door de nationale centrale bank (of de ECB) gehanteerde contracten of regelgeving, zoals hieronder uiteengezet.

Dit heeft betrekking op overtreding van de regels die gelden voor tenders (als een tegenpartij niet in staat is een voldoende hoeveelheid beleenbare activa over te dragen tegenover het bedrag aan toegewezen liquiditeiten bij een liquiditeitsverruimende transactie of niet in staat is een voldoende hoeveelheid liquide middelen te leveren tegenover het toegewezen bedrag bij een liquiditeitsverkrappende transactie) en voor bilaterale transacties (als een tegenpartij niet in staat is een voldoende hoeveelheid beleenbare

3 PB L 318 van 27.11.1998, blz. 4.

4 PB L 264 van 12.10.1999, blz. 21.

5 PB L 318 van 27.11.1998, blz. 1.

6 PB L 250 van 2.10.2003, blz. 10.

activa over te dragen of niet in staat is een voldoende hoeveelheid liquide middelen te leveren tegenover het bij een bilaterale transactie overeengekomen bedrag).

Dit geldt ook indien een tegenpartij niet voldoet aan de regels voor het gebruik van activa als onderpand (als een tegenpartij activa gebruikt die niet of niet meer beleenbaar zijn of niet door die tegenpartij mogen worden aangewend, bijvoorbeeld als de emittent/garant en de tegenpartij nauwe banden onderhouden dan wel een en dezelfde partij zijn) of niet voldoet aan de regels met betrekking tot de einde-dagprocedures en toegangsvoorwaarden voor de marginale beleningsfaciliteit (hetgeen gebeurt als een tegenpartij die aan het einde van de dag een negatief saldo heeft op de vereveningsrekening niet voldoet aan de toegangsvoorwaarden voor de marginale beleningsfaciliteit).

Daarnaast kan een opschortende maatregel jegens een tegenpartij die niet aan de regels voldoet ook worden uitgebreid tot bijkantoren van die tegenpartij in andere lidstaten. Waar dit nodig is, als uitzonderlijke maatregel gegeven de ernst van de overtreding, blijkens bijvoorbeeld de frequentie of de duur ervan, kan de deelname van een tegenpartij aan alle nieuw uit te voeren monetaire-beleidstransacties gedurende een bepaalde periode worden opgeschort.

Financiële sancties die door een nationale centrale bank worden opgelegd bij niet-nakoming van de regels inzake tendertransacties, bilaterale transacties, beleenbare activa, einde-dagprocedures of de toegangsvoorwaarden voor de marginale beleningsfaciliteit worden berekend op basis van een tevoren vastgestelde boeterente (zoals uiteengezet in Bijlage 6).

2.4 OPSCHORTING OF UITSLUITING UIT OVERWEGING VAN VOORZICHTIGHEID

Conform de bepalingen in de door de desbetreffende nationale centrale bank (of de ECB) gehanteerde contracten of regelgeving kan het Eurosysteem voorzichtigheidshalve tegenpar-

tijen uitsluiten van toegang tot monetaire-beleidsinstrumenten of deze toegang opschorten.

Daarnaast kan uitsluiting of opschorting gerechtvaardigd zijn in enkele gevallen die vallen onder het begrip “in gebreke blijven” zoals vastgelegd in de door de nationale centrale banken gehanteerde contracten of regelgeving.

HOOFDSTUK 3

OPEN-MARKTTRANSACTIES

Open-markttransacties spelen een belangrijke rol in het monetaire beleid van het Eurosysteem en dienen voor het sturen van de rente, het beheersen van de liquiditeitsverhoudingen in de markt en het afgeven van signalen omtrent de koers van het monetaire beleid. De open-markttransacties van het Eurosysteem zijn naar doel, frequentie en procedure te verdelen in vier categorieën: basis-herfinancieringstransacties, langerlopende herfinancieringstransacties, “fine-tuning”-transacties en structurele transacties. Beschouwt men het type transactie, dan vormen transacties met wederinkoop het belangrijkste open-marktinstrument van het Eurosysteem; deze transacties kunnen voor alle vier soorten operaties worden gebruikt, terwijl schulduitgifte zich leent voor het structureel onttrekken van liquiditeiten. Daarnaast beschikt het Eurosysteem over nog drie instrumenten voor het uitvoeren van “fine-tuning”-transacties, te weten rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier, deviezenswaps en het aantrekken van termijndeposito's. In dit hoofdstuk worden de verschillende soorten door het Eurosysteem gebruikte open-marktinstrumenten nader besproken.

3.1 TRANSACTIES MET WEDERINKOOP

3.1.1 ALGEMEEN

SOORT INSTRUMENT

Transacties met wederinkoop zijn transacties waarbij het Eurosysteem door middel van repo's beleenbare activa koopt of verkoopt, dan wel tegen onderpand van beleenbare activa krediet verstrekt. Dergelijke transacties worden benut voor basis- en langerlopende herfinancieringstransacties. Bovendien kan het Eurosysteem voor zijn structurele en “fine-tuning”-transacties gebruikmaken van transacties met wederinkoop.

JURIDISCHE STATUS

De nationale centrale banken kunnen transacties met wederinkoop uitvoeren hetzij als repo's (waarbij de eigendom van het activum wordt overgedragen aan de crediteur en de partijen

overeenkomen de transactie op een tijdstip in de toekomst om te keren door heroverdracht van het activum aan de debiteur) hetzij als leningen op onderpand (waarbij een afdwingbaar pandrecht op het activum wordt gevestigd, maar de eigendom van het activum, op grond van de verwachting dat aan de schuldverplichting zal worden voldaan, bij de debiteur blijft berusten). Verdere bepalingen ten aanzien van transacties met wederinkoop in de vorm van repo's zijn vastgelegd in de door de desbetreffende nationale centrale bank (of de ECB) gehanteerde contractuele regelingen. In de regelingen voor transacties met wederinkoop op basis van leningen op onderpand wordt rekening gehouden met de verschillende procedures en formaliteiten voor het vestigen en te gelde maken van een onderpandbelang (bijvoorbeeld pandrecht, cessie of een andere vorm van verpanding) zoals die gelden in de verschillende jurisdicties.

RENTE

Bij een repo komt het verschil tussen de aankoopprijs en de wederinkoopprijs overeen met de verschuldigde rente op het geleende bedrag over de looptijd van de transactie, met andere woorden: de te betalen rente is begrepen in de wederinkoopprijs. Bij een transactie met wederinkoop in de vorm van een lening tegen onderpand wordt de rente bepaald door de vastgestelde rentevoet toe te passen op het bedrag van het krediet over de looptijd van de transactie. De rentevoet op door het Eurosysteem verrichte open-markttransacties met wederinkoop is enkelvoudig en wordt berekend volgens de conventie: “werkelijk aantal dagen/360”.

3.1.2 BASIS-HERFINANCIERINGSTRANSACTIES

Basis-herfinancieringstransacties zijn de belangrijkste open-markttransacties van het Eurosysteem en spelen een sleutelrol bij het sturen van de rente, het beheersen van de liquiditeitsverhoudingen in de markt en het afgeven van signalen omtrent de koers van het monetaire beleid. Zij voorzien tevens in het overgrote deel van de herfinancieringsbehoefte van de financiële sector.

De operationele kenmerken van de basis-herfinancieringstransacties kunnen als volgt worden samengevat:

- zij zijn liquiditeitsverruimende transacties met wederinkoop;
- zij worden wekelijks uitgevoerd;¹
- zij hebben doorgaans een looptijd van een week;²
- zij worden decentraal uitgevoerd door de nationale centrale banken;
- zij worden uitgevoerd als standaardtenders (zoals beschreven in paragraaf 5.1);
- alle tegenpartijen die voldoen aan de geldende algemene criteria (zoals beschreven in paragraaf 2.1) kunnen inschrijven op basis-herfinancieringstransacties; en
- zowel verhandelbare als niet-verhandelbare activa (zoals beschreven in Hoofdstuk 6) kunnen in het kader van de basis-herfinancieringstransacties als onderpand worden gebruikt.

3.1.3 LANGERLOPENDE HERFINANCIERINGS-TRANSACTIES

Het Eurosysteem maakt ook gebruik van periodieke herfinancieringstransacties met een looptijd van drie maanden, gericht op het voorzien in de herfinancieringsbehoefte van de financiële sector op de langere termijn. Deze transacties nemen slechts een klein deel van de totale herfinancieringsbehoefte voor hun rekening. Bij deze transacties geeft het Eurosysteem doorgaans geen signalen af aan de markt zodat normaliter de door de markt gewenste rentevoet wordt gehanteerd. Daarom worden de langerlopende herfinancieringstransacties gewoonlijk uitgevoerd als variabele-rentetenders en geeft de ECB van tijd tot tijd het bedrag aan dat bij komende tenders zal worden toegewezen. Onder uitzonderlijke omstandigheden kan het Eurosysteem langerlopende herfinancierings-

transacties ook vorm geven als vaste-rentetenders.

De operationele kenmerken van de langerlopende herfinancieringstransacties kunnen als volgt worden samengevat:

- zij zijn liquiditeitsverruimende transacties met wederinkoop;
- zij worden maandelijks uitgevoerd;¹
- zij hebben doorgaans een looptijd van drie maanden;²
- zij worden decentraal uitgevoerd door de nationale centrale banken;
- zij worden uitgevoerd als standaardtenders (zoals beschreven in paragraaf 5.1);
- alle tegenpartijen die aan de geldende algemene criteria (zoals beschreven in paragraaf 2.1) voldoen, kunnen inschrijven op langerlopende herfinancieringstransacties; en
- zowel verhandelbare als niet-verhandelbare activa (zoals beschreven in Hoofdstuk 6) kunnen in het kader van de langerlopende herfinancieringstransacties als onderpand worden gebruikt.

3.1.4 “FINE-TUNING”-TRANSACTIES MET WEDERINKOOP

Het Eurosysteem kan “fine-tuning”-transacties uitvoeren als open-markttransacties met wederinkoop. “Fine-tuning”-transacties strekken ertoe de liquiditeitsverhoudingen in de markt te beheersen en de rente te sturen, en in het bijzonder om de rente-effecten van onverwachte liquiditeitsfluctuaties in de markt te egaliseren.

1 De basis- en de langerlopende herfinancieringstransacties worden uitgevoerd conform de vooraf bekendgemaakte tenderkalender van het Eurosysteem, die te vinden is op de website van de ECB (www.ecb.int, zie ook paragraaf 5.1.2) en op de websites van het Eurosysteem (zie Bijlage 5).

2 In incidentele gevallen kan de looptijd van de basis- en de langerlopende herfinancieringstransacties wisselen, afhankelijk van onder meer officiële feestdagen in de lidstaten.

Omdat het bij onverwachte marktontwikkelingen nodig kan zijn snel in te grijpen, is een grote keuzevrijheid gewenst met betrekking tot te hanteren procedures en operationele kenmerken bij het uitvoeren van deze transacties.

De operationele kenmerken van de “fine-tuning”-transacties met wederinkoop kunnen als volgt worden samengevat:

- zij kunnen zowel liquiditeitsverruimend als liquiditeitsverkrappend zijn;
- zij kennen geen standaardfrequentie;
- zij kennen geen standaardlooptijd;
- liquiditeitsverruimende “fine-tuning”-transacties met wederinkoop worden doorgaans uitgevoerd door middel van snelle tenders, hoewel de mogelijkheid van bilaterale transacties niet wordt uitgesloten (zie Hoofdstuk 5);
- liquiditeitsverkrappende “fine-tuning”-transacties met wederinkoop worden doorgaans uitgevoerd door middel van bilaterale transacties (zoals beschreven in paragraaf 5.2);
- zij worden doorgaans decentraal uitgevoerd door de nationale centrale banken (de Raad van Bestuur van de ECB kan besluiten of onder uitzonderlijke omstandigheden bilaterale “fine-tuning”-transacties met wederinkoop door de ECB kunnen worden uitgevoerd);
- het Eurosysteem kan, conform de in paragraaf 2.2 beschreven criteria, een beperkt aantal tegenpartijen selecteren voor deelname aan “fine-tuning”-transacties met wederinkoop;
- zowel verhandelbare als niet-verhandelbare activa (zoals beschreven in Hoofdstuk 6) kunnen in het kader van de “fine-tuning”-transacties met wederinkoop als onderpand worden gebruikt.

3.1.5 STRUCTURELE TRANSACTIES MET WEDERINKOOP

Het Eurosysteem kan structurele transacties uitvoeren als open-markttransacties met wederinkoop, gericht op het beïnvloeden van de structurele positie van het Eurosysteem ten opzichte van de financiële sector.

De operationele kenmerken van deze transacties kunnen als volgt worden samengevat:

- zij zijn liquiditeitsverruimend;
- zij worden al dan niet periodiek uitgevoerd;
- de looptijd ligt niet a priori vast;
- zij worden uitgevoerd als standaardtenders (zoals beschreven in paragraaf 5.1);
- zij worden decentraal uitgevoerd door de nationale centrale banken;
- alle tegenpartijen die voldoen aan de geldende algemene criteria (zoals beschreven in paragraaf 2.1) kunnen inschrijven op tenders voor structurele transacties met wederinkoop;
- zowel verhandelbare als niet-verhandelbare activa (zoals beschreven in Hoofdstuk 6) kunnen in het kader van de structurele transacties met wederinkoop als onderpand worden gebruikt.

3.2 RECHTSTREEKSE AAN- OF VERKOPEN VAN WAARDEPAPIER

SOORT INSTRUMENT

Rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier zijn transacties waarbij het Eurosysteem activa rechtstreeks in de markt koopt of verkoopt. Aan- of verkopen worden uitsluitend verricht voor structurele en “fine-tuning”-doeleinden.

JURIDISCHE STATUS

Bij rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier gaat de eigendom over van de verkoper naar de koper zonder een daarmee verbonden heroverdracht van eigendom. De transacties worden uitgevoerd conform de marktusance voor de verhandelde schuldtitlel.

KOERS

Bij de berekening van de koers handelt het Eurosysteem conform de marktusance voor de verhandelde schuldtitlel.

OVERIGE OPERATIONELE KENMERKEN

De operationele kenmerken van de rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier door het Eurosysteem kunnen als volgt worden samengevat:

- zij kunnen liquiditeitsverruimend (rechtstreekse aankoop) of liquiditeitsverkrappend (rechtstreekse verkoop) zijn;
- zij kennen geen standaardfrequentie;
- zij worden uitgevoerd als bilaterale transacties (zoals beschreven in paragraaf 5.2);
- zij worden doorgaans decentraal uitgevoerd door de nationale centrale banken (de Raad van Bestuur van de ECB kan besluiten of onder uitzonderlijke omstandigheden rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier voor “fine-tuning”-doeleinden door de ECB kunnen worden uitgevoerd);
- er worden a priori geen beperkingen gesteld aan de tegenpartijen bij rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier;
- er worden bij rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier alleen verhandelbare activa (zoals beschreven in Hoofdstuk 6) als onderpand gebruikt.

3.3 UITGIFTE VAN ECB-SCHULDBEWIJZEN**SOORT INSTRUMENT**

De ECB kan schuldbewijzen uitgeven ter beïnvloeding van de structurele positie van het Eurosysteem ten opzichte van de financiële sector om aldus een liquiditeitstekort in de markt te bewerkstelligen (of te vergroten).

JURIDISCHE STATUS

De schuldbewijzen vertegenwoordigen een schuldverplichting van de ECB aan de houder. De schuldbewijzen worden in girale vorm uitgegeven en aangehouden bij effectenbewaarin- stellingen in het eurogebied. De ECB stelt geen beperkingen aan de overdraagbaarheid van de schuldbewijzen. Nadere bepalingen omtrent ECB-schuldbewijzen worden gesteld in de Voorwaarden voor deze schuldbewijzen.

RENTE

De schuldbewijzen worden uitgegeven op dis- contobasis. Dit betekent dat de uitgiftekoers lager is dan de nominale waarde en dat tegen nominale waarde wordt afgelost. Het verschil tussen de uitgiftekoers en het bedrag van de af- lossing is gelijk aan de rente over de uitgifte- koers tegen de overeengekomen rentevoet over de looptijd van het schuldbewijs. De toegepaste rentevoet bestaat uit een enkelvoudige rente; de rente wordt berekend volgens de conventie: “werkelijk aantal dagen/360”. De berekening van de uitgiftekoers wordt geïllustreerd in Kader 1.

OVERIGE OPERATIONELE KENMERKEN

De operationele kenmerken van de uitgifte van ECB-schuldbewijzen kunnen als volgt worden samengevat:

- de schuldbewijzen worden uitgegeven om liquiditeiten aan de markt te onttrekken;
- de schuldbewijzen kunnen op regelmatige of niet-regelmatige basis worden uitgege- ven;
- de schuldbewijzen hebben een looptijd van minder dan twaalf maanden;

Kader I

UITGIFTE VAN ECB-SCHULDBEWIJZEN

De uitgiftekoers is:

$$P_T = N \times \frac{1}{1 + \frac{r_T \times D}{36.000}}$$

waarbij geldt:

N = Nominale waarde van het schuldbewijs

r_T = Rente (in %)

D = Looptijd van het schuldbewijs (in dagen)

P_T = Uitgiftekoers van het schuldbewijs

- de schuldbewijzen worden uitgegeven als standaardtenders (zoals beschreven in paragraaf 5.1);
- de tenders voor de uitgifte van ECB-schuldbewijzen, alsmede de afrekening, worden decentraal verzorgd door de nationale centrale banken;
- alle tegenpartijen die aan de geldende algemene criteria (zoals beschreven in paragraaf 2.1) voldoen, kunnen inschrijven op de uitgifte van ECB-schuldbewijzen.

3.4 DEVIEZENSWAPS

SOORT INSTRUMENT

Deviezenswaps voor monetaire-beleidsdoeleinden bestaan uit een gelijktijdige contante transactie en een termijntransactie in euro tegen vreemde valuta. Zij worden gebruikt voor “fine-tuning”-doeleinden, hoofdzakelijk om de liquiditeitsverhoudingen in de markt te beheersen en de rente te sturen.

JURIDISCHE STATUS

Deviezenswaps voor monetaire-beleidsdoeleinden zijn transacties waarbij het Eurosysteem contante euro aankoopt (of verkoopt) tegen een

vreemde valuta onder gelijktijdige verkoop (of aankoop) op termijn per een overeengekomen datum. Verdere bepalingen ten aanzien van deviezenswaps zijn vastgelegd in de door de desbetreffende nationale centrale banken (of de ECB) gehanteerde contractuele regelingen.

VALUTA'S EN KOERSEN

Normaliter sluit het Eurosysteem slechts transacties af in valuta's die op ruime schaal worden verhandeld, met inachtneming van de marktusance. Bij elke deviezenswap komen het Eurosysteem en de tegenpartijen de voor de transactie geldende swappunten overeen. De swappunten betreffen het verschil tussen de koers voor de termijntransactie en die voor de contante transactie. De swappunten van de euro ten opzichte van de vreemde valuta worden in overeenstemming met de algemene marktpraktijk genoteerd. Zie Kader 2 voor de bij een deviezenswap gehanteerde koersen.

OVERIGE OPERATIONELE KENMERKEN

De operationele kenmerken van deviezenswaps kunnen als volgt worden samengevat:

- zij kunnen liquiditeitsverruimend of -verkrappend zijn;
- zij kennen geen standaardfrequentie;

- zij kennen geen standaardlooptijd;
- zij worden uitgevoerd als snelle tenders of bilaterale transacties (zie Hoofdstuk 5);
- zij worden doorgaans decentraal uitgevoerd door de nationale centrale banken (de Raad van Bestuur van de ECB kan besluiten of onder uitzonderlijke omstandigheden bilaterale deviezenswaps door de ECB kunnen worden uitgevoerd); en
- het Eurosysteem kan, volgens de in paragraaf 2.2 en Bijlage 3 beschreven criteria, een beperkt aantal tegenpartijen selecteren voor deelname aan deviezenswaps.

centrale bank van de lidstaat waarin de tegenpartij is gevestigd. Het is de bedoeling dat dit instrument alleen wordt gebruikt voor “fine-tuning”-doeleinden om liquiditeiten aan de markt te onttrekken.

JURIDISCHE STATUS

Van tegenpartijen aanvaarde deposito's hebben een vaste looptijd en een vaste rentevoet. Tegenover deposito's wordt door de nationale centrale banken geen onderpand verstrekt.

RENTE

De toegepaste rentevoet bestaat uit een eenvoudige rente; de rente wordt berekend volgens de conventie: “werkelijk aantal dagen/360”. De rente wordt betaald op de vervaldag van het deposito.

3.5 AANTREKKEN VAN TERMIJNDEPOSITO'S

SOORT INSTRUMENT

Het Eurosysteem kan tegenpartijen in de gelegenheid stellen rentedragende deposito's met een vaste looptijd aan te houden bij de nationale

OVERIGE OPERATIONELE KENMERKEN

De operationele kenmerken van het aantrekken van termijndeposito's kunnen als volgt worden samengevat:

Kader 2

DEVIEZENSWAPS

S = Contante koers (per de transactiedatum van de deviezenswap) tussen de euro (EUR) en een vreemde valuta ABC

$$S = \frac{x \times ABC}{I \times EUR}$$

F_M = Termijnkoers tussen de euro en een vreemde valuta ABC per de terugkoopdatum van de swap (M)

$$F_M = \frac{y \times ABC}{I \times EUR}$$

Δ_M = Termijnpunten tussen de euro en ABC voor de terugkoopdatum van de swap (M)

$$\Delta_M = F_M - S$$

$N(.)$ = Contant bedrag aan valuta; $N(.)_M$ is het termijnbedrag aan valuta:

$$N(ABC) = N(EUR) \times S \quad \text{of} \quad N(EUR) = \frac{N(ABC)}{S}$$

$$N(ABC)_M = N(EUR)_M \times F_M \quad \text{of} \quad N(EUR)_M = \frac{N(ABC)_M}{F_M}$$

- deposito's worden aangetrokken om liquiditeiten te onttrekken;
- de frequentie waarmee deposito's worden aangetrokken is niet gestandaardiseerd;
- de looptijd van de deposito's is niet gestandaardiseerd;
- het aantrekken van deposito's geschiedt doorgaans door middel van snelle tenders, hoewel de mogelijkheid van bilaterale transacties niet wordt uitgesloten (zie Hoofdstuk 5);
- het aantrekken van deposito's geschiedt doorgaans decentraal door de nationale centrale banken (de Raad van Bestuur van de ECB kan besluiten of onder uitzonderlijke omstandigheden termijndeposito's bilateraal kunnen worden aangetrokken door de ECB);³
- het Eurosysteem kan, volgens de in paragraaf 2.2 beschreven criteria, een beperkt aantal tegenpartijen selecteren voor het aantrekken van termijndeposito's.

³ Termijndeposito's worden aangehouden op rekeningen bij de nationale centrale banken, ook wanneer de transacties centraal door de ECB worden uitgevoerd.

HOOFDSTUK 4

PERMANENTE FACILITEITEN

4.1 DE MARGINALE BELENINGSFACILITEIT

SOORT INSTRUMENT

Tegenpartijen kunnen een beroep doen op de marginale beleningsfaciliteit voor het verkrijgen van zeer kortlopende liquiditeiten van nationale centrale banken tegen een tevoren vastgestelde rentevoet op onderpand van beleenbare activa (zoals beschreven in Hoofdstuk 6). Deze faciliteit beoogt te voorzien in de tijdelijke liquiditeitsbehoefte van tegenpartijen. Normaliter stelt de rentevoet op de faciliteit een bovengrens aan de zeer korte marktrente. De modaliteiten van de faciliteit zijn voor het gehele eurogebied identiek.

JURIDISCHE STATUS

De nationale centrale banken kunnen liquiditeiten krachtens de marginale beleningsfaciliteit verstrekken in de vorm van repo's tot de volgende werkdag (waarbij de eigendom van het activum wordt overgedragen aan de crediteur en de partijen overeenkomen de transactie op de volgende werkdag om te keren door heroverdracht van het activum aan de debiteur) of in de vorm van leningen op onderpand met een looptijd tot de volgende werkdag (waarbij een afdwingbaar pandrecht op het activum wordt gevestigd maar de eigendom van het activum, op grond van de verwachting dat aan de schuldverplichting zal worden voldaan, bij de debiteur blijft berusten). Verdere bepalingen ten aanzien van repo's zijn vastgelegd in de door de desbetreffende nationale centrale bank gehanteerde contractuele regelingen. In de regelingen voor het verstrekken van liquiditeiten in de vorm van leningen op onderpand wordt rekening gehouden met de verschillende procedures en formaliteiten in de verschillende jurisdicties voor het vestigen en te gelde maken van een onderpandbelang (pandrecht, cessie of een andere vorm van verpanding).

TOEGANG

Tegenpartijen die voldoen aan de in paragraaf 2.1 vastgelegde algemene criteria kunnen een beroep doen op de marginale beleningsfaciliteit. Toegang tot de marginale beleningsfaciliteit wordt verleend via de nationale centrale

bank van de lidstaat waar de tegenpartij is gevestigd. Toegang tot de marginale beleningsfaciliteit van een bepaalde nationale centrale bank wordt slechts verleend gedurende die dagen dat het desbetreffende nationale "real-time" brutoverevenings- (RTBV-)systeem en de afwikkel-systemen voor effecten in werking zijn.

Aan het einde van de werkdag wordt een debetpositie op de vereveningsrekeningen van tegenpartijen bij de nationale centrale banken automatisch beschouwd als een verzoek om toegang tot de marginale beleningsfaciliteit. De procedures voor gebruikmaking van de marginale beleningsfaciliteit aan het einde van de werkdag worden beschreven in paragraaf 5.3.3.

Een tegenpartij kan ook een beroep doen op de marginale beleningsfaciliteit door een verzoek daartoe aan de nationale centrale bank van het land van vestiging te zenden. Om de nationale centrale bank in staat te stellen dit verzoek op dezelfde dag te behandelen, moet het uiterlijk 30 minuten na sluitingstijd van TARGET in het bezit van de nationale centrale bank zijn.^{1, 2} In het algemeen is de sluitingstijd van TARGET 18.00 uur ECB-tijd (Midden-Europese tijd). Op de laatste werkdag van het Eurosysteem in een reserve-aanhoudingsperiode is de sluitingstijd voor verzoeken om toegang tot de marginale beleningsfaciliteit 30 minuten later. In het verzoek moet het gewenste kredietbedrag worden opgegeven en moeten, indien deze niet reeds tevoren bij de nationale centrale bank zijn gedeponeerd, de voor de transactie aan te leveren beleenbare activa worden vermeld.

Afgezien van de eis dat voldoende beleenbare activa worden verstrekt, zijn er geen grenzen

1 In sommige lidstaten is het mogelijk dat de nationale centrale bank (of sommige bijkantoren) op bepaalde werkdagen van het Eurosysteem niet open is voor het verrichten van monetaire-beleidstransacties, als gevolg van nationale of regionale feestdagen. In zo'n geval moet de desbetreffende nationale centrale bank tegenpartijen tevoren informeren omtrent de toe te passen regeling voor een beroep op de marginale beleningsfaciliteit gedurende deze dagen.

2 De dagen waarop TARGET gesloten is, worden aangekondigd op de website van de ECB (www.ecb.int) en de websites van het Eurosysteem (zie Bijlage 5).

gesteld aan het middels de marginale beleeningsfaciliteit op te nemen bedrag.

LOOPTIJD EN RENTE

De looptijd van krachtens de faciliteit verleende kredieten strekt zich uit tot de volgende ochtend. Ten aanzien van rechtstreeks aan TARGET deelnemende tegenpartijen wordt het krediet afgelost op de eerstvolgende dag dat, en wel zodra, het desbetreffende nationale RTBV-systeem en het desbetreffende afwikkelingsstelsel voor effecten operationeel zijn.

De rentevoet wordt tevoren door het Eurosysteem bekendgemaakt en wordt berekend als een enkelvoudige rente volgens de conventie: “werkelijk aantal dagen/360”. De ECB kan te allen tijde de rentevoet wijzigen; een dergelijke wijziging wordt op zijn vroegst op de volgende werkdag van het Eurosysteem van kracht.^{3,4} De rente op de faciliteit moet bij de aflossing van het krediet worden betaald.

OPSCORTING VAN DE FACILITEIT

Toegang tot de faciliteit wordt slechts verleend indien dit in overeenstemming is met de doelstellingen en de algemene monetaire-beleidsoverwegingen van de ECB. De ECB kan te allen tijde de modaliteiten van de faciliteit wijzigen of de faciliteit opschorten.

4.2 DE DEPOSITOFACILITEIT

SOORT INSTRUMENT

Tegenpartijen kunnen gebruik maken van de depositofaciliteit om tot de volgende ochtend deposito's bij nationale centrale banken te plaatsen. Op de deposito's wordt rente vergoed tegen een tevoren aangekondigd tarief. Normaliter stelt de rentevoet op de faciliteit een ondergrens aan de zeer korte marktrente. De modaliteiten van de faciliteit zijn voor het gehele eurogebied identiek.⁵

JURIDISCHE STATUS

Op de van tegenpartijen aanvaarde deposito's wordt tegen een vast tarief rente vergoed. Tegenover deposito's wordt geen onderpand verstrekt.

TOEGANG⁶

Tegenpartijen die voldoen aan de in paragraaf 2.1 vastgelegde algemene criteria kunnen gebruikmaken van de depositofaciliteit. Toegang tot de depositofaciliteit wordt verleend via de nationale centrale bank van de lidstaat waar de tegenpartij is gevestigd. Toegang tot de depositofaciliteit wordt slechts verleend op dagen dat het desbetreffende nationale RTBV-systeem in werking is.

Om toegang te krijgen tot de depositofaciliteit moet een tegenpartij een verzoek daartoe zenden aan de nationale centrale bank van de lidstaat van vestiging. Om de nationale centrale bank in staat te stellen dit verzoek op dezelfde dag te behandelen, moet het verzoek uiterlijk 30 minuten na sluitingstijd van TARGET in het bezit van de nationale centrale bank zijn.^{7,8} In het algemeen is de sluitingstijd van TARGET 18.00 uur ECB-tijd (Midden-Europese tijd). Op de laatste werkdag van het Eurosysteem in een reserve-aanhoudingsperiode is de sluitingstijd voor verzoeken om toegang tot de depositofaciliteit 30 minuten later. In een verzoek moet het te deponeren bedrag worden vermeld.

³ In dit document heeft de term “werkdag van het Eurosysteem” betrekking op elke dag waarop de ECB en tenminste één nationale centrale bank zijn geopend voor het verrichten van monetaire-beleidstransacties van het Eurosysteem.

⁴ Besluiten over rentewijzigingen worden genomen door de Raad van Bestuur. Deze besluiten worden in de regel genomen wanneer de Raad de monetaire-beleidskoers beoordeelt (tijdens de eerste vergadering van de maand) en worden pas bij aanvang van de nieuwe reserve-aanhoudingsperiode van kracht.

⁵ Er kunnen zich tussen de eurolanden operationele verschillen voordoen als gevolg van verschillen in rekeningstructuren tussen nationale centrale banken.

⁶ Als gevolg van verschillen in rekeningstructuren tussen de diverse nationale centrale banken kan de ECB toestaan dat nationale centrale banken toegangsvoorwaarden hanteren die enigszins afwijken van de hier vermelde voorwaarden. De nationale centrale banken zullen omtrent dergelijke afwijkingen informatie verstrekken.

⁷ Zie voetnoot 1 hierboven.

⁸ Zie voetnoot 2 hierboven.

Het door een tegenpartij krachtens de faciliteit te deponeren bedrag is niet aan beperkingen gebonden.

LOOPTIJD EN RENTE

De looptijd van krachtens de faciliteit aangehouden deposito's strekt zich uit tot de volgende ochtend. Ten aanzien van rechtstreeks aan TARGET deelnemende tegenpartijen vervallen krachtens de faciliteit aangehouden deposito's op de eerstvolgende dag dat, en wel zodra, het desbetreffende nationale RTBV-systeem operationeel is.

De rentevoet wordt tevoren door het Eurosysteem bekendgemaakt en wordt berekend als een enkelvoudige rente volgens de conventie: "werkelijk aantal dagen/360". De ECB kan te allen tijde de rentevoet wijzigen; een dergelijke wijziging wordt op zijn vroegst op de volgende werkdag van het Eurosysteem van kracht.⁹ De rente op de deposito's moet worden betaald op de dag dat het deposito vervalt.

OPSCHORTING VAN DE FACILITEIT

Toegang tot de faciliteit wordt slechts verleend indien dit in overeenstemming is met de doelstellingen en de algemene monetaire-beleidsoverwegingen van de ECB. De ECB kan te allen tijde de modaliteiten van de faciliteit wijzigen of de faciliteit opschorten.

⁹ Zie voetnoot 4 hierboven.

HOOFDSTUK 5

PROCEDURES

5.1 TENDERS

5.1.1 ALGEMEEN

De open-markttransacties van het Eurosysteem worden normaliter uitgevoerd in de vorm van tenders. De tenders van het Eurosysteem worden uitgevoerd in zes stappen, zoals weergegeven in Kader 3.

Het Eurosysteem maakt een onderscheid tussen twee soorten tenderprocedures: standaardtenders en snelle tenders. De procedures voor beide soorten tenders zijn gelijk, met uitzondering van het tijdschema en de keuze van tegenpartijen.

STANDAARDTENDERS

Standaardtenders krijgen hun beslag binnen 24 uur, gerekend vanaf de aankondiging van de tender tot en met certificering van het toewijzingsresultaat (waarbij het tijdsverloop tussen het uiterste tijdstip van inschrijving en de aankondiging van het toewijzingsresultaat ongeveer twee uur bedraagt). Grafiek 1 biedt een overzicht van het normale tijdschema voor de operationele stappen bij standaardtenders. In individuele gevallen kan de ECB zonodig het tijdschema aanpassen.

De basis-herfinancieringstransacties, de langerlopende herfinancieringstransacties en de structurele transacties (met uitzondering van rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier) worden altijd als standaardtenders uitgevoerd. Tegenpartijen die aan de in paragraaf 2.1 vastgelegde algemene criteria voldoen kunnen aan standaardtenders deelnemen.

SNELLE TENDERS

Snelle tenders krijgen normaliter binnen 90 minuten hun beslag, gerekend vanaf de aankondiging van de tender, waarbij certificering plaatsvindt direct na de bekendmaking van het toewijzingsresultaat. In Grafiek 2 wordt een overzicht gegeven van het normale tijdschema voor de operationele stappen bij snelle tenders. In individuele gevallen kan de ECB zonodig het tijdschema aanpassen. Snelle tenders worden alleen gebruikt voor het uitvoeren van “fine-tuning”-transacties. Het Eurosysteem kan, op grond van de in paragraaf 2.2 vastgelegde criteria en procedures, een beperkt aantal tegenpartijen selecteren voor deelname aan snelle tenders.

VASTE- EN VARIABELE-RENTETENDERS

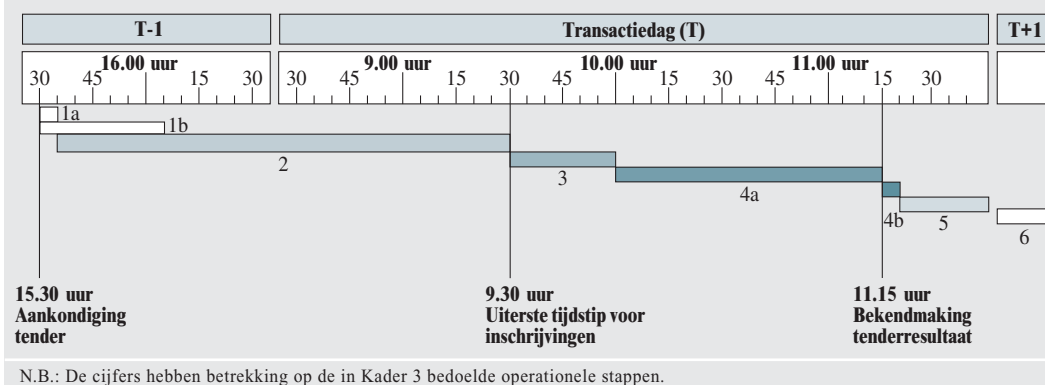
Het Eurosysteem kan kiezen tussen vaste-rentetenders (volumetenders) en variabele-rentetenders (rentetenders). Bij een vaste-rentetender

Kader 3

DE OPERATIONELE STAPPEN BIJ EEN TENDERPROCEDURE

- Stap 1. Aankondiging van de tender**
 - a. Aankondiging door de ECB via nieuwsagentschappen
 - b. Nationale aankondiging door de nationale centrale banken via nieuwsagentschappen en rechtstreeks aan afzonderlijke tegenpartijen (indien noodzakelijk geacht)
- Stap 2. Actie van de zijde van tegenpartijen en indiening van inschrijvingen**
- Stap 3. Beoordeling van de inschrijvingen door het Eurosysteem**
- Stap 4. Toewijzing en bekendmaking van tenderresultaten**
 - a. Besluit omtrent toewijzing door de ECB
 - b. Bekendmaking van de toewijzingsresultaten
- Stap 5. Certificering van de afzonderlijke toewijzingsresultaten**
- Stap 6. Afrekening van de transactie (zie paragraaf 5.3)**

Grafiek 1 Normaal tijdschema voor de operationele stappen bij standaardtenders (tijden zijn aangegeven in ECB-tijd (Midden-Europese tijd))

maakt de ECB tevoren de rentevoet bekend en geven deelnemende tegenpartijen het bedrag op waarvoor zij tegen die vaste rentevoet een transactie wensen aan te gaan.¹ Bij een variabele-rentetender doen tegenpartijen opgave van het bedrag waarvoor en de rentevoet waartegen zij een transactie met de nationale centrale banken wensen aan te gaan.²

5.1.2 KALENDER VOOR TENDERS

BASIS- EN LANGERLOPENDE HERFINANCIERINGS-TRANSACTIES

Basis- en langerlopende herfinancieringstransacties worden uitgevoerd volgens een door het Eurosysteem gepubliceerde indicatieve kalender.³ De kalender wordt ten minste drie maanden vóór het begin van het desbetreffende jaar gepubliceerd. In Tabel 2 zijn de normale transactiedagen voor de basis- en langerlopende herfinancieringstransacties weergegeven. De ECB streeft ernaar te waarborgen dat tegenpartijen in alle lidstaten kunnen deelnemen aan de basis- en langerlopende herfinancieringstransacties. Derhalve houdt de ECB bij het opstellen van de kalender voor deze transacties rekening met de officiële feestdagen in de afzonderlijke lidstaten.

STRUCTURELE TRANSACTIES

Structurele transacties door middel van standaardtenders vinden niet plaats volgens een tevoren vastgestelde kalender maar worden gewoonlijk slechts uitgevoerd en afgerekend op

dagen die in alle lidstaten werkdagen van de nationale centrale bank zijn.⁴

“FINE-TUNING”-TRANSACTIES

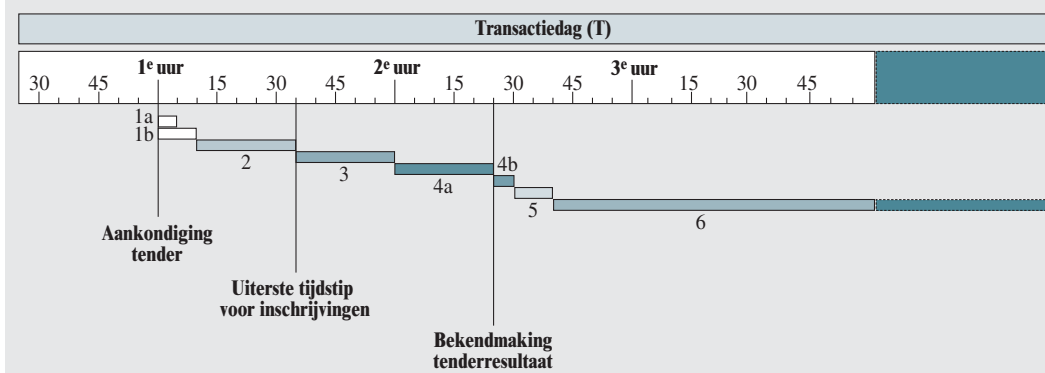
“Fine-tuning”-transacties worden niet volgens een tevoren vastgestelde kalender uitgevoerd. De ECB kan besluiten “fine-tuning”-transacties uit te voeren op elke werkdag van het Eurosysteem. Nationale centrale banken nemen alleen aan dergelijke transacties deel indien de transactiedag, de ingangsdatum en de einddatum voor deze banken alle als werkdag gelden.

5.1.3 AANKONDIGING VAN TENDERS

Standaardtenders van het Eurosysteem worden via nieuwsagentschappen openbaar aangekondigd. Daarnaast kunnen de nationale centrale

- 1 Bij een vaste deviezenswaptender stelt de ECB de swappunten voor de transactie vast en geven tegenpartijen het vaste bedrag aan vreemde valuta op dat zij tegen die koers willen verkopen (en terugkopen) of kopen (en weer verkopen).
- 2 Bij een variabele deviezenswaptender doen de tegenpartijen opgave van het vaste bedrag aan vreemde valuta waarvoor en het swappunt waarop zij de transactie wensen aan te gaan.
- 3 De kalender voor de tendertransacties van het Eurosysteem kan worden gevonden op de website van de ECB (www.ecb.int) en op de websites van het Eurosysteem (zie Bijlage 5).
- 4 In dit document heeft de term “werkdag van een nationale centrale bank” betrekking op elke dag waarop de nationale centrale bank van een bepaalde lidstaat is geopend voor het verrichten van monetaire-beleidstransacties van het Eurosysteem. In sommige lidstaten kunnen bijkantoren van de nationale centrale bank op werkdagen van de nationale centrale bank gesloten zijn, wegens lokale of regionale feestdagen. In dat geval moet de desbetreffende nationale centrale bank tegenpartijen tevoren informeren over de regelingen ter zake van transacties waarbij deze bijkantoren zijn betrokken.

Grafiek 2 Normaal tijdschema voor de operationele stappen bij snelle tenders

N.B.: De cijfers hebben betrekking op de in Kader 3 bedoelde operationele stappen.

banken de tenders ook rechtstreeks bekendmaken aan tegenpartijen die geen toegang tot nieuwsagentschappen hebben. De openbare tenderaankondiging zal doorgaans de volgende informatie bevatten:

- het referentienummer van de tendertransactie;
- de datum van de tendertransactie;
- het type transactie (liquiditeitsverruimend of -verkrappend, alsmede het soort monetaire-beleidsinstrument);
- de looptijd van de transactie;
- het type tender (vast of variabel);
- de methode van toewijzing (“Nederlands” of “Amerikaans” veilingstelsel, zoals beschreven in paragraaf 5.1.5);
- het voorgenomen volume (gewoonlijk alleen bij langerlopende herfinancieringstransacties);
- vaste rentevoet/koers/swappunt (bij vastere tenders);
- minimaal/maximaal aanvaardbare rentevoet/koers/swappunt (indien van toepassing);
- aanvangsdatum en aflooptdatum van de transactie (indien van toepassing) of valuta datum en vervaldatum van het instrument (bij uitgifte van schuldbewijzen);
- de bij de transactie betrokken valuta's en de valuta waarvan het bedrag vast blijft (bij deviezenswaps);
- de contante wisselkoers die dient als referentie bij het berekenen van inschrijvingen (bij deviezenswaps);

Tabel 2 Normale transactiedagen voor de basis- en langerlopende herfinancieringstransacties

Soort transactie	Normale transactiedag (T)
Basis-herfinancieringstransacties	Elke dinsdag
Langerlopende herfinancieringstransacties	De laatste woensdag van elke kalendermaand ¹⁾

1) In verband met de eindejaarsperiode wordt de transactie van december normaliter één week vervroegd, dus tot de voorafgaande woensdag.

- het maximumbedrag waarvoor kan worden ingeschreven (indien van toepassing);
- de minimale toewijzing per tegenpartij (indien van toepassing);
- het minimale toewijzingspercentage (indien van toepassing);
- het tijdschema voor het doen van inschrijvingen;
- de coupure van de schuldbewijzen (bij uitgifte van schuldbewijzen); en
- de ISIN-code van de uitgifte (bij uitgifte van schuldbewijzen).

Teneinde de doorzichtigheid van “fine-tuning”-transacties te bevorderen, kondigt het Euro-systeem snelle tenders doorgaans tevoren publiekelijk aan. Onder uitzonderlijke omstandigheden kan de ECB echter besluiten snelle tenders tevoren niet publiekelijk aan te kondigen. Bij de aankondiging van snelle tenders wordt dezelfde procedure gevolgd als bij standaardtenders. Bij een snelle tender worden, ongeacht of de tender al dan niet publiekelijk wordt aangekondigd, de gekozen tegenpartijen rechtstreeks door de nationale centrale banken benaderd.

5.1.4 INSCHRIJVING EN DE VOORBEREIDING DAAROP DOOR TEGENPARTIJEN

Inschrijvingen moeten door tegenpartijen worden ingediend in een vorm volgens het door de nationale centrale banken voor de desbetreffende transactie voorgeschreven pro-formamodel. Inschrijvingen moeten worden ingediend bij de nationale centrale bank van een lidstaat waar de instelling een vestiging heeft (hoofdkantoor of bijkantoor). Op een tender mag door een instelling slechts worden ingeschreven via één vestiging (hoofdkantoor of bijkantoor) in elke lidstaat.

Bij vaste-rentetenders moeten tegenpartijen in hun inschrijving het bedrag opgeven waarvoor

zij de transactie met de nationale centrale banken wensen aan te gaan.⁵

Bij variabele-rentetenders mogen tegenpartijen inschrijvingen indienen voor maximaal tien verschillende rentevoeten/koersen/swappunten. In elk daarvan moeten zij het bedrag opgeven waarvoor zij de transactie met de nationale centrale banken wensen aan te gaan, alsmede de rentevoet.^{6,7} De rentevoet moet worden uitgedrukt als een veelvoud van 0,01 procentpunt. Bij een variabele deviezenswap moeten de swappunten conform de marktpraktijk worden uitgedrukt en moeten zij bij de inschrijving worden opgegeven als een veelvoud van 0,01 swappunt.

Op de basis-herfinancieringstransacties kan worden ingeschreven voor een minimaal bedrag van €1.000.000. Bedragen daarboven worden uitgedrukt als een veelvoud van €100.000. Voor “finetuning”- en structurele transacties gelden hetzelfde minimale inschrijvingsbedrag en dezelfde regels voor bedragen daarboven. Het minimale inschrijvingsbedrag is van toepassing op alle afzonderlijke rentevoeten/koersen/swappunten.

Voor de langerlopende herfinancieringstransacties stelt elke nationale centrale bank een minimaal inschrijvingsbedrag vast tussen €10.000 en €1.000.000. Bedragen daarboven moeten zijn uitgedrukt als een veelvoud van €10.000. Het minimale inschrijvingsbedrag is van toepassing op elke afzonderlijke rentevoet.

De ECB is gerechtigd een plafond vast te stellen teneinde onevenredig grote inschrijvingen te voorkomen. Een dergelijk plafond wordt altijd in de openbare aankondiging van de tender vermeld.

⁵ Bij een vaste-deviezenswap moet het vaste bedrag aan vreemde valuta worden opgegeven waarvoor de tegenpartij de transactie met het Eurosysteem wenst aan te gaan.

⁶ Ten aanzien van de uitgifte van ECB-schuldbewijzen kan de ECB besluiten dat inschrijvingen moeten luiden in de vorm van een koers in plaats van een rentevoet. In dat geval worden de koersen uitgedrukt als percentage van het nominale bedrag.

⁷ Bij een variabele-deviezenswaptender moet het vaste bedrag aan vreemde valuta worden opgegeven waarvoor de tegenpartij de transactie met het Eurosysteem wenst aan te gaan, alsmede het bijbehorende swappunt.

Kader 4

TOEWIJZING VAN VASTE-RENTETENDERS

Het percentage van de toewijzing is: $all\% = \frac{A}{\sum_{i=1}^n a_i}$

Het aan de i -de tegenpartij toegewezen bedrag is: $all_i = all\% \times (a_i)$

waarbij geldt:

A = Totaal toegewezen bedrag

n = Totaal aantal tegenpartijen

a_i = Inschrijvingsbedrag van de i -de tegenpartij

all% = Percentage toewijzing

all_i = Totaal toegewezen bedrag aan de i -de tegenpartij

Tegenpartijen worden geacht hun toewijzingen in alle gevallen te kunnen dekken door een toereikend bedrag aan beleenbare activa.⁸ De door de desbetreffende nationale centrale bank gehanteerde contracten of regelgeving voorzien in de mogelijkheid boetes op te leggen als de tegenpartij niet in staat is een toereikend bedrag aan beleenbare activa over te dragen of in liquide middelen te voldoen tegenover de toewijzing bij een tender.

Inschrijvingen kunnen tot het uiterste tijdstip van indiening worden teruggetrokken. Inschrijvingen die na het in de aankondiging van de tender vermelde uiterste tijdstip worden ingediend zijn ongeldig. Of een inschrijving al of niet vóór het uiterste tijdstip is ingediend is ter beoordeling aan de nationale centrale banken. De nationale centrale banken leggen alle inschrijvingen van een tegenpartij terzijde als het totale ingeschreven bedrag een eventueel door de ECB vastgestelde inschrijvingslimiet te boven gaat. De nationale centrale banken leggen ook inschrijvingen terzijde waarvan het bedrag het minimale inschrijvingsbedrag onderschrijft of waarvan het bedrag respectievelijk lager of hoger is dan een eventueel vastge-

steld(e) laagste of hoogste rentevoet/koers/swappunt. De nationale centrale banken kunnen voorts inschrijvingen terzijde leggen die niet volledig zijn of die niet voldoen aan het proformamodel. Als een inschrijving terzijde wordt gelegd, informeert de desbetreffende nationale centrale bank de tegenpartij van haar besluit vóór de toewijzing van de tender.

5.1.5 TOEWIJZINGSPROCEDURES BIJ TENDERS

VASTE-RENTETENDER

Bij de toewijzing van een vaste-rentetender worden de door tegenpartijen ingediende inschrijvingen opgeteld. Als het totale ingeschreven bedrag het totale bedrag aan te verschaffen liquiditeiten overtreft, worden de inschrijvingen toegewezen in evenredigheid met de verhouding tussen het toe te wijzen bedrag en het totale ingeschreven bedrag (zie Kader 4). Het aan elke tegenpartij toegewezen bedrag wordt tot op één euro nauwkeurig afgerond. De ECB kan echter bij vaste-rentetenders besluiten aan iedere inschrijver een bepaald minimaal bedrag/percentage toe te wijzen.

⁸ Of in liquide middelen te kunnen voldoen bij liquiditeitsverkrappende transacties.

Kader 5

TOEWIJZING VAN VARIABELE-RENTETENDERS IN EURO

(Het voorbeeld gaat uit van inschrijvingen waarbij een rentevoet wordt opgegeven)

Het percentage van de toewijzing tegen de marginale rentevoet is:

$$all\%(r_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)}{a(r_m)}$$

De toewijzing aan de i -de tegenpartij tegen de marginale rentevoet is:

$$all(r_m)_i = all\%(r_m) \times a(r_m)_i$$

De totale toewijzing aan de i -de tegenpartij is:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)_i + all(r_m)_i$$

waarbij geldt:

- A = Totaal toegewezen bedrag
- r_s = s -de rentevoet opgegeven door tegenpartijen
- n = Totaal aantal tegenpartijen
- $a(r_s)_i$ = Opgegeven bedrag bij s -de rentevoet (r_s) door de i -de tegenpartij
- $a(r_s)$ = Totaal opgegeven bedrag bij de s -de rentevoet (r_s)

$$a(r_s) = \sum_{i=1}^n a(r_s)_i$$

- r_m = Marginale rentevoet
 - $r_l \geq r_s \geq r_m$ bij een liquiditeitsverruimende tender
 - $r_m \geq r_s \geq r_l$ bij een liquiditeitsverkrappende tender
- r_{m-1} = Rentevoet vóór de marginale rentevoet (laatste rentevoet waarbij inschrijvingen volledig worden toegewezen)
 - $r_{m-1} > r_m$ bij een liquiditeitsverruimende tender
 - $r_m > r_{m-1}$ bij een liquiditeitsverkrappende tender
- $all\%(r_m)$ = Percentage toewijzing bij de marginale rentevoet
- $all(r_s)_i$ = Toewijzing aan de i -de tegenpartij bij de s -de rentevoet
- all_i = Totaal toegewezen bedrag aan de i -de tegenpartij

VARIABELE-RENTETENDERS IN EURO

Bij de toewijzing van liquiditeitsverschaffende variabele-rentetenders in euro worden de inschrijvingen gerangschikt in aflopende volgorde van rentevoeten. Inschrijvingen met de hoogste rentevoet worden het eerst toegewezen, gevolgd door die met de naastlagere rentevoet totdat het totale bedrag aan de te verschaffen liquiditeiten is bereikt. Indien bij de laagste

rentevoet waarop wordt toegewezen (de marginale rentevoet) de totale inschrijving de resterende toewijzing te boven gaat, wordt het resterende bedrag toegewezen in evenredigheid met de verhouding tussen het toe te wijzen resterende bedrag en het totale tegen de marginale rentevoet ingeschreven bedrag (zie Kader 5). Het aan elke tegenpartij toegewezen bedrag wordt tot op één euro nauwkeurig afgerond.

Bij de toewijzing van liquiditeitsonttrekkende variabele-rentetenders (die kunnen worden gebruikt voor de uitgifte van schuldbewijzen en het aantrekken van termijndeposito's) worden de inschrijvingen gerangschikt in oplopende volgorde van rentevoeten (of aflopende volgorde van koersen). Inschrijvingen met de laagste rentevoet (hoogste koers) worden het eerst toegewezen, gevolgd door die met de naasthogere rentevoet (naastlagere koers) totdat het totale bedrag aan te onttrekken liquiditeiten is bereikt. Indien bij de hoogste rentevoet (laagste koers) waarop wordt toegewezen (de marginale rentevoet/koers) de totale inschrijving de resterende toewijzing te boven gaat, wordt het resterende bedrag toegewezen in evenredigheid met de verhouding tussen het toe te wijzen resterende bedrag en het totale tegen de marginale rentevoet (koers) ingeschreven bedrag (zie Kader 5). Bij de uitgifte van schuldbewijzen wordt het aan elke tegenpartij toegewezen bedrag afgerond op een veelvoud van de coupure van de schuldbewijzen. Bij andere liquiditeitsverkrappende transacties wordt het aan elke tegenpartij toegewezen bedrag tot op één euro afgerond.

De ECB kan besluiten bij variabele-rentetenders aan iedere meedingende inschrijver een bepaald minimaal bedrag toe te wijzen.

VARIABLE DEVIEZENSWAPTENDERS

Bij de toewijzing van liquiditeitsverschaffende variabele deviezenswaptenders worden de inschrijvingen gerangschikt in oplopende volgorde van opgegeven swappunten.⁹ Inschrijvingen met het laagste opgegeven swappunt worden het eerst toegewezen, gevolgd door die met het naasthogere opgegeven swappunt totdat het totale bedrag aan te verschaffen vaste valuta is bereikt. Indien bij het hoogste opgegeven swappunt waarop wordt toegewezen (het marginale swappunt) de totale inschrijving het resterende toe te wijzen bedrag te boven gaat, wordt het resterende bedrag toegewezen in evenredigheid met de verhouding tussen het resterende bedrag en het totale tegen het marginale swappunt ingeschreven bedrag (zie Kader 6). Het aan elke tegenpartij toegewezen bedrag wordt tot op één euro nauwkeurig afgerond.

Bij de toewijzing van liquiditeitsonttrekkende variabele-deviezenswaptenders worden de inschrijvingen gerangschikt in aflopende volgorde van opgegeven swappunten. Inschrijvingen met het hoogste opgegeven swappunt worden het eerst toegewezen, gevolgd door die met het naastlagere opgegeven swappunt totdat het totale bedrag aan te onttrekken vaste valuta is bereikt. Indien bij het laagste opgegeven swappunt waarop wordt toegewezen (het marginale swappunt) de totale inschrijving het resterende toe te wijzen bedrag te boven gaat, wordt het resterende bedrag toegewezen in evenredigheid met de verhouding tussen het resterende bedrag en het totale tegen het marginale swappunt ingeschreven bedrag (zie Kader 6). Het aan elke tegenpartij toegewezen bedrag wordt tot op één euro nauwkeurig afgerond.

METHODE VAN TOEWIJZING

Bij variabele-rentetenders kan het Eurosysteem hetzij een op een enkelvoudige hetzij een op een meervoudige rentevoet gebaseerde toewijzingsprocedure toepassen. Bij een toewijzingsprocedure op basis van een enkelvoudige rentevoet (Nederlands veilingsysteem) is de rentevoet dan wel de koers dan wel het swappunt voor het toegewezen bedrag voor alle toegewezen inschrijvingen gelijk aan de marginale rentevoet dan wel de marginale koers dan wel het marginale swappunt (waarmee het totaal beschikbare bedrag wordt uitgeput). Bij een toewijzingsprocedure op basis van een meervoudige rentevoet (Amerikaans veilingsysteem) is de rentevoet dan wel de koers dan wel het swappunt op het toegewezen bedrag voor elke afzonderlijke inschrijving gelijk aan de rentevoet dan wel de koers dan wel het swappunt dat bij de inschrijving is opgegeven.

⁹ Opgegeven swappunten worden in oplopende volgorde gerangschikt met inachtneming van het teken, dat afhangt van het teken van het renteverschuif tussen de vreemde valuta en de euro. Indien gedurende de looptijd van de swap de rentevoet op de vreemde valuta hoger is dan de overeenkomstige rentevoet op de euro, is het opgegeven swappunt positief (en doet de euro agio ten opzichte van de vreemde valuta). Omgekeerd is, wanneer de rentevoet op de vreemde valuta lager is dan de overeenkomstige rentevoet op de euro, het opgegeven swappunt negatief (en doet de euro disagio ten opzichte van de vreemde valuta).

5.1.6 BEKENDMAKING VAN DE RESULTATEN VAN DE TOEWIJZING

aan tegenpartijen bekendmaken. De bekendmaking bevat doorgaans de volgende informatie:

De resultaten van de toewijzing van standaard-tenders en snelle tenders worden publiekelijk via nieuwsagentschappen bekendgemaakt. Daarnaast kunnen nationale centrale banken de resultaten van de toewijzing ook rechtstreeks

- het referentienummer van de tendertransactie;
- de datum van de tendertransactie;

Kader 6

TOEWIJZING VAN VARIABLE DEWIEZENSWAPTENDERS

Het percentage van de toewijzing tegen het marginale swappunt is:

$$all\%(\Delta_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)}{a(\Delta_m)}$$

De toewijzing aan de i -de tegenpartij tegen het marginale swappunt is:

$$all(\Delta_m)_i = all\%(\Delta_m) \times a(\Delta_m)_i$$

De totale toewijzing aan de i -de tegenpartij is:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)_i + all(\Delta_m)_i$$

waarbij geldt:

A = Totaal toegewezen bedrag

Δ_s = s -de swappunt opgegeven door tegenpartijen

n = Totaal aantal tegenpartijen

$a(\Delta_s)_i$ = Opgegeven bedrag bij s -de swappunt (Δ_s) door de i -de tegenpartij

$a(\Delta_s)$ = Totaal opgegeven bedrag bij s -de swappunt (Δ_s):

$$a(\Delta_s) = \sum_{i=1}^n a(\Delta_s)_i$$

Δ_m = Marginaal swappunt:

$\Delta_m \geq \Delta_s \geq \Delta_l$ bij een liquiditeitsverruimende deviezenswap

$\Delta_l \geq \Delta_s \geq \Delta_m$ bij een liquiditeitsverkrappende deviezenswap

Δ_{m-1} = Swappunt vóór het marginale swappunt (laatste opgegeven swappunt waarbij inschrijvingen volledig worden toegewezen):

$\Delta_m > \Delta_{m-1}$ bij een liquiditeitsverruimende deviezenswap

$\Delta_{m-1} > \Delta_m$ bij een liquiditeitsverkrappende deviezenswap

$all\%(\Delta_m)$ = Percentage toewijzing bij het marginale swappunt

$all(\Delta_s)_i$ = Toewijzing aan de i -de tegenpartij bij het s -de swappunt

all_i = Totaal toegewezen bedrag aan de i -de tegenpartij

- het type transactie;
- de looptijd van de transactie;
- het totale door tegenpartijen van het Euro-systeem ingeschreven bedrag;
- het aantal inschrijvers;
- de bij de transactie betrokken valuta's (bij deviezenswaps);
- het totale toegewezen bedrag;
- het toewijzingspercentage (bij vastere-tenders);
- de contante koers (bij deviezenswaps);
- de/het aanvaarde marginale rentevoet/koers/swappunt en het toewijzingspercentage daarbij (bij variabele-rentetenders);
- de minimale opgegeven rentevoet, de maximale opgegeven rentevoet en het gewogen gemiddelde van de toegewezen rentevoeten (bij toewijzing op basis van een meervoudige rentevoet);
- de aanvangsdatum en de afloopdatum van de transactie (indien van toepassing) of de valutadatum en de vervaldatum van het instrument (bij uitgifte van schuldbewijzen);
- de minimale toewijzing per tegenpartij (indien van toepassing);
- het minimale toewijzingspercentage (indien van toepassing);
- de coupure van de schuldbewijzen (bij uitgifte van schuldbewijzen);
- de ISIN-code van de uitgifte (bij uitgifte van schuldbewijzen).

De nationale centrale banken zullen de afzonderlijke toewijzingen rechtstreeks bekendmaken aan inschrijvers die een toewijzing ontvangen.

5.2 PROCEDURES VOOR BILATERALE TRANSACTIES

ALGEMEEN

De nationale centrale banken kunnen transacties op bilaterale basis uitvoeren.¹⁰ Bilaterale procedures kunnen worden benut voor openmarkttransacties met een “fine-tuning”-oogmerk en voor structurele rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier. Bilaterale transacties worden in algemene zin gedefinieerd als transacties tussen het Eurosysteem en één of enkele tegenpartijen zonder dat gebruik wordt gemaakt van een tender. Daarbij kunnen twee soorten bilaterale transacties worden onderscheiden: transacties waarbij de tegenpartijen rechtstreeks worden benaderd door het Eurosysteem en transacties die worden uitgevoerd via effectenbeurzen en marktagenten.

RECHTSTREEKSE BENADERING VAN TEGENPARTIJEN

Hierbij benaderen de nationale centrale banken rechtstreeks één of enkele binnenlandse tegenpartijen, die volgens de in paragraaf 2.2 vastgelegde criteria worden gekozen. Overeenkomstig de door de ECB verstrekte gedetailleerde instructies besluiten de nationale centrale banken al of niet met de tegenpartijen een transactie aan te gaan. De transacties worden via de nationale centrale banken afgerekend.

Als door de Raad van Bestuur van de ECB zou worden besloten dat onder uitzonderlijke omstandigheden bilaterale transacties ook kunnen worden uitgevoerd door de ECB zelf (of door één of enkele nationale centrale banken die dan als agent van de ECB optreden), zullen de procedures dienovereenkomstig worden aangepast. In dat geval zal de ECB (dan wel één of een klein aantal nationale centrale banken die als agent optreden) één of enkele tegenpartijen in het eurogebied, gekozen volgens de in paragraaf 2.2 vastgelegde criteria, rechtstreeks benaderen. De ECB (dan wel één of een klein

¹⁰ De Raad van Bestuur van de ECB kan besluiten of onder uitzonderlijke omstandigheden bilaterale transacties met een “fine-tuning”-oogmerk door de ECB zelf kunnen worden uitgevoerd.

aantal nationale centrale banken die als agent optreden) zal dan besluiten om al dan niet een transactie met de tegenpartijen aan te gaan. Desondanks zullen de transacties decentraal via de nationale centrale banken worden afgerekend.

Bilaterale procedures via een directe benadering van tegenpartijen kunnen worden toegepast voor transacties met wederinkoop, rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier, deviezen-swaps en het aantrekken van termijndeposito's.

TRANSACTIES VIA EFFECTENBEURZEN EN MARKTAGENTEN

De nationale centrale banken kunnen rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapieren via effectenbeurzen en marktagenten uitvoeren. Daarbij is het scala aan tegenpartijen niet a priori beperkt; de procedures worden aangepast aan de geldende marktusance. De Raad van Bestuur van de ECB zal besluiten of onder uitzonderlijke omstandigheden de ECB zelf (dan wel één of een klein aantal nationale centrale banken die als agent van de ECB optreden) rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier met een "fine-tuning"-oogmerk via effectenbeurzen en marktagenten kan uitvoeren.

AANKONDIGING VAN BILATERALE TRANSACTIES

Bilaterale transacties worden gewoonlijk niet tevoren publiekelijk aangekondigd. De ECB kan besluiten de resultaten van bilaterale transacties niet publiekelijk bekend te maken.

TRANSACTIEDAGEN

De ECB kan besluiten bilaterale transacties met een "fine-tuning"-oogmerk uit te voeren op elke werkdag van het Eurosysteem. Nationale centrale banken nemen alleen aan dergelijke transacties deel als de transactiedag, de ingangsdag en de einddag voor de banken als werkdag gelden.

Bilaterale rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier voor structurele doeleinden worden doorgaans slechts uitgevoerd en afgerekend op dagen die in alle lidstaten werkdagen van de nationale centrale bank zijn.

5.3 PROCEDURES VOOR HET AFREKENEN VAN TRANSACTIES

5.3.1 ALGEMEEN

De geldtransacties die gemoeid zijn met de permanente faciliteiten en de open-markttransacties van het Eurosysteem worden afgerekend via de door de tegenpartijen bij de nationale centrale banken aangehouden rekeningen (of via hun rekeningen bij verevenende banken die aan TARGET deelnemen). De geldtransacties worden slechts afgerekend na (of op het tijdstip van) de uiteindelijke overdracht van de aan de transactie ten grondslag liggende activa. Dit betekent dat beleenbare activa tevoren moeten worden gedeponerd op een effectenrekening bij, of op basis van levering-tegen-betaling binnen de dag worden verrekend met, de nationale centrale banken. De overdracht van beleenbare activa vindt plaats via de door tegenpartijen aangehouden effectenrekeningen bij een effectenafwikkelingsysteem dat aan de minimumnormen van de ECB voldoet.¹¹ Tegenpartijen die niet beschikken over een effectenrekening bij een nationale centrale bank of een effectenrekening bij een effectenafwikkelingsysteem dat aan de minimumnormen van de ECB voldoet, kunnen hun transacties in beleenbare activa verrekenen via een effectenrekening of de effectenrekening van een correspondent-kredietinstelling.

Verdere bepalingen met betrekking tot de verrekeningsprocedures zijn vastgelegd in de contractuele regelingen die door de nationale centrale banken (of de ECB) voor het desbetreffende monetaire-beleidsinstrument worden gehanteerd. De verrekeningsprocedures van de diverse nationale banken kunnen enigszins van elkaar verschillen als gevolg van verschillen in nationale wetgeving en usance.

¹¹ De normen ten aanzien van effectenafwikkelingsystemen in het eurogebied en een geactualiseerde lijst van de erkende koppelingen tussen deze systemen zijn te vinden op de website van de ECB (www.ecb.int).

Tabel 3 Normale valutadata voor open-markttransacties van het Eurosysteem¹⁾

Monetaire-beleidsinstrument	Valutadatum voor transacties op basis van standaardtenders	Valutadatum voor transacties op basis van snelle tenders of bilaterale procedures
Transacties met wederinkoop	T+1 ²⁾	T
Rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier	-	Conform de marktpraktijk voor het onderpand
Uitgifte van schuldbewijzen	T+1	-
Deviezenswaps	-	T, T+1 of T+2
Aantrekken van termijndeposito's	-	T

1) In de Tabel is T de transactiedag. De aanduiding van de verrekeningsdatum is gebaseerd op werkdagen van het Eurosysteem.

2) Als de normale verrekeningsdatum voor de basis- of de langerlopende herfinancieringstransacties samenvalt met een officiële vrije dag, kan de ECB besluiten een andere verrekeningsdatum toe te passen, met inbegrip van verrekening op dezelfde dag. De verrekeningsdata voor de basis- en de langerlopende herfinancieringstransacties worden tevoren vastgelegd in de tenderkalender van het Eurosysteem (zie paragraaf 5.1.2).

5.3.2 AFREKENING VAN OPEN-MARKTTRANSACTIES

Open-markttransacties op basis van standaardtenders (de basis-herfinancieringstransacties, de langerlopende herfinancieringstransacties en structurele transacties) worden gewoonlijk afgerekend op de eerste dag na de transactiedag waarop alle desbetreffende nationale RTBV-systemen en alle desbetreffende effectenafwikkelingsystemen zijn geopend. Het Eurosysteem streeft er principieel naar open-markttransacties in alle lidstaten met alle tegenpartijen die voldoende beleenbare activa hebben geleverd gelijktijdig te verrekenen. Als gevolg van operationele beperkingen en de technische kenmerken van de afwikkelingsystemen voor effecten kan het precieze tijdstip van verrekening van open-markttransacties in het eurogebied binnen dezelfde dag verschillen. Het tijdstip waarop de basis- en de langerlopende herfinancieringstransacties worden verrekend valt doorgaans samen met het tijdstip waarop een vorige transactie met een overeenkomstige looptijd wordt afgewikkeld.

Het Eurosysteem streeft ernaar open-markttransacties op basis van snelle tenders en bilaterale procedures op de transactiedag te verrekenen. Om operationele redenen kan het Eurosysteem echter incidenteel voor deze transacties andere verrekeningsdata toepassen, in het bijzonder met betrekking tot rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier (voor zowel “fine-

tuning” als structurele doeleinden) en deviezenswaps (zie Tabel 3).

5.3.3 EINDE-DAGPROCEDURES

De einde-dagprocedures zijn vastgelegd in documentatie met betrekking tot de nationale RTBV-systemen en het TARGET-systeem. In het algemeen is de sluitingstijd van het TARGET-systeem 18.00 uur ECB-tijd (Midden-Europese tijd). Na sluitingstijd worden geen opdrachten voor de nationale RTBV-systemen meer aanvaard; op dat tijdstip aanwezige opdrachten die vóór sluitingstijd zijn aanvaard worden nog verwerkt. Verzoeken van tegenpartijen om toegang tot de marginale beleningsfaciliteit of de depositofaciliteit moeten uiterlijk 30 minuten na de sluitingstijd van het TARGET-systeem bij de desbetreffende nationale centrale bank zijn ingediend.¹²

Een eventueel negatief saldo op de vereveningsrekening (in het nationale RTBV-systeem) van een tegenpartij na voltooiing van de einde-dagprocedures wordt automatisch beschouwd als een verzoek om toegang tot de marginale beleningsfaciliteit (zie paragraaf 4.1).

¹² Op de laatste werkdag van het Eurosysteem in een reserve-aanhoudingsperiode is de sluitingstijd voor verzoeken om toegang tot de permanente faciliteiten van het Eurosysteem 30 minuten later.

HOOFDSTUK 6

BELEENBARE ACTIVA

6.1 ALGEMEEN

Conform artikel 18.1 van de Statuten van het ESCB en van de ECB is het de ECB en de nationale centrale banken toegestaan op de financiële markten te opereren door beleenbare activa rechtstreeks of door middel van repo's te kopen en verkopen, en moeten alle krediettransacties van het Eurosysteem door toereikend onderpand worden gedekt. Alle liquiditeitsverschaffende transacties van het Eurosysteem zijn dan ook gebaseerd op door de tegenpartijen verstrekte beleenbare activa, hetzij door overdracht van de eigendom van de activa (bij rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier of repo's) hetzij door de vestiging van een pandrecht, cessie of andere vorm van verpanding (bij leningen op onderpand).¹

Teneinde het Eurosysteem te vrijwaren van verliezen als gevolg van de monetaire-beleids-transacties, de gelijke behandeling van tegenpartijen te waarborgen en de operationele doelmatigheid en transparantie te verhogen, moeten beleenbare activa aan bepaalde criteria voldoen om te mogen worden gebruikt bij de monetaire-beleids-transacties van het Eurosysteem. Het Eurosysteem heeft een enkelvoudig kader voor beleenbare activa voor alle krediettransacties van het Eurosysteem opgezet. Dit enkelvoudige kader (ook wel de "Enkelvoudige Lijst" genoemd) zal op 1 januari 2007 in werking treden en de twee lijsten vervangen die sinds het begin van de Economische en Monetaire Unie zijn gehanteerd en die op 31 mei 2007 zullen ophouden te bestaan.²

Het enkelvoudige kader omvat twee afzonderlijke categorieën activa: verhandelbare en niet-verhandelbare activa. Tussen de twee categorieën activa wordt met betrekking tot de kwaliteit van de activa en hun beleenbaarheid voor de verschillende monetaire-beleids-transacties van het Eurosysteem geen onderscheid gemaakt, behalve dat niet-verhandelbare activa door het Eurosysteem niet worden gebruikt voor rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier. De activa die gebruikt kunnen worden voor de monetaire-beleids-transacties van het Eurosysteem

kunnen ook worden gebruikt als onderpand bij de verstrekking van krediet binnen de werkdag.

De beleenbaarheidscriteria voor de twee categorieën activa zijn voor het gehele eurogebied gelijk.³ Zij worden in paragraaf 6.2 uiteengezet. Om te waarborgen dat de twee categorieën activa voldoen aan dezelfde kwaliteitseisen, is een kredietbeoordelingskader van het Eurosysteem (*Eurosystem credit assessment framework* ofwel ECAF) opgezet, dat berust op verschillende bronnen voor de beoordeling van kredietkwaliteit. De procedures en regels door middel waarvan de "hoge kwaliteitseisen" voor beleenbaar onderpand van het Eurosysteem zijn vastgelegd en kunnen worden gecontroleerd, worden uiteengezet in paragraaf 6.3. De risicobeheersingsmaatregelen en waarderingsgrondslagen voor beleenbare activa worden uiteengezet in paragraaf 6.4 en 6.5. Tegenpartijen van het Eurosysteem kunnen beleenbare activa grensoverschrijdend gebruiken (zie paragraaf 6.6).

1 Liquiditeitsverkrappende rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier en open-markttransacties met wederinkoop zijn ook gebaseerd op beleenbare activa. Voor de bij liquiditeitsverkrappende open-markttransacties met wederinkoop gebruikte beleenbare activa zijn de criteria dezelfde als die voor activa gebruikt bij liquiditeitsverruimende open-markttransacties met wederinkoop. Bij liquiditeitsverkrappende transacties worden echter geen surpluspercentages gehanteerd.

2 De activa op lijst 2 die niet aan de beleenbaarheidscriteria voor het enkelvoudige kader voor beleenbare activa voldoen, blijven beleenbaar tot 31 mei 2007. De bijbehorende surpluspercentages voor verhandelbare activa op lijst 2 (als uiteengezet in de Algemene Documentatie van februari 2005) blijven tot die datum van kracht. Daarnaast heeft de Raad van Bestuur besloten dat participaties in Franse *fonds communs de créances* (FCC's) op lijst 1 gedurende een overgangperiode tot en met 31 december 2008 beleenbaar blijven.

3 Voor een specifiek type niet-verhandelbaar activum – kredietvorderingen – geldt tot en met 31 december 2011 een overgangsregeling. Gedurende deze periode kan een beperkt aantal beleenbaarheidscriteria en operationele criteria in het eurogebied verschillen (zie paragraaf 6.2.2).

6.2 BELEENBAARHEIDSSPECIFICATIES VOOR ONDERPAND

De ECB houdt een lijst bij van beleenbare verhandelbare activa en publiceert deze.⁴ Voor niet-verhandelbare activa publiceert de ECB geen lijst van beleenbare activa noch een van in aanmerking komende debiteuren/garanten.

6.2.1 BELEENBAARHEIDSCRITEIA VOOR VERHANDELBARE ACTIVA

Schuldbewijzen uitgegeven door de ECB en alle schuldbewijzen uitgegeven door nationale centrale banken van het Eurosysteem vóór de datum waarop de betrokken lidstaat op de euro is overgegaan, zijn beleenbaar.

Voor de beleenbaarheid van andere verhandelbare activa gelden de volgende criteria (zie ook Tabel 4):

SOORT ACTIVA

De activa dienen *schuldbewijzen* te zijn die:

- (a) een vaste, onvoorwaardelijke hoofdsom hebben, en waarvan
- (b) de coupon niet kan resulteren in een negatieve kasstroom. Bovendien moet de coupon voldoen aan een van de volgende voorwaarden: i) het is een nulcoupon; ii) het is een coupon met vaste rente; of iii) het is een coupon met een variabele rente die is gekoppeld aan een referentierente. Ook mag de coupon zijn gekoppeld aan een verandering van de rating van de emittent zelf. Daarnaast zijn ook inflatiegeïndexeerde obligaties beleenbaar.

Deze kenmerken moeten gelden totdat de schuld is afgelost. Schuldbewijzen mogen geen rechten verlenen op de hoofdsom en/of de rente die zijn achtergesteld aan rechten van houders van andere schuldbewijzen van dezelfde emittent.

Het vereiste onder a) geldt niet voor *effecten op onderpand van activa*, met uitzondering van obligaties die zijn uitgegeven door kredietin-

stellingen overeenkomstig de criteria in artikel 22, lid 4, van de ICBE-Richtlijn⁵ (de zogenoemde “gedekte bankbrieven”). Het Eurosysteem beoordeelt de beleenbaarheid van effecten op onderpand van activa die geen gedekte bankbrieven zijn, op grond van de volgende criteria.

De kasstroom genererende activa die dienen als onderpand voor de effecten op onderpand van activa:

- (a) moeten in overeenstemming met de wetgeving van een lidstaat van de originator of een tussenpersoon rechtmatig zijn verkregen door een daartoe speciaal voor de securitisatie opgerichte rechtspersoon (“special purpose vehicle”) op een wijze die het Eurosysteem als een “echte verkoop” beschouwt die ten overstaan van iedere derde afdwingbaar is, en door de originator noch diens schuldeisers kan worden aangetast, hetgeen ook geldt in geval van een faillissement van de originator;

en

- (b) mogen geen “credit-linked notes” zijn – geheel noch gedeeltelijk, daadwerkelijk noch potentieel – noch gelijkaardige vorderingen die voortvloeien uit de overdracht van kredietrisico door middel van kredietderivaten.

Binnen een gestructureerde emissie is een tranche (of subtranche) die is achtergesteld bij andere tranches van dezelfde emissie niet be-

⁴ Deze lijst, die dagelijks wordt geactualiseerd, is te vinden op de website van de ECB (www.ecb.int). Verhandelbare activa die zijn uitgegeven door niet-financiële vennootschappen zonder dat de emissie, emittent of garant door een externe kredietbeoordelingsinstelling (EKBI) is beoordeeld, worden niet opgenomen in de openbare lijst van beleenbare verhandelbare activa. De beleenbaarheid van deze schuldbewijzen hangt af van de kredietbeoordeling van de door de respectieve tegenpartij gekozen bron voor kredietbeoordeling, in overeenstemming met de in paragraaf 6.3.3 uiteengezette ECAF-regelgeving die van toepassing is op kredietvorderingen.

⁵ Richtlijn 85/611/EEG van de Raad van 20 december 1985 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (ICBE's) (PB L 375 van 31.12.1985, blz. 3), zoals laatstelijk gewijzigd door Richtlijn 2005/1/EG (PB L 79 van 24.3.2005, blz. 9).

leenbaar. Een tranche (of subtranche) wordt als niet-achtergesteld beschouwd ten opzichte van andere tranches (of subtranches) van dezelfde emissie en heeft “voorrang” indien – overeenkomstig de toepasselijke betalingsprioriteit na betekening van een sommatie tot nakoming, zoals uiteengezet in de aanbiedingsprospectus – de hoofdsom en rente van die tranche of subtranche vóór andere tranches of subtranches wordt afbetaald of uitgekeerd, of indien deze als laatste verliezen neemt met betrekking tot de onderliggende activa.

Het Eurosysteem behoudt zich het recht voor van enige relevante derde (bijvoorbeeld van de emittent, de originator of de organisator) de verduidelijking en/of de juridische bevestiging te verlangen die het noodzakelijk acht voor de beoordeling van de beleenbaarheid van de effecten op onderpand van activa.

KREDIETWAARDIGHEID

Het schuldbewijs moet voldoen aan de hoge kwaliteitseisen in de ECAF-regelgeving voor verhandelbare activa die in paragraaf 6.3.2 worden uiteengezet.

PLAATS VAN UITGIFTE

Het schuldbewijs moet worden gedeponerd/geregistreerd (uitgegeven) in de EER bij een centrale bank of bij een centrale effectenbewaarinstantie die voldoet aan de minimumnormen van de ECB.⁶ Indien een verhandelbaar schuldbewijs wordt uitgegeven door een niet-financiële vennootschap⁷ zonder rating van een geaccepteerde externe kredietbeoordelingsinstelling (EKBI), moet de emissie in het eurogebied plaatsvinden.

PROCEDURES VOOR HET AFREKENEN VAN TRANSACTIES

Het schuldbewijs dient giraal overdraagbaar te zijn. Voorts dient het te worden aangehouden (en verevend) in het eurogebied door middel van een rekening bij het Eurosysteem of bij een effectenafwikkelingsstelsel dat voldoet aan de ECB-normen, zodat de volledige vestiging en tegeldemaking ervan onderworpen zijn aan het recht van een lidstaat van het eurogebied.

Indien de centrale effectenbewaarinstantie waar het activum is uitgegeven en het effectenafwikkelingsstelsel waar het wordt aangehouden niet dezelfde zijn, dienen beide instellingen verbonden te zijn via een door de ECB erkende koppeling.⁸

AANVAARBARE MARKTEN

Het schuldbewijs moet zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt zoals omschreven in Richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende markten voor financiële instrumenten⁹, of worden verhandeld op bepaalde niet-gereguleerde, door de ECB aangewezen markten.¹⁰ Niet-gereguleerde markten worden door het Eurosysteem getoetst aan drie beginselen: veiligheid, transparantie en toegankelijkheid.¹¹

6 Vanaf 1 januari 2007 zijn internationale wereldwijde schuldbewijzen aan toonder alleen beleenbaar als ze zijn uitgegeven in de vorm van een “New Global Note” (NGN) en gedeponerd bij een *Common Safekeeper (CSK)*, die een internationale effectenbewaarinstantie dient te zijn, of, indien van toepassing, een centrale effectenbewaarinstantie die aan de minimumnormen van de ECB voldoet. Internationale wereldwijde schuldbewijzen aan toonder die vóór 1 januari 2007 als “Classical Global Note” (CGN) zijn uitgegeven en fungibele effecten uitgegeven met dezelfde ISIN-code op of na deze datum blijven tot het einde van hun looptijd beleenbaar.

7 Niet-financiële vennootschappen als gedefinieerd in het Europees Stelsel van Rekeningen 1995 (ESR 95).

8 De normen ten aanzien van het gebruik van effectenafwikkelingsstelsels in het eurogebied en een geactualiseerde lijst van de erkende koppelingen tussen deze systemen zijn te vinden op de website van de ECB (www.ecb.int).

9 PB L 145 van 30.4.2004, blz. 1.

10 Een lijst van aanvaarde niet-gereguleerde markten, die ten minste eenmaal per jaar wordt bijgewerkt, kan worden geraadpleegd op de website van de ECB (www.ecb.int).

11 Veiligheid, transparantie en toegankelijkheid worden door het Eurosysteem uitsluitend gedefinieerd in termen van de uitoefening van de onderpandbeheerfunctie van het Eurosysteem. Het selectieproces is niet gericht op een beoordeling van de intrinsieke kwaliteit van de verschillende markten. De beginselen kunnen als volgt worden opgevat: *veiligheid* wordt geïnterpreteerd als zekerheid met betrekking tot transacties; met name zekerheid met betrekking tot de geldigheid en afdwingbaarheid van transacties. *Transparantie* wordt geïnterpreteerd als onbelemmerde toegang tot informatie over de op de desbetreffende markt geldende regels betreffende procedures en bedrijfsvoering; de financiële kenmerken van de activa; het prijsvormingsmechanisme; de desbetreffende prijzen en hoeveelheden (koersen, rentetarieven, handelsvolumes, uitstaande bedragen enzovoort). *Toegankelijkheid* heeft betrekking op de mogelijkheid voor het Eurosysteem deel te nemen aan en toegang te hebben tot de markt. Een markt is toegankelijk voor onderpandbeheerdoeleinden wanneer zijn regels betreffende procedures en bedrijfsvoering het het Eurosysteem mogelijk maken informatie te verkrijgen en transacties te verrichten wanneer dit voor deze doeleinden nodig is.

EMITTENT/GARANT

Het schuldbewijs kan zijn uitgegeven of gegarandeerd door centrale banken, entiteiten uit de publieke sector, entiteiten uit de particuliere sector of internationale of supranationale instellingen. Door kredietinstellingen uitgegeven schuldbewijzen anders dan gedekte bankbrieven zijn enkel beleenbaar als ze zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt, als hiervoor omschreven.

PLAATS VAN VESTIGING VAN DE EMITTENT/GARANT

De *emittent* moet zijn gevestigd in de EER of in een van de G10-landen die niet tot de EER behoren.¹² In het laatste geval zijn de activa slechts als beleenbaar te beschouwen indien het Eurosysteem oordeelt dat zijn rechten naar behoren zouden worden beschermd door de wetgeving van het betrokken G10-land. Hiertoe dient een naar vorm en inhoud voor het Eurosysteem aanvaardbaar juridische beoordeling te worden ingediend voordat de activa als beleenbaar kunnen gelden. In geval van een effect op onderpand van activa moet de emittent in de EER gevestigd zijn.

De *garant* dient gevestigd te zijn in de EER.

Internationale of supranationale instellingen komen ongeacht hun plaats van vestiging in aanmerking als emittent/garant. Indien een verhandelbaar schuldbewijs is uitgegeven door een niet-financiële vennootschap zonder rating van een externe kredietbeoordelingsinstelling, moet de emittent/garant in het eurogebied gevestigd zijn.

DENOMINATIEVALUTA

Het schuldbewijs moet luiden in euro.¹³

6.2.2 BELEENBAARHEIDSCRITEIA VOOR NIET-VERHANDELBARE ACTIVA

In het enkelvoudige kader voor beleenbare activa kunnen twee soorten niet-verhandelbare activa als onderpand dienen: kredietvorderingen¹⁴ en niet-verhandelbare retail-schuldbewijzen met hypothecair onderpand (*retail*

mortgage-backed debt instruments ofwel RMBD's).

KREDIETVORDERINGEN

Voor kredietvorderingen¹⁵ gelden de volgende *beleikbaarheidscriteria* (zie ook Tabel 4):

- *Soort activa*: het moet gaan om een schuldverplichting van een debiteur ten opzichte van een tegenpartij van het Eurosysteem. Kredietvorderingen met een "teruglopend saldo" (waarbij hoofdsom en rente aan de hand van een vooraf overeengekomen schema worden afbetaald) komen ook in aanmerking. Onbenutte kredietfaciliteiten (bijvoorbeeld onbenutte doorlopende kredietvorderingen), rekening-courantkredieten en kredietbrieven (die toestemming geven krediet op te nemen maar zelf geen kredietvorderingen zijn) zijn niet beleenbaar. Het aandeel in een syndicaatslening van een instelling die lid is van het syndicaat wordt beschouwd als een beleenbare kredietvordering. Kredietvorderingen mogen geen rechten verlenen op de hoofdsom en/of rente die zijn achtergesteld aan rechten van houders van andere kredietvorderingen of schuldbewijzen van dezelfde emittent.

De kredietvorderingen dienen: a) een vaste, onvoorwaardelijke hoofdsom te hebben; en b) een rentevoet die niet kan resulteren in een negatieve kasstroom. Bovendien moet de rentebetaling voldoen aan één van de volgende voorwaarden: i) het betreft een

12 Onder G10-landen buiten de EER vallen momenteel de Verenigde Staten, Canada, Japan en Zwitserland.

13 Als zodanig of in de nationale uitdrukkingen van de euro.

14 Tussen 1 januari 2007 en 31 december 2011 geldt voor kredietvorderingen een overgangsregeling, waarbij elke nationale centrale bank zelf de drempelwaarde kan bepalen waarboven kredietvorderingen als onderpand in aanmerking komen (afgezien van grensoverschrijdend gebruik) en kan beslissen of transactiekosten in rekening worden gebracht. Vanaf 1 januari 2012 wordt een uniforme regeling gehanteerd.

15 Kredietvorderingen worden ook "bankleningen" genoemd. *Schuldscheindarlehen* en Nederlandse geregistreerde particuliere vorderingen op de overheid of andere in aanmerking komende debiteuren die door een overheidsgarantie worden gedekt (bijvoorbeeld woningcorporaties) worden met kredietvorderingen gelijkgesteld.

nulcoupon; ii) de rentevoet is vast, of iii) variabel en gekoppeld aan een andere referentierente. Deze kenmerken moeten gelden totdat de schuld is afgelost.

- *Debiteur/garant:* In aanmerking als debiteuren of garanten komen niet-financiële vennootschappen¹⁶, entiteiten uit de publieke sector en internationale of supranationale instellingen. Elke debiteur is hoofdelijk aansprakelijk voor terugbetaling van de gehele kredietvordering (mededebiteuren die gezamenlijk aansprakelijk zijn voor individuele kredietvorderingen zijn uitgesloten).
- *Plaats van vestiging van de debiteur/garant:* De debiteur/garant dient gevestigd te zijn in het eurogebied. Dit vereiste is niet van toepassing op internationale of supranationale instellingen.
- *Kredietwaardigheid:* De kwaliteit van de kredietvorderingen wordt beoordeeld aan de hand van de onderliggende kredietwaardigheid van de debiteur/garant. Kredietvorderingen moeten voldoen aan de hoge kwaliteitseisen in de ECAF-regelgeving voor verhandelbare activa die in paragraaf 6.3.3 worden uiteengezet.
- *Minimumbedrag:* Bij de aanbieding van de kredietvordering als onderpand (mobilisatie) door de tegenpartij moet deze aan een drempelwaarde voldoen. Gedurende een overgangperiode (1 januari 2007 tot en met 31 december 2011) kunnen de nationale centrale banken zelf het minimumbedrag voor binnenlandse kredietvorderingen vaststellen. Voor grensoverschrijdende verpanding geldt gedurende de overgangperiode een gemeenschappelijk minimumbedrag van €500.000.¹⁷ Vanaf 1 januari 2012 geldt voor alle kredietvorderingen in het gehele eurogebied een gemeenschappelijk minimumbedrag van €500.000.
- *Transactieprocedures:* De kredietvordering moet worden verwerkt overeenkomstig de procedures van het Eurosysteem als om-

schreven in de toepasselijke nationale documentatie.

- *Toepasselijk recht:* De kredietovereenkomst en de overeenkomst tussen de tegenpartij en de nationale centrale bank waarbij de kredietvordering als onderpand wordt aangeboden (“mobilisatieovereenkomst”) moeten beide worden beheerst door het recht van een lidstaat die tot het eurogebied behoort. Bovendien mogen (i) de tegenpartij, (ii) de crediteur, (iii) de debiteur, (iv) de garant (indien van toepassing), (v) de kredietvorderingsovereenkomst en (vi) de mobilisatieovereenkomst in totaal door niet meer dan twee rechtstelsels worden beheerst.
- *Denominatievaluta:* De kredietvordering moet luiden in euro.¹⁸

NIET-VERHANDELBARE RETAIL-SCHULDBEWIJZEN MET HYPOTHECAIR ONDERPAND (RMBD'S)

Voor retail-schuldbewijzen met hypothecair onderpand gelden de volgende beleenbaarheids-criteria (zie ook Tabel 4):

- *Soort activa:* Het moet gaan om een schuldbewijs (promesse of wissel) dat wordt gedekt door een depot van woninghypotheken en niet volledig geëffectiseerd is. Het moet mogelijk zijn de activa in het onderliggende depot te vervangen en er moet een mechanisme zijn om te waarborgen dat het Euro-systeem voorrang heeft boven andere crediteuren, afgezien van degenen die om redenen van overheidsbeleid zijn vrijgesteld.¹⁹

De RMBD's dienen: a) een vaste, onvoorwaardelijke hoofdsom te hebben; en b) een rentevoet die niet kan resulteren in een negatieve kasstroom.

¹⁶ Als gedefinieerd in ESR 95.

¹⁷ Banque centrale du Luxembourg (BcL) hanteert vanaf uiterlijk 1 januari 2008 het gemeenschappelijk minimum voor grensoverschrijdende verpanding. Tot dat moment hanteert BcL een minimum van €1.000.000.

¹⁸ Zie voetnoot 13 hierboven.

¹⁹ Ierse hypothecaire promessen zijn momenteel de enige activa in deze categorie.

- *Kredietwaardigheid*: De RMBD moet voldoen aan de hoge kwaliteitseisen in de ECAF-regelgeving voor RMBD's die in paragraaf 6.3.3 worden uiteengezet.
- *Emittent*: In aanmerking als emittenten komen kredietinstellingen die aanvaarde tegenpartijen zijn.
- *Plaats van vestiging van de emittent*: De emittent dient gevestigd te zijn in het eurogebied.
- *Transactieprocedures*: De RMBD moet worden verwerkt overeenkomstig de procedures van het Eurosysteem als omschreven in de toepasselijke nationale documentatie.
- *Denominatievaluta*: De RMBD's moeten luiden in euro.²⁰

6.2.3 AANVULLENDE VEREISTEN VOOR HET GEBRUIK VAN BELEENBARE ACTIVA

AANVULLENDE JURIDISCHE VEREISTEN VOOR KREDIETVORDERINGEN

Om te waarborgen dat een geldig zekerheidsrecht wordt gevestigd op kredietvorderingen en de kredietvordering vlot te gelde kan worden gemaakt indien een tegenpartij in gebreke blijft, moet aan additionele juridische vereisten worden voldaan. Deze juridische vereisten hebben betrekking op:

- controle of de kredietvorderingen daadwerkelijk bestaan;
- in kennisstelling van de debiteur dat de kredietvordering als onderpand is aangeboden (d.w.z. is gemobiliseerd), dan wel registratie van een dergelijke mobilisatie;
- afwezigheid van beperkingen in verband met bankgeheim en vertrouwelijkheid;
- afwezigheid van beperkingen op de mobilisatie van de kredietvordering;

- afwezigheid van beperkingen op het te gelde maken van de kredietvordering.

Deze juridische vereisten worden uiteengezet in Bijlage 7. Nadere details over de kenmerken van de nationale jurisdicties worden gegeven in de betreffende nationale documentatie.

VOORSCHRIFTEN VOOR HET GEBRUIK VAN BELEENBARE ACTIVA

Verhandelbare activa kunnen worden gebruikt voor alle monetaire-beleedstransacties die zijn gebaseerd op beleenbare activa, dat wil zeggen transacties met wederinkoop en rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier op de open markt en de marginale beleningsfaciliteit. Niet-verhandelbare activa kunnen worden gebruikt als onderpand bij open-markttransacties met wederinkoop en de marginale beleningsfaciliteit. Deze activa worden niet gebruikt bij rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier door het Eurosysteem. Alle verhandelbare en niet-verhandelbare activa kunnen ook worden gebruikt als beleenbare activa bij het verstrekken van krediet binnen de werkdag.

Een tegenpartij mag een verhandelbaar of niet-verhandelbaar activum niet als onderpand aanbieden, ook al voldoet het aan alle beleenbaarheidscriteria, wanneer het is uitgegeven of gegarandeerd door die tegenpartij zelf of door enige andere entiteit waarmee deze tegenpartij nauwe banden onderhoudt.²¹

“Nauwe banden” bestaan in alle gevallen waarin de tegenpartij met een emittent/debiteur/garant van beleenbare activa verbonden is doordat:

- (i) de tegenpartij een belang van 20% of meer in het kapitaal van de emittent/debiteur/ga-

²⁰ Zie voetnoot 13 hierboven.

²¹ Een tegenpartij die gebruikmaakt van activa die, op grond van het feit dat tegenpartij en emittent/debiteur/garant dezelfde zijn of omdat er sprake is van nauwe banden, niet of niet langer mogen worden gebruikt als onderpand op een uitstaand krediet, is verplicht de betrokken nationale centrale bank hiervan onverwijld in kennis te stellen. Aan deze activa zal op de eerstvolgende waarderingsdatum de waarde nihil worden toegekend, waarbij eventueel een margestorting zal worden gevraagd (zie ook Bijlage 6). Tevens dient de tegenpartij het activum zo spoedig mogelijk terug te trekken.

Tabel 4 Activa die gebruikt kunnen worden voor de monetaire-beleidstransacties van het Eurosysteem

Beleenbaarheidscriteria	Verhandelbare activa ¹⁾	Niet-verhandelbare activa ²⁾	
Soort activa	ECB-schuldbewijzen Andere verhandelbare schuldbewijzen	Kredietvorderingen	RMBD's
Kredietwaardigheid	Activum moet voldoen aan hoge kwaliteitseisen. Hoge kwaliteitseisen worden beoordeeld aan de hand van ECAF-regelgeving voor verhandelbare activa. ³⁾	Debiteur/garant moet voldoen aan hoge kwaliteitseisen. Kredietwaardigheid wordt beoordeeld aan de hand van ECAF-regelgeving voor kredietvorderingen.	Activum moet voldoen aan hoge kwaliteitseisen. Hoge kwaliteitseisen worden beoordeeld aan de hand van ECAF-regelgeving voor RMBD's
Plaats van uitgifte	EER ³⁾	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Afwikkeling/verwerking	Plaats van afwikkeling: eurogebied Activa moeten centraal giraal zijn gedeponeerd bij centrale banken of een effectenafwikkelingsysteem dat aan de minimumeisen van de ECB voldoet.	Procedures Eurosysteem	Procedures Eurosysteem
Emittent/garant	Centrale banken Publieke sector Particuliere sector Internationale en supranationale instellingen	Publieke sector Niet-financiële vennootschappen Internationale en supranationale instellingen	Kredietinstellingen
Plaats van vestiging van de emittent/debiteur of garant	Emittent ³⁾ : EER of G10-landen buiten EER Garant ³⁾ : EER	Eurogebied	Eurogebied
Aanvaardbare markten	Gereguleerde markten Door de ECB aanvaarde niet-gereguleerde markten	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Valuta	Euro	Euro	Euro
Minimumbedrag	Niet van toepassing	Minimumbedrag ten tijde van verpanding van de kredietvordering. Tussen 1 januari 2007 en 31 december 2011: – voor binnenlands gebruik: naar keuze van de nationale centrale bank; – voor grensoverschrijdend gebruik: gemeenschappelijk minimum van €500.000 ⁴⁾ Vanaf 1 januari 2012: gemeenschappelijk minimum van €500.000 in het gehele eurogebied.	Niet van toepassing
Toepasselijk recht kredietvorderingen	Niet van toepassing	Toepasselijk recht voor kredietvorderingsovereenkomst en mobilisatie: recht van een lidstaat van het eurogebied. Bovendien mogen (i) de tegenpartij, (ii) de crediteur, (iii) de debiteur, (iv) de garant (indien van toepassing), (v) de kredietvorderingsovereenkomst, en (vi) de mobilisatieovereenkomst in totaal door niet meer dan twee rechtstelsels worden beheerst.	Niet van toepassing
Grensoverschrijdend gebruik	Ja	Ja	Ja

1) Raadpleeg voor nadere details paragraaf 6.2.1.

2) Raadpleeg voor nadere details paragraaf 6.2.2.

3) De kwaliteit van door niet-financiële vennootschappen uitgegeven of gegarandeerde verhandelbare schuldbewijzen zonder rating wordt beoordeeld door de door de respectieve tegenpartij gekozen bron, in overeenstemming met de in paragraaf 6.3.3 uiteengezette ECAF-regelgeving van toepassing op kredietvorderingen. Bij deze verhandelbare schuldbewijzen worden de volgende beleenbaarheidscriteria voor verhandelbare activa aangepast: plaats van vestiging van de emittent/garant: eurogebied, plaats van uitgifte: eurogebied.

4) Banque centrale du Luxembourg (BcL) hanteert vanaf uiterlijk 1 januari 2008 het gemeenschappelijk minimum voor grensoverschrijdende verpanding. Tot dat moment hanteert BcL een minimum van €1.000.000.

rant heeft, of een of meer ondernemingen waarin de tegenpartij een meerderheidsbelang heeft dan wel de tegenpartij tezamen met een of meer ondernemingen waarin de tegenpartij een meerderheidsbelang heeft, een belang van 20% of meer in het kapitaal van de emittent/debiteur/garant hebben; of

(ii) de emittent/debiteur/garant een belang van 20% of meer in de tegenpartij heeft, of een of meer ondernemingen waarin de emittent/debiteur/garant een meerderheidsbelang in de tegenpartij heeft dan wel de emittent/debiteur/garant tezamen met een of meer ondernemingen waarin de emittent/debiteur/garant een meerderheidsbelang heeft, een belang van 20% of meer in de tegenpartij hebben; of

(iii) een derde partij zowel een meerderheidsbelang in de tegenpartij als een meerderheidsbelang in de emittent/debiteur/garant heeft, rechtstreeks dan wel onrechtstreeks, via een of meer ondernemingen waarin die derde partij een meerderheidsbelang heeft.

Bovenstaande bepaling over nauwe banden is niet van toepassing op: (a) nauwe banden tussen de tegenpartij en de overheden van landen van de EER (met inbegrip van gevallen waarin deze overheid een garant van de emittent/debiteur/garant is); (b) gedekte bankbrieven die zijn uitgegeven in overeenstemming met de criteria in artikel 22, lid 4, van de ECBI-Richtlijn; of (c) gevallen waarin schuldbewijzen de bescherming genieten van bijzondere juridische waarborgen, vergelijkbaar met die onder (b).

Nationale centrale banken kunnen desondanks besluiten de volgende beleenbare verhandelbare of niet-verhandelbare activa niet als onderpand te aanvaarden:

- schuldbewijzen die vervallen vóór de vervaldatum van de monetaire-beleidstransactie waarvoor zij als onderpand worden aangeboden;²² en

- schuldbewijzen met een inkomensstroom (bijvoorbeeld een couponbetaling) in de periode tot de vervaldatum van de monetaire-beleidstransactie waarvoor zij als onderpand worden aangeboden.

Alle beleenbare verhandelbare en niet-verhandelbare activa moeten in het gehele eurogebied grensoverschrijdend kunnen worden gebruikt, wat inhoudt dat alle tegenpartijen van het Eurosysteem deze beleenbare activa moeten kunnen gebruiken, hetzij via een koppeling met het effectenafwikkelingsstelsel in hun land van vestiging (bij verhandelbare activa) hetzij langs een andere goedgekeurde weg, om krediet te verkrijgen bij de nationale centrale bank van de lidstaat waarin de tegenpartij is gevestigd (zie paragraaf 6.6).

6.3 KREDIETBEOORDELINGSKADER VAN HET EUROSISTEEM

6.3.1 DOEL EN ELEMENTEN

In het kredietbeoordelingskader van het Eurosysteem (ECAE) zijn de procedures, regels en technieken neergelegd waarmee wordt gegarandeerd dat aan het Eurosysteem-vereiste van hoge kwaliteitseisen voor beleenbare activa wordt voldaan.

Binnen het algemene kader wordt voor de vaststelling van hoge kwaliteitseisen onderscheid gemaakt tussen verhandelbare en niet-verhandelbare activa (zie paragraaf 6.3.2 en 6.3.3), omwille van de verschillende juridische aard van deze activa en om redenen van operationele efficiëntie.

Bij de beoordeling van de kwaliteit van beleenbare activa houdt het Eurosysteem rekening met kredietbeoordelingsinformatie van kredietbeoordelingssystemen uit een van vier bronnen,

²² Als de nationale centrale banken het gebruik zouden toestaan van activa met een looptijd korter dan die van de monetaire-beleidstransacties waarvoor ze als onderpand worden benut, zouden tegenpartijen dergelijke activa op of voor de vervaldatum moeten vervangen.

namelijk externe kredietbeoordelingsinstellingen (EKBI's), interne kredietbeoordelingssystemen van nationale centrale banken (*in-house credit assessment systems* ofwel ICAS's), op interne ratings gebaseerde systemen (*internal ratings-based systems* ofwel IRB-systemen) van tegenpartijen of rating-instrumenten (*rating tools* ofwel RT's) van derden. Daarnaast houdt het Eurosysteem bij de beoordeling van de kwaliteit rekening met institutionele criteria en eigenschappen die de houder van het instrument een vergelijkbare bescherming bieden, zoals garanties.

De maatstaf van het Eurosysteem voor het minimumniveau voor "hoge kwaliteitseisen" ("kredietkwaliteitsdrempel") is gedefinieerd als een "single A"-rating.²³ Het Eurosysteem beschouwt een wanbetalingsrisico van 0,10% over een periode van een jaar als gelijkwaardig aan een "single A"-rating. Deze beoordeling wordt regelmatig heroverwogen. Het ECAF hanteert de definitie van een "gebeurtenis waardoor wanbetaling ontstaat" als omschreven in de EU-Richtlijn kapitaalvereisten.²⁴ Het Eurosysteem maakt voor elke aanvaarde externe kredietbeoordelingsinstelling de laagste rating bekend die aan de kwaliteitseisen voldoet. Het aanvaardt geen aansprakelijkheid voor zijn beoordeling van dergelijke instellingen, die eveneens regelmatig wordt heroverwogen.

Het Eurosysteem behoudt zich het recht voor op basis van alle informatie die het relevant acht te bepalen of een emissie, emittent, debiteur of garant aan de vereisten voor hoge kwaliteitseisen voldoet en activa op grond daarvan af te wijzen. Indien een dergelijke afwijzing berust op bedrijfseconomische informatie, wordt deze informatie afkomstig van tegenpartijen of toezichthouders uitsluitend gebruikt in overeenstemming met en voorzover noodzakelijk voor de vervulling van de taken van het Eurosysteem ten aanzien van de uitvoering van het monetaire beleid.

Om ervoor te zorgen dat de vier kredietbeoordelingsbronnen die in het ECAF worden gebruikt consistent, accuraat en vergelijkbaar zijn,

heeft het Eurosysteem voor elk van deze bronnen aanvaardingscriteria opgesteld (zie paragraaf 6.3.4) en toetst het hun kredietbeoordelingen regelmatig aan de kwaliteitsdrempel (zie paragraaf 6.3.5).

6.3.2 VASTSTELLING VAN DE HOGE KWALITEITSEISEN VOOR VERHANDELBARE ACTIVA

De hoge kwaliteitseisen voor verhandelbare activa worden vastgesteld op basis van de volgende criteria:

- *Kredietbeoordeling door externe kredietbeoordelingsinstellingen (EKBI's)*: Ten minste één kredietbeoordeling van een aanvaarde EKBI (als omschreven in paragraaf 6.3.4) voor de emissie (of bij ontbreken daarvan de emittent) moet voldoen aan de kredietkwaliteitsdrempel van het Eurosysteem.^{25, 26} De ECB maakt voor elke aanvaarde EKBI de kredietkwaliteitsdrempel bekend, zoals bepaald in paragraaf 6.3.1.²⁷
- *Garanties*: Bij ontbreken van een kredietbeoordeling van de emittent door een (aanvaarde) EKBI kunnen de hoge kwaliteitseisen op basis van garanties van financieel solide garanten worden vastgesteld. De financiële soliditeit van de garant wordt beoordeeld op basis van EKBI-kredietbeoordelingen die aan de kredietkwaliteitsdrempel

23 "Single A" wil zeggen een minimale lange-termijnrating van "A-" door Fitch of Standard & Poor's, of "A3" door Moody's.

24 De Richtlijn kapitaalvereisten behelst Richtlijn 2006/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen (PB L 177 van 30.6.2006, blz. 1) en Richtlijn 2006/49/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 inzake de kapitaalvereisten van beleggingsondernemingen en kredietinstellingen (PB L 177 van 30.6.2006, blz. 201).

25 Als voor dezelfde emittent/debiteur of garant meerdere, onderling strijdige EKBI-beoordelingen voorhanden zijn, wordt de *first-best*-regel toegepast (dat wil zeggen de beste van de beschikbare EKBI-kredietbeoordelingen).

26 Ongeacht de regels in de criteria voor EKBI-kredietbeoordeling worden gedekte bankbrieven geacht aan de hoge kwaliteitseisen te voldoen als zij volledig voldoen aan de criteria in artikel 22, lid 4, van de ICBE-Richtlijn.

27 Deze informatie is te vinden op de website van de ECB (www.ecb.int).

van het Eurosysteem voldoen. De garantie dient aan de volgende vereisten te voldoen:

- Een garantie geldt als aanvaardbaar indien de garant de verplichtingen van de emitent aangaande de betaling van hoofdsom, rente en alle andere uit hoofde van het schuldbewijs verschuldigde bedragen onvoorwaardelijk en onherroepelijk heeft gegarandeerd tegenover de houders van de schuldbewijzen tot het moment waarop deze volledig zijn afgelost.
- De garantie dient op eerste aanvraag opeisbaar te zijn (ongeacht de onderliggende schuldverplichting). Garanties gegeven door belastingheffende overheidsinstanties dienen op eerste aanvraag opeisbaar te zijn dan wel op andere wijze te voorzien in prompte en stipte betaling indien de tegenpartij in gebreke blijft. De verplichtingen van de garant uit hoofde van de garantie dienen ten minste van gelijk kwaliteits(rating-)niveau (pari passu) te zijn als alle overige ongedekte verplichtingen van de garant.
- De garantie dient te worden beheerst door het recht van een lidstaat van de EU en rechtsgeldig, bindend en afdwingbaar te zijn tegenover de garant.
- Voordat het door de garantie ondersteunde activum als beleenbaar kan worden beschouwd, dient een rechtsgeldige en voor het Eurosysteem naar vorm en inhoud aanvaardbare bevestiging inzake de rechtsgeldigheid, bindende kracht en afdwingbaarheid van de garantie te zijn afgegeven. Indien de garant is gevestigd in een andere jurisdictie dan die waardoor de garantie wordt beheerst, dient de rechtsgeldige bevestiging tevens te behelzen dat de garantie rechtsgeldig en afdwingbaar is krachtens het recht waardoor de plaats van vestiging van de garant wordt beheerst. De rechtsgeldige bevestiging dient ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de nationale centrale bank die het desbe-

treffende, door een garant ondersteunde activum wil aanmelden voor opname op de lijst van beleenbare activa.²⁸ Een zodanige rechtsgeldige bevestiging heeft niet te worden afgegeven voor garanties die betrekking hebben op schuldbewijzen met een individuele kredietbeoordeling (rating) of voor garanties gegeven door belastingheffende overheidsinstanties. De afdwingbaarheidseis is onderworpen aan alle wetgeving betreffende betalingsonmacht of faillissement, algemene beginselen van billijkheid en andere soortgelijke wetten en beginselen voorzover deze van toepassing zijn op de garant en de rechten van crediteuren jegens de garant in algemene zin betreffen.

Bij ontbreken van een beoordeling van de emissie, de emitent of de garant door een externe kredietbeoordelingsinstelling worden de hoge kwaliteitseisen als volgt vastgesteld:

- *Emittenten of garanten uit de publieke sector in het eurogebied:* Als een verhandelbaar activum wordt uitgegeven of gegarandeerd door een in het eurogebied gevestigde regionale of lagere overheid of een entiteit uit de publieke sector, als omschreven in de Richtlijn kapitaalvereisten, is de volgende procedure van toepassing:
 - De emitent of garant wordt in overeenstemming met de Richtlijn kapitaalvereisten²⁹ ingedeeld in een van drie categorieën (zie Tabel 5).

²⁸ De aanmeldende nationale centrale bank is in de regel de nationale centrale bank van het land waar het activum zal worden toegelaten tot de handel of verhandeld wordt op een aanvaardbare markt. Geschiedt dit laatste in meer dan één markt, dan moeten alle inlichtingen dienaangaande worden ingewonnen bij de “beleenbare-activalijn” van de Europese Centrale Bank (Eligible-Assets.hotline@ecb.int).

²⁹ Lijsten van entiteiten die tot de drie categorieën behoren evenals de criteria voor de classificatie van emittenten, debiteuren of garanten worden naar verwachting samen met de links naar de relevante websites van de nationale toezichhoudende autoriteiten bekendgemaakt op de website van het Comité van Europese Banktoezichhouders (http://www.c-eps.org/SD/Rules_AdditionalInformation.htm).

Tabel 5 Stilzwijgende kredietbeoordelingen van emittenten, debiteuren of garanten zonder een EKBI-kredietbeoordeling die regionale of lagere overheden of entiteiten uit de publieke sector uit het eurogebied zijn

	Classificatie van emittenten, debiteuren of garanten overeenkomstig de Richtlijn kapitaalvereisten	ECAF-afleiding van de stilzwijgende kredietbeoordeling van de emittent, debiteur of garant uit de overeenkomstige categorie
Categorie 1	Regionale en lagere overheden en entiteiten uit de publieke sector die volgens de bevoegde toezichhoudende autoriteiten wat kapitaalvereisten betreft aan de nationale overheid kunnen worden gelijkgesteld	EKBI-kredietbeoordeling van de centrale overheid van het land van vestiging wordt toegewezen
Categorie 2	Regionale en lagere overheden en entiteiten uit de publieke sector die volgens de bevoegde toezichhoudende autoriteiten wat kapitaalvereisten betreft aan (krediet)instellingen kunnen worden gelijkgesteld	Eén kredietkwaliteitsstap ¹⁾ lager dan de EKBI-kredietbeoordeling van de centrale overheid van het land van vestiging wordt toegewezen
Categorie 3	Overige entiteiten uit de publieke sector	Behandeld als emittenten of debiteuren uit de particuliere sector

1) Informatie over de kredietkwaliteitsstappen is te vinden op de website van de ECB (www.ecb.int).

– Een stilzwijgende kredietbeoordeling voor emittenten of garanten uit de categorieën 1 en 2 wordt afgeleid van de EKBI-kredietbeoordeling van de nationale overheid van het land waar de emittent of garant is gevestigd. Deze stilzwijgende kredietbeoordeling moet aan de kredietkwaliteitsdrempel van het Eurosysteem voldoen. Voor emittenten/garanten uit categorie 3 wordt geen stilzwijgende kredietbeoordeling afgeleid.

- *Niet-financiële vennootschappen in het eurogebied als emittenten of garanten:* Als de kwaliteit van verhandelbare activa uitgegeven/gegarandeerd door niet-financiële vennootschappen³⁰ die zijn gevestigd in het eurogebied niet kan worden vastgesteld op basis van een EKBI-kredietbeoordeling van de emissie, emittent of garant, is de ECAF-regelgeving voor kredietvorderingen van toepassing en kunnen tegenpartijen gebruikmaken van hun eigen IRB-systeem, het interne kredietbeoordelingssysteem van nationale centrale banken of rating-instrumenten van derden. Verhandelbare schuldbewijzen zonder rating die zijn uitgegeven door niet-financiële vennootschappen worden niet opgenomen in de openbare lijst van beleenbare verhandelbare activa.

6.3.3 VASTSTELLING VAN DE HOGE KWALITEITSEISEN VOOR NIET-VERHANDELBARE ACTIVA

KREDIETVORDERINGEN

Ten behoeve van de vaststelling van de kwaliteit van debiteuren of garanten van kredietvorderingen dienen tegenpartijen een van de beschikbare bronnen voor kredietbeoordeling die door het Eurosysteem worden aanvaard als hoofdbron te selecteren. Een tegenpartij selecteert één systeem bij een beschikbare kredietbeoordelingsbron, behalve bij EKBI's, waar alle aanvaardbare EKBI-systemen mogen worden gebruikt.

Tegenpartijen dienen ten minste één jaar lang dezelfde bron te gebruiken, om te voorkomen dat zij per debiteur alle beschikbare bronnen of systemen afgaan op zoek naar de beste kredietbeoordeling die beleenbaarheid garandeert. Tegenpartijen die na afloop van de minimumperiode van één jaar van kredietbeoordelingsbron willen veranderen, dienen daartoe een met redenen omkleed verzoek bij de betrokken nationale centrale bank in te dienen.

Na indiening van een met redenen omkleed verzoek daartoe kan tegenpartijen worden toege-

30 Zie voetnoot 7 hierboven.

staan meer dan een systeem of bron te gebruiken. Verondersteld wordt dat de gekozen hoofdbron voor kredietbeoordeling de meerderheid van de door de tegenpartij voorgedragen debiteuren zal dekken. Voor gebruik van meer dan een kredietbeoordelingsbron of -systeem moeten afdoende zakelijke redenen zijn. Dat is in beginsel het geval indien de hoofdkredietbeoordelingsbron of het hoofdkredietbeoordelingssysteem niet alle debiteuren dekt.

Tegenpartijen dienen de nationale centrale bank onverwijld op de hoogte te stellen van eventuele kredietproblemen, waaronder bij de tegenpartij bekende vertraging in de betaling van de voorgedragen debiteuren, en de activa zo nodig terug te trekken of te vervangen. Daarnaast zijn tegenpartijen er verantwoordelijk voor te garanderen dat zij de meest recente kredietbeoordelingen van het door hen geselecteerde kredietbeoordelingssysteem of de kredietbeoordelingsbron voor de debiteuren³¹ of garanten van aangeboden activa gebruiken.

Kredietbeoordelingen van debiteuren/garanten: Bij de vaststelling van de hoge kwaliteitseisen van debiteuren of garanten van kredietverdringen wordt een onderscheid gemaakt tussen debiteuren/garanten uit de publieke sector en die welke niet-financiële vennootschappen zijn:

- *Debiteuren of garanten uit de publieke sector:* De volgende regels zijn van toepassing, in de aangegeven volgorde:
 - (i) Een kredietbeoordeling van het/de door de tegenpartij geselecteerde systeem of bron is voorhanden en wordt gebruikt om vast te stellen of de debiteur of garant uit de publieke sector aan de kredietkwaliteitsdrempel voldoet.
 - (ii) Bij ontbreken van een kredietbeoordeling onder (i) wordt een EKBI-kredietbeoordeling van de debiteur of garant gehanteerd.³²
 - (iii) Als geen kredietbeoordeling onder (i) of (ii) voorhanden is, is dezelfde proce-

dure als voor verhandelbare activa van toepassing:

- De debiteur of garant wordt in overeenstemming met de Richtlijn kapitaalvereisten³³ ingedeeld in een van drie categorieën (zie Tabel 5).
- Een stilzwijgende kredietbeoordeling voor debiteuren of garanten uit de categorieën 1 en 2 wordt afgeleid van de EKBI-kredietbeoordeling van de nationale overheid van het land waar de debiteur of garant is gevestigd. Deze stilzwijgende beoordeling dient te voldoen aan de kredietkwaliteitsdrempel van het Eurosysteem.

Als de beschikbare kredietbeoordeling van het/de door de tegenpartij geselecteerde systeem of bron (of van een EKBI in geval van (ii) voor debiteuren of garanten uit de publieke sector) voorhanden is maar lager is dan de kredietkwaliteitsdrempel, komt de debiteur of garant niet in aanmerking.

- *Niet-financiële vennootschappen als debiteur of garant:* Als de kredietbeoordeling van de debiteur of garant volgens de door de tegenpartij geselecteerde bron gelijk is aan of hoger is dan de kredietkwaliteitsdrempel, komt de debiteur of garant in aanmerking.^{34, 35}

Als de beschikbare kredietbeoordeling van het/de door de tegenpartij geselecteerde systeem of bron voorhanden is maar lager is dan de kredietkwaliteitsdrempel, komt de debiteur of garant niet in aanmerking. Als er geen kredietbeoordeling voorhanden is om

³¹ Bij verhandelbare activa uitgegeven door niet-financiële vennootschappen die niet zijn beoordeeld door een aanvaarde externe kredietbeoordelingsinstelling is dit vereiste van toepassing op de kredietbeoordeling van emittenten.

³² Zie voetnoot 25 hierboven.

³³ Zie voetnoot 29 hierboven.

³⁴ Als de tegenpartij een EKBI als kredietbeoordelingsbron heeft geselecteerd, kan zij de *first-best*-regel hanteren (zie voetnoot 25) hierboven.

³⁵ Bij bepaalde kredietbeoordelingssystemen kan de kredietkwaliteitsdrempel worden aangepast aan de hand van de krediettoezichtsprocedure (zie paragraaf 6.3.5).

de kwaliteit van een debiteur of garant vast te stellen, komt de debiteur of garant niet in aanmerking.

Garanties: Een garantie dient aan de volgende vereisten te voldoen:

- Een garantie geldt als aanvaardbaar indien de garant de verplichtingen van de debiteur aangaande de betaling van hoofdsom, rente en alle andere uit hoofde van de kredietvordering verschuldigde bedragen onvoorwaardelijk en onherroepelijk heeft gegarandeerd tegenover de houder van de vordering tot het moment waarop deze volledig zijn afgelost. Een aanvaardbare garantie hoeft geen bijzondere garantie voor een bepaalde kredietvordering te zijn; zij kan uitsluitend de debiteur betreffen, mits de betrokken kredietvordering erdoor gedekt wordt.
- De garantie dient ongeacht de onderliggende kredietvordering op eerste aanvraag opeisbaar te zijn. Garanties gegeven door belastingheffende overheidsinstanties dienen op eerste aanvraag opeisbaar te zijn dan wel op andere wijze te voorzien in prompte en stipte betaling indien de tegenpartij in gebreke blijft. De verplichtingen van de garant uit hoofde van de garantie dienen ten minste van gelijk kwaliteits(rating-)niveau (pari passu) te zijn als alle overige ongedekte verplichtingen van de garant.
- De garantie dient te worden beheerst door het recht van een lidstaat van de EU en rechtsgeldig, bindend en afdwingbaar te zijn tegenover de garant.
- Voordat het door de garantie ondersteunde activum als beleenbaar kan worden beschouwd, dient een rechtsgeldige en voor het Eurosysteem naar vorm en inhoud aanvaardbare bevestiging inzake de rechtsgeldigheid, bindende kracht en afdwingbaarheid van de garantie te zijn afgegeven. Hierin dient tevens bevestigd te worden dat de garantie geen persoonlijke is, die slechts door de crediteur van de kredietvordering

kan worden afgedwongen. Indien de garant is gevestigd in een andere jurisdictie dan die waardoor de garantie wordt beheerst, dient de rechtsgeldige bevestiging tevens te behelzen dat de garantie rechtsgeldig en afdwingbaar is krachtens het recht waardoor de plaats van vestiging van de garant wordt beheerst. De rechtsgeldige bevestiging dient ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de nationale centrale bank in de jurisdictie van het recht waardoor de kredietvordering wordt beheerst. Een rechtsgeldige bevestiging hoeft niet te worden afgegeven voor garanties gegeven door belastingheffende overheidsinstanties. De afdwingbaarheids-eis is onderworpen aan alle wetgeving betreffende betalingsonmacht of faillissement, algemene beginselen van billijkheid en andere soortgelijke wetten en beginselen voorzover deze van toepassing zijn op de garant en de rechten van crediteuren jegens de garant in algemene zin betreffen.

NIET-VERHANDELBARE RETAIL-SCHULDBEWIJZEN MET HYPOTHECAIR ONDERPAND

De kwaliteit van niet-verhandelbare retail-schuldbewijzen met hypothecair onderpand (RMBD's) moet aan de kredietkwaliteitsdrempel van het Eurosysteem voldoen. In de toepasselijke nationale documentatie zal door de nationale centrale banken voor elke jurisdictie een specifiek kredietbeoordelingskader voor deze schuldbewijzen worden vastgelegd.

6.3.4 AANVAARDINGSCRITERIA VOOR KREDIET-BEOORDELINGSSYSTEMEN

Het ECAF berust op kredietbeoordelingsinformatie uit vier bronnen. Elke bron kan een reeks kredietbeoordelingssystemen omvatten.

De aanvaarde EKBI's, ICAS's en rating-instrumenten van derden en hun verstrekkers zijn te vinden op de website van de ECB (www.ecb.int).³⁶

³⁶ Het Eurosysteem maakt deze gegevens uitsluitend in samenhang met zijn krediettransacties bekend en aanvaardt geen aansprakelijkheid voor zijn evaluatie van de aanvaarde kredietbeoordelingssystemen.

EXTERNE KREDIETBEOORDELINGSINSTELLING

De EKBI-bron omvat die instellingen wier kredietbeoordelingen door kredietinstellingen kunnen worden gebruikt voor de vaststelling van het risicogewicht in de zin van de Richtlijn kapitaalvereisten.³⁷ In het kader van het ECAF gelden voor EKBI's de volgende algemene aanvaardingscriteria:

- EKBI's moeten formeel erkend zijn door de betrokken toezichthoudende EU-autoriteit voor de landen van het eurogebied waar zij overeenkomstig de Richtlijn kapitaalvereisten zullen worden gebruikt.
- EKBI's moeten voldoen aan de operationele criteria om te waarborgen dat het ECAF op efficiënte wijze wordt ingevoerd. Met name hangt het gebruik van hun kredietbeoordeling ervan af of het Eurosysteem informatie over deze beoordelingen ter beschikking staan en informatie over de vergelijking en de toewijzing ("mapping") van de beoordeling aan de kredietkwaliteitsstappen van het ECAF, de kredietkwaliteitsdrempel en de invoering van toezicht op de prestaties (zie paragraaf 6.3.5).

Het Eurosysteem behoudt zich het recht voor te beslissen of het een EKBI aanvaardt voor zijn krediettransacties, onder meer met behulp van zijn procedure voor toezicht op de prestaties.

INTERN KREDIETBEOORDELINGSSYSTEEM VAN EEN NATIONALE CENTRALE BANK

Er zijn momenteel vier interne kredietbeoordelingssystemen operationeel, die worden beheerd door de Deutsche Bundesbank, de Banco de España, de Banque de France en de Oostenrijkse Nationalbank. Nationale centrale banken die besluiten hun eigen interne kredietbeoordelingssysteem te ontwikkelen, zijn onderworpen aan een validatieprocedure door het Eurosysteem. Interne kredietbeoordelingssystemen zijn daarnaast onderworpen aan de procedure voor toezicht op de prestaties (zie paragraaf 6.3.5).

De tegenpartij dient de ICAS-nationale centrale bank onverwijld op de hoogte te stellen van eventuele kredietgebeurtenissen die alleen bij

de tegenpartij bekend zijn, waaronder vertraging in de betaling van de voorgedragen debiteuren.

Bovendien voert de nationale centrale bank in landen waarin RMBD's worden verpand in overeenstemming met het ECAF een kredietbeoordelingskader voor dit type activum in. De prestaties van een dergelijk kader dienen jaarlijks te worden gecontroleerd.

OP INTERNE RATINGS BERUSTENDE BRON

Een tegenpartij die voornemens is een IRB-systeem te gebruiken om de kredietkwaliteit van debiteuren, emittenten of garanten van beleenbare schuldbewijzen te beoordelen, dient daarvoor toestemming van de eigen nationale centrale bank te verkrijgen. Daartoe dient de tegenpartij een verzoek in met daarbij de volgende documenten:³⁸

- Een kopie van het besluit van de betrokken banktoezichthouder binnen de EU waarbij de tegenpartij toestemming heeft verkregen haar IRB-systeem voor kapitaalvereisten te gebruiken op een geconsolideerde of ongeconsolideerde basis, samen met eventuele voorwaarden. Een dergelijke kopie is niet vereist als deze informatie rechtstreeks door de betrokken toezichthoudende autoriteit aan de betrokken nationale centrale bank wordt doorgegeven.
- Informatie over de manier waarop de tegenpartij het wanbetalingsrisico van debiteuren beoordeelt en gegevens over de ratings en bijbehorende kansen op wanbetaling binnen een jaar die worden gebruikt om de beleenbare ratings te bepalen.
- Een kopie van de informatie uit Pijler 3 (marktdiscipline) die de tegenpartij regelmatig moet bekendmaken in overeenstemming met de vereisten inzake marktdiscipline uit hoofde van Pijler 3 van Bazel II en de Richtlijn kapitaalvereisten.

³⁷ EKBI's worden in de financiële markten gewoonlijk "rating agencies" genoemd.

³⁸ Indien nodig moet de documentatie in de werktaal van de eigen nationale centrale bank worden vertaald.

- Naam en adres van de bevoegde banktoezichthouder en de externe accountant.

Het verzoek moet worden ondertekend door de chief executive officer (CEO), chief financial officer (CFO) of manager van vergelijkbare rang van de tegenpartij, of door een tekenbevoegde namens een van hen.

De hierboven vermelde bepalingen zijn van toepassing op alle tegenpartijen ongeacht hun status – moederondernemingen, dochterondernemingen of bijkantoren – en ongeacht of de goedkeuring van het IRB-systeem afkomstig is van de toezichthouder in hetzelfde land (voor een moederonderneming en mogelijk voor dochterondernemingen) of van een toezichthouder in het thuisland van de moederonderneming (voor bijkantoren en mogelijk dochterondernemingen).

Elk bijkantoor en elke dochteronderneming van een tegenpartij kan gebruikmaken van het IRB-systeem van de moederonderneming als het Eurosysteem dat IRB-systeem in het ECAF heeft toegelaten.

Tegenpartijen die een IRB-systeem gebruiken, als hierboven beschreven, zijn daarnaast onderworpen aan de procedure van het Eurosysteem voor toezicht op de prestaties (zie paragraaf 6.3.5). Naast de informatievereisten voor dit proces is de tegenpartij verplicht de volgende gegevens jaarlijks (of indien en wanneer vereist door de betrokken nationale centrale bank) mede te delen, tenzij deze gegevens rechtstreeks door de betrokken toezichthoudende autoriteit aan de betrokken nationale centrale bank worden doorgegeven:

- een kopie van de laatste beoordeling van het IRB-systeem van de tegenpartij door haar toezichthouder, vertaald in een werktaal van de eigen nationale centrale bank;
- eventuele door de toezichthouder aanbevelen of vereiste wijzigingen in het IRB-systeem van de tegenpartij en de termijn waarbinnen deze wijzigingen moeten worden doorgevoerd;

- de jaarlijks bijgewerkte informatie uit Pijler 3 (marktdiscipline) die de tegenpartij regelmatig moet bekendmaken in overeenstemming met de vereisten van Bazel II en de Richtlijn kapitaalvereisten.

- gegevens van de bevoegde banktoezichthouder en de externe accountant.

Deze jaarlijkse mededeling moet worden ondertekend door de CEO, CFO of een manager van vergelijkbare rang van de tegenpartij, of door een tekenbevoegde namens een van hen. De betrokken toezichthouder en, indien van toepassing, de externe accountant van de tegenpartij ontvangen van het Eurosysteem een kopie van deze brief.

RATING-INSTRUMENTEN VAN DERDEN

Deze rating-instrumenten omvatten toepassingen van derden waarmee de kredietkwaliteit van debiteuren wordt beoordeeld met behulp van onder meer gecontroleerde rekeningen. De instrumenten moeten door de verstrekkers worden beheerd. Tegenpartijen die gebruik willen maken van een bepaald rating-instrument in het kader van het ECAF dienen een verzoek daartoe in te dienen bij hun nationale centrale bank met behulp van het door het Eurosysteem verstrekte sjabloon, vergezeld van de aanvullende documentatie over het rating-instrument die op het aanvraagformulier wordt beschreven. Het Eurosysteem besluit of het voorgestelde rating-instrument kan worden aanvaard. Toelating hangt af van de mate van conformiteit van het rating-instrument met de aanvaardingscriteria van het Eurosysteem.³⁹

Daarnaast dient de tegenpartij de RT-verstrekker op de hoogte te stellen van eventuele kredietgebeurtenissen die alleen bij de tegenpartij bekend zijn, waaronder vertraging in de betaling van de voorgedragen debiteuren.

³⁹ De aanvaardingscriteria zijn te vinden op de website van de ECB (www.ecb.int).

De RT-verstrekker die deelneemt in het ECAF moet ermee instemmen onderworpen te worden aan de Eurostysteemprocedure voor toezicht op de prestaties (zie paragraaf 6.3.5).⁴⁰ De RT-verstrekker is gehouden de noodzakelijke infrastructuur voor toezicht op het zogenoemde “statische depot” op te zetten en te onderhouden. De opzet en de evaluatie van het statische depot moeten in overeenstemming zijn met de algemene vereisten voor prestatietoezicht in het kader van het ECAF. De RT-verstrekker moet zich ertoe verplichten het Eurostysteem na uitvoering onverwijld in kennis te stellen van de resultaten van de prestatie-evaluatie. Daarom stellen RT-verstrekkers een verslag op over de prestaties van het statische depot van het RT. Zij moeten zich ertoe verplichten gegevens over statische depots en wanbetalingsgegevens vijf jaar lang te bewaren.

6.3.5 TOEZICHT OP DE PRESTATIES VAN KREDIETBEOORDELINGSSYSTEMEN

De ECAF-procedure voor toezicht op de prestaties omvat een jaarlijkse ex post-vergelijking van het waargenomen wanbetalingscijfer voor alle in aanmerking komende debiteuren (het statische depot) en de kredietkwaliteitsdrempel van het Eurostysteem die is gegeven door de maatstaf voor het wanbetalingsrisico (PD). De procedure is bedoeld om te garanderen dat de resultaten van de kredietbeoordelingen van de verschillende systemen en bronnen vergelijkbaar zijn. De toezichtsprocedure vindt eenmaal per jaar plaats na de datum waarop het statische depot is vastgesteld.

De eerste fase van het proces is de jaarlijkse samenstelling, door de verstrekker van het kredietbeoordelingssysteem, van een statisch depot van in aanmerking komende debiteuren, dat wil zeggen een depot met alle debiteuren uit de publieke en particuliere sector die door het systeem zijn beoordeeld en aan de volgende voorwaarde voldoen:

$$PD(i,t) \leq 0,10\% \text{ (maatstaf voor } PD(t))$$

Alle debiteuren die aan het begin van periode t aan deze voorwaarde voldoen, vormen het statische depot voor t . Aan het einde van de periode van twaalf maanden wordt het daadwerkelijke wanbetalingscijfer voor het statische depot van debiteuren op tijdstip t berekend. De verstrekker van het rating-systeem moet ermee instemmen het Eurostysteem er jaarlijks van in kennis te stellen hoeveel in aanmerking komende debiteuren op tijdstip t in het statische depot zijn opgenomen en hoeveel van deze debiteuren in het statische depot (t) in de daaropvolgende twaalf maanden in gebreke zijn gebleven.

Het daadwerkelijke wanbetalingscijfer van het statische depot van een kredietbeoordelingssysteem gedurende een periode van een jaar dient als gegeven voor de ECAF-prestatietoezicht-procedure, die bestaat uit een jaarlijkse regel en een beoordeling over meerdere perioden. Indien het waargenomen wanbetalingscijfer van het statische depot gedurende een periode van een jaar of meerdere jaren aanzienlijk afwijkt van de kredietkwaliteitsdrempel, neemt het Eurostysteem contact op met de verstrekker van het beoordelingssysteem om de oorzaken van deze afwijking te analyseren. Deze procedure kan ertoe leiden dat de kredietkwaliteitsdrempel die van toepassing is op het betrokken systeem wordt gecorrigeerd.

Het Eurostysteem kan besluiten het kredietbeoordelingssysteem te schorsen of uit te sluiten indien de prestaties gedurende een aantal jaren niet verbeteren. Als de regels van het ECAF zijn geschonden, wordt het kredietbeoordelingssysteem bovendien van het ECAF uitgesloten.

6.4 RISICOBEHEERSINGSMATREGELEN

6.4.1 ALGEMEEN

Op de aan de krediettransacties van het Eurostysteem ten grondslag liggende activa worden risicobeheersingsmaatregelen toegepast om het

⁴⁰ De tegenpartij is gehouden de RT-verstrekker onverwijld op de hoogte te stellen van eventuele kredietproblemen die op een verlaging van de kredietkwaliteit zouden kunnen wijzen.

Kader 7

RISICOBEBEERSINGSMAATREGELEN

Het Eurosysteem past thans de volgende risicomatregelen toe:

- **Surpluspercentages**

Het Eurosysteem hanteert bij de waardering van beleenbare activa surpluspercentages. Dit betekent dat de waarde van het beleenbare activum wordt berekend als de marktwaarde minus een bepaald percentage (surpluspercentage of “haircut”).

- **Variatiemarge (marktwaardemethode)**

Het Eurosysteem vereist dat op de beleenbare activa die bij liquiditeitsverruimende transacties worden gebruikt in de loop van de tijd de voor het surpluspercentage gecorrigeerde marktwaarde wordt aangehouden. Dit houdt in dat, als de regelmatig vastgestelde waarde van de beleenbare activa onder een bepaald niveau daalt, de nationale centrale bank van de tegenpartij aanvullende activa of liquiditeiten eist (een margestorting). Omgekeerd is het zo dat, als de waarde van de beleenbare activa na herwaardering een bepaald niveau overschrijdt, de centrale bank het surplus aan activa of liquiditeiten aan de tegenpartij retourneert. (De berekeningen ten aanzien van de uitvoering van margestortingen zijn weergegeven in Kader 8.)

De volgende risicomatregelen worden op dit moment niet door het Eurosysteem toegepast:

- **Initiële marges**

Het Eurosysteem kan bij liquiditeitsverruimende transacties met wederinkoop initiële marges toepassen. Dit betekent dat tegenpartijen dan beleenbare activa moeten verstrekken met een waarde die ten minste gelijk is aan het door het Eurosysteem verstrekte bedrag aan liquiditeiten plus het bedrag van de initiële marge.

- **Limieten ten aanzien van emittenten/debiteuren of garanten**

Het Eurosysteem kan limieten toepassen op risicoposities ten opzichte van emittenten/debiteuren of garanten.

- **Aanvullende garanties**

Het Eurosysteem kan aanvullende garanties van financieel gezonde entiteiten verlangen bij het aanvaarden van bepaalde activa.

- **Uitsluiting**

Het Eurosysteem kan bepaalde activa uitsluiten van gebruik bij monetaire-beleidstransacties.

Eurosysteem te beschermen tegen financiële verliezen als deze activa te gelde moeten worden gemaakt omdat een tegenpartij in gebreke blijft. De aan het Eurosysteem ter beschikking staande risicobebereidingsmaatregelen worden in Kader 7 beschreven.

De risicobebereidingsmaatregelen die het Eurosysteem hanteert, hangen af van het soort door de tegenpartij aangeboden beleenbare activa. De ECB bepaalt de passende risicobebereidingsmaatregelen voor zowel verhandelbare als niet-verhandelbare beleenbare activa. Deze risicobebereidingsmaatregelen zijn voor het gehele

Tabel 6 Liquiditeitscategorïeen voor verhandelbare activa¹⁾

Categorie I	Categorie II	Categorie III	Categorie IV
Schuldbewijzen van de centrale overheid	Schuldbewijzen van lagere overheden	Traditionele gedekte bankbrieven	Effecten op onderpand van activa
Schuldbewijzen uitgegeven door centrale banken ²⁾	Gedekte bankbrieven van het "Jumbo"-type ³⁾	Schuldbewijzen van kredietinstellingen	
	Schuldbewijzen van agency's ⁴⁾	Schuldbewijzen uitgegeven door ondernemingen en andere emittenten ⁴⁾	
	Supranationale schuldbewijzen		

1) In het algemeen wordt de liquiditeitscategorie bepaald door de classificatie van de emittent. Alle effecten op onderpand van activa ("asset-backed securities") vallen ongeacht de classificatie van de emittent in categorie IV, gedekte bankbrieven van het Jumbo-type in categorie II en de overige door kredietinstellingen uitgegeven schuldbewijzen in categorie III.

2) Schuldbewijzen die door de ECB of door de nationale centrale banken zijn uitgegeven voordat de desbetreffende lidstaat overging op de euro, zijn opgenomen in categorie I.

3) De categorie gedekte bankbrieven van het Jumbo-type omvat uitsluitend schuldbewijzen met een geëmitteerde som van ten minste €1 miljard, waarvoor door ten minste drie grote marktpartijen regelmatig bied- en laatkoersen worden genoteerd.

4) In liquiditeitscategorie II worden uitsluitend verhandelbare activa opgenomen waarvan de emittent door de ECB is aangemerkt als "Agency". Verhandelbare activa uitgegeven door andere agency's vallen onder categorie III.

eurogebied globaal geharmoniseerd⁴¹ en moeten garanderen dat de voorwaarden voor alle soorten beleenbare activa in het gehele eurogebied niet-discriminatoir zijn.

6.4.2 RISICOBEHEERSINGSMATREGELEN VOOR VERHANDELBARE ACTIVA

Het kader voor de beheersing van de risico's verbonden aan beleenbare verhandelbare activa omvat de volgende hoofdelementen:

- Beleenbare verhandelbare activa worden toegewezen aan een van de vier liquiditeitscategorïeen op basis van de classificatie van de emittent en het soort activum. De toewijzing aan de liquiditeitscategorïeen wordt beschreven in Tabel 6.
- Op afzonderlijke schuldbewijzen worden specifieke surpluspercentages toegepast. De surpluspercentages worden toegepast door een bepaald percentage af te trekken van de marktwaarde van het beleenbare activum. De percentages verschillen al naar gelang de resterende looptijd en de couponstructuur van de schuldbewijzen, zoals aangegeven in Tabel 7 voor beleenbare verhandelbare schuldbewijzen met vaste rente en met nulcoupon.⁴²

- De surpluspercentages toegepast op alle verhandelbare schuldbewijzen met inversvariabele rente zijn voor alle liquiditeitsklassen gelijk en worden vermeld in Tabel 8.

- Op verhandelbare schuldbewijzen met variabele couponrente⁴³ wordt hetzelfde surpluspercentage toegepast als op instrumenten met een vaste couponrente in het looptijdsegment van nul tot en met één jaar bin-

41 Als gevolg van operationele verschillen tussen lidstaten kunnen zich verschillen in het risicobeheersingskader voordoen. Bij de procedure voor de levering door tegenpartijen van beleenbare activa aan de nationale centrale banken (in de vorm van een aan de nationale centrale bank verpand onderpanddepot of als repo's op basis van voor elke transactie afzonderlijk gespecificeerde activa) kunnen zich bijvoorbeeld geringe verschillen voordoen met betrekking tot het tijdstip van waardering en andere operationele kenmerken van het risicobeheersingskader. Daarnaast kan bij niet-verhandelbare activa de nauwkeurigheid van waarderingstechnieken uiteenlopen, hetgeen wordt weerspiegeld in het algehele niveau van de surpluspercentages (zie paragraaf 6.4.3).

42 De surpluspercentages voor schuldbewijzen met een vaste couponrente gelden eveneens voor schuldbewijzen waarvan de couponrente is gekoppeld aan een verandering van de kredietbeoordeling ("rating") van de emittent zelf of aan inflatie-geïndexeerde obligaties.

43 De couponrente geldt als variabel indien de coupon is gekoppeld aan een referentierente en de periode tussen twee couponvaststellingen niet langer is dan één jaar. Coupons met een vaststellingsperiode van langer dan één jaar worden behandeld als vastrentende instrumenten, waarbij de resterende looptijd van het instrument geldt als de voor het surpluspercentage relevante looptijd.

Tabel 7 Surpluspercentages voor beleenbare verhandelbare activa voor instrumenten met vaste rente en nulcoupon

Resterende looptijd (in jaren)	Liquiditeitscategorieën							
	Categorie I		Categorie II		Categorie III		Categorie IV	
	vastrentend	nulcoupon	vastrentend	nulcoupon	vastrentend	nulcoupon	vastrentend	nulcoupon
0-1	0,5	0,5	1	1	1,5	1,5	2	2
1-3	1,5	1,5	2,5	2,5	3	3	3,5	3,5
3-5	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5	6
5-7	3	3,5	4,5	5	5,5	6	6,5	7
7-10	4	4,5	5,5	6,5	6,5	8	8	10
>10	5,5	8,5	7,5	12	9	15	12	18

- De risicobeheersingsmaatregelen toegepast op een verhandelbaar schuldbewijs met meer dan een type couponbetaling worden uitsluitend bepaald op grond van de couponbetalingen gedurende de resterende looptijd van het instrument. Voor dergelijke instrumenten geldt het hoogste surpluspercentage dat wordt toegepast op schuldbewijzen met dezelfde resterende looptijd, waarbij elk van de couponbetalingen die gedurende de resterende looptijd van het instrument nog zullen plaatsvinden in beschouwing worden genomen.
- Bij liquiditeitsverkrappende transacties worden geen surpluspercentages toegepast.
- Afhankelijk van de jurisdictie en van het nationale operationele stelsel hanteren de nationale centrale banken een onderpanddepot en/of eisen zij dat voor elke afzonderlijke transactie activa worden aangewezen. Bij gebruikmaking van een onderpanddepot stelt de tegenpartij aan de centrale bank een voldoende groot depot van beleenbare activa ter beschikking ter dekking van alle van de centrale bank ontvangen kredieten, zodat er geen direct verband bestaat tussen specifieke krediettransacties en afzonderlijke activa. Bij een stelsel waarbij voor elke krediettransactie afzonderlijke activa worden aangewezen, bestaat een dergelijk direct verband wel.
- De activa worden dagelijks gewaardeerd. Dagelijks berekenen de nationale centrale

Tabel 8 Surpluspercentages voor beleenbare verhandelbare schuldbewijzen met invers-variabele rente

Resterende looptijd (in jaren)	Invers-variabele coupon
0-1	2
1-3	7
3-5	10
5-7	12
7-10	17
>10	25

banken de vereiste waarde van de beleenbare activa, waarbij rekening wordt gehouden met wijzigingen in uitstaande kredietbedragen, de in paragraaf 6.5 geschetste waarderingsgrondslagen en de vereiste surpluspercentages.

- Als na waardering de waarde van de beleenbare activa niet overeenstemt met de op die dag berekende vereiste waarde, vinden symmetrische margestortingen plaats. Om de frequentie daarvan te beperken, kunnen de nationale centrale banken een margestortingspunt toepassen, dat dan 0,5% van het verstrekte bedrag aan liquiditeiten bedraagt.

Kader 8

BEREKENING VAN MARGESTORTINGEN

Het totale bedrag aan beleenbare activa J (waarbij $j = 1$ tot J ; waarde $C_{j,t}$ op tijdstip t) dat een tegenpartij moet verschaffen voor een aantal liquiditeitsverruimende transacties I (waarbij $i = 1$ tot I ; bedrag $L_{i,t}$ op tijdstip t) wordt bepaald door middel van de volgende formule:

$$\sum_{i=1}^I L_{i,t} \leq \sum_{j=1}^J (1 - h_j) C_{j,t} \quad (1)$$

waarbij

h_j het op beleenbaar activum j toegepaste surpluspercentage.

Stel dat τ de periode tussen herwaarderingen is, dan is de basis voor de margestorting op tijdstip $t + \tau$ gelijk aan:

$$M_{t+\tau} = \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau} - \sum_{j=1}^J (1 - h_j) C_{j,t+\tau} \quad (2)$$

Afhankelijk van de operationele kenmerken van het beheersysteem voor onderpand dat de nationale centrale bank hanteert, kunnen nationale centrale banken bij de berekening van de margestorting ook rekening houden met de opgelopen rente op de bij uitstaande transacties verstrekte liquiditeiten.

Een margestorting wordt slechts gevraagd als de basis voor de storting een bepaald niveau overschrijdt.

Bij een margestortingspunt $k = 0,5\%$ zal in een stelsel waarin voor elke transactie afzonderlijke activa worden aangewezen ($I = 1$) een margestorting plaatsvinden als:

$M_{t+\tau} > k \cdot L_{i,t+\tau}$ (de tegenpartij betaalt de margestorting aan de nationale centrale bank); of

$M_{t+\tau} < -k \cdot L_{i,t+\tau}$ (de nationale centrale bank betaalt de margestorting aan de tegenpartij).

Bij een onderpandsdepot moet de tegenpartij meer activa in het depot inbrengen als:

$$M_{t+\tau} > k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau}$$

Omgekeerd kan bij toepassing van een onderpanddepot het bedrag aan liquiditeiten dat binnen de werkdag voor de tegenpartij beschikbaar is (*intraday credit*, of IDC) als volgt worden uitgedrukt:

$$IDC = -M_{t+\tau} + k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau} \quad (\text{indien positief})$$

In beide systemen dient de margestorting om de in formule (1) weergegeven relatie te herstellen.

Afhankelijk van de jurisdictie kunnen de nationale centrale banken bepalen dat de margestorting plaatsvindt in de vorm van hetzij de levering van aanvullende activa hetzij de overdracht van liquiditeiten. Dit houdt in dat, als de marktwaarde van de beleenbare activa beneden het onderste margestortingspunt daalt, tegenpartijen aanvullende activa (of liquiditeiten) moeten overdragen. Omgekeerd retourneert de nationale centrale bank het surplus aan activa (of liquiditeiten) aan de tegenpartij als de marktwaarde van de beleenbare activa na herwaardering het bovenste margestortingspunt overschrijdt (zie Kader 8).

- Gebruik van een onderpanddepot houdt in dat tegenpartijen beleenbare activa dagelijks kunnen substitueren.
- In een stelsel waarbij voor elke krediettransactie afzonderlijke activa worden aangewezen, kan substitutie van beleenbare activa door de nationale centrale bank worden toegestaan.
- De ECB kan te allen tijde besluiten bepaalde schuldbewijzen van de gepubliceerde lijst van beleenbare verhandelbare activa af te voeren.⁴⁴

6.4.3 RISICOBEHEERSINGSMATREGELEN VOOR NIET-VERHANDELBARE ACTIVA

KREDIETVORDERINGEN

Het kader voor de beheersing van de risico's verbonden aan beleenbare kredietvorderingen omvat de volgende hoofdelementen:

- Op afzonderlijke kredietvorderingen worden specifieke surpluspercentages toegepast. De surpluspercentages hangen af van de resterende looptijd, de rentesoort (vastrentend of variabel) en de waarderingsmethode die de nationale centrale bank toepast (zie paragraaf 6.5), zoals omschreven in Tabel 9.
- Het surpluspercentage voor kredietvorderingen met variabele rente is 7%, ongeacht de waarderingsmethode die de nationale centrale bank toepast. De rente geldt als variabel indien zij is gekoppeld aan een referentierente en de periode tussen twee rentevaststellingen niet langer is dan één jaar. Kredietvorderingen met een rentevaststellingsperiode langer dan een jaar worden behandeld als vastrentende instrumenten, waarbij de resterende looptijd van de kredietvordering geldt als de voor het surpluspercentage relevante looptijd.

⁴⁴ Een schuldbewijs dat bij een krediettransactie van het Euro-systeem wordt gebruikt op het moment dat het van de lijst van beleenbare verhandelbare activa wordt uitgesloten, moet zo spoedig mogelijk worden vervangen.

Tabel 9 Surpluspercentages voor kredietvorderingen met vaste rente

Resterende looptijd (in jaren)		
	Vaste rente en waardering op basis van een door de nationale centrale bank toegewezen theoretische koers	Vaste rente en waardering aan de hand van een door de nationale centrale bank toegewezen uitstaand bedrag
0-1	7	9
1-3	9	15
3-5	11	20
5-7	12	24
7-10	13	29
>10	17	41

- De risicobeheersingsmaatregelen voor een kredietvordering met meer dan één type rentebetaling worden uitsluitend bepaald op grond van de rentebetalingen gedurende de resterende looptijd van de kredietvordering. Als er gedurende de resterende looptijd van de kredietvordering meer dan één type rentebetaling is, worden de vorderingen behandeld als vastrentende instrumenten, waarbij de resterende looptijd van de kredietvordering geldt als de voor het surpluspercentage relevante looptijd.
- De nationale centrale banken hanteren hetzelfde margestortingspunt (indien van toepassing) voor margestortingen voor verhandelbare en niet-verhandelbare activa.

NIET-VERHANDELBARE RETAIL-SCHULDBEWIJZEN MET HYPOTHECAIR ONDERPAND

Voor niet-verhandelbare retail-schuldbewijzen met hypotheccair onderpand geldt een surpluspercentage van 20%.

6.5 WAARDERINGSGRONDSLAGEN VOOR BELEENBARE ACTIVA

Bij de waardebepaling van beleenbare activa bij transacties met wederinkoop hanteert het Eurosysteem de volgende waarderingsgrondslagen:

VERHANDELBARE ACTIVA

- Voor elk beleenbaar verhandelbaar activum stelt het Eurosysteem vast welke koers het meest representatief is en moet worden gebruikt voor het berekenen van de marktwaarde.
- De waarde van een verhandelbaar activum wordt berekend op basis van de meest representatieve koers op de werkdag voorafgaand aan de dag van waardering. Als meer dan een koers wordt genoteerd, wordt de laagste daarvan (doorgaans de biedkoers) gebruikt. Als voor een bepaald activum op de werkdag voorafgaand aan de dag van waardering geen representatieve koers beschikbaar is, wordt de laatste gedane koers

gebruikt. Als de aldus verkregen referentiewaars meer dan vijf dagen oud is of ten minste vijf dagen lang onveranderd is, stelt het Eurosysteem een theoretische koers vast.

- De marktwaarde of theoretische waarde van een schuldbewijs wordt berekend met inbegrip van lopende rente.
- Afhankelijk van verschillen in nationale rechtstelsels en operationele kenmerken kan de behandeling van inkomensstromen (bijvoorbeeld couponbetalingen) die met betrekking tot een activum gedurende de looptijd van een transactie met wederinkoop worden ontvangen, per nationale centrale bank verschillen. Als de inkomensstroom aan de tegenpartij wordt overgedragen, zullen de nationale centrale banken ervoor zorgen dat de desbetreffende transacties volledig gedekt blijven door een toereikende hoeveelheid beleenbare activa alvorens het inkomen wordt overgedragen. De nationale centrale banken zorgen ervoor dat het economische effect van de behandeling van inkomensstromen gelijk is aan de situatie waarin het inkomen op de betaaldag aan de tegenpartij wordt overgedragen.⁴⁵

NIET-VERHANDELBARE ACTIVA

Niet-verhandelbare activa wordt een waarde toegewezen die overeenkomt met hetzij de theoretische koers hetzij het uitstaande bedrag.

Als de nationale centrale bank kiest voor het uitstaande bedrag, kunnen voor het niet-verhandelbare activum hogere surpluspercentages gelden (zie paragraaf 6.4.3).

⁴⁵ Nationale centrale banken kunnen besluiten schuldbewijzen met een inkomensstroom (bijvoorbeeld een couponbetaling) in de periode tot de vervaldatum van de monetaire-beleidstransactie niet te aanvaarden als onderpand bij transacties met wederinkoop (zie paragraaf 6.2.3).

6.6 GRENDOERSCHRIJDEND GEBRUIK VAN BELEENBARE ACTIVA

Tegenpartijen van het Eurosysteem kunnen beleenbare activa grensoverschrijdend gebruiken, met andere woorden, zij kunnen liquiditeiten verkrijgen van de nationale centrale bank van de lidstaat waarin zij zijn gevestigd op onderpand van activa die zich in een andere lidstaat bevinden. Beleenbare activa moeten grensoverschrijdend kunnen worden gebruikt bij alle transacties waarbij het Eurosysteem liquiditeiten verschaft tegen beleenbare activa.

Door de nationale centrale banken (en de ECB) is een mechanisme ontwikkeld om te waarborgen dat alle in het eurogebied uitgegeven/gedeponeerde beleenbare activa grensoverschrijdend kunnen worden gebruikt. Dit staat bekend als het correspondentenmodel voor centrale banken (veelal, als afkorting van de Engelse benaming *correspondent central banking model*, aangeduid als CCBM), waarbij nationale centrale banken voor elkaar (en voor de ECB) optreden als bewaarnemers ("correspondenten") van activa in hun lokale depot of afwikkelingsysteem. Voor niet-verhandelbare activa, dat wil zeggen kredietvorderingen en RMBD's, die niet via een effectenafwikkelingsysteem kunnen worden overgedragen, kunnen specifieke oplossingen

worden toegepast.⁴⁶ Het CCBM kan worden benut voor het verstrekken van onderpand voor alle soorten krediettransacties van het Eurosysteem. Naast het CCBM kunnen ook erkende koppelingen tussen effectenafwikkelingsystemen worden gebruikt voor de grensoverschrijdende overdracht van verhandelbare activa.⁴⁷

6.6.1 HET CORRESPONDENTENMODEL VOOR CENTRALE BANKEN

Grafiek 3 illustreert de werking van het CCBM.

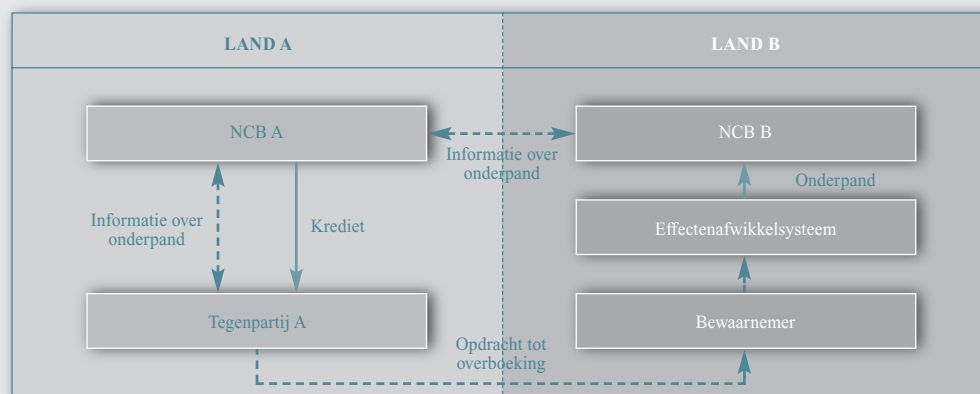
Ten behoeve van het grensoverschrijdende gebruik van beleenbare activa houden alle nationale centrale banken effectenrekeningen bij

46 Voor meer gegevens wordt verwezen naar de brochure "Correspondentenmodel voor centrale banken (CCBM); procedures voor tegenpartijen van het Eurosysteem" op de website van de ECB (www.ecb.int).

47 Beleenbare activa kunnen worden benut via een rekening van een centrale bank bij een effectenafwikkelingsysteem in een ander land dan dat van de desbetreffende centrale bank als het Eurosysteem het gebruik van een dergelijke rekening heeft goedgekeurd. Per 1999 heeft De Nederlandsche Bank toestemming haar rekening bij Euroclear (België) te gebruiken om onderpandtransacties af te wikkelen in de euro-obligaties die door die ICSD zijn uitgegeven. Per augustus 2000 heeft de Central Bank and Financial Services Authority of Ireland toestemming een dergelijke rekening bij Euroclear te openen. Deze rekening kan worden gebruikt voor alle bij Euroclear aangehouden beleenbare activa, met inbegrip van beleenbare activa die via erkende koppelingen aan Euroclear zijn overgedragen.

Grafiek 3 Het correspondentenmodel voor centrale banken

In land B gedeponeerde beleenbare activa worden door een in land A gevestigde tegenpartij gebruikt om krediet te verkrijgen van de nationale centrale bank (NCB) van land A.

elkaar aan. De precieze werking van het CCBM hangt af van de vraag of de beleenbare activa voor een specifieke transactie worden aangewezen (“earmarking”) dan wel in een onderpanddepot worden aangehouden (“pooling”):⁴⁸

- In het geval van “earmarking” geeft de tegenpartij, zodra een kredietinschrijving van de tegenpartij door de nationale centrale bank van de lidstaat van vestiging (dat wil zeggen de “eigen” centrale bank) is aanvaard, opdracht (eventueel via de eigen bewaarnemer) aan het effectenafwikkelingssysteem in het land waar de verhandelbare activa worden aangehouden om deze over te boeken naar de centrale bank van dat land op de rekening van de “eigen” centrale bank. Zodra die bericht krijgt van de correspondent-centrale bank dat het onderpand is ontvangen, maakt zij de gelden aan de tegenpartij over. Centrale banken verstrekken geen gelden voordat zeker is dat de verhandelbare activa van de tegenpartij door de correspondent-centrale bank zijn ontvangen. Waar nodig met het oog op het uiterste tijdstip van afwikkeling kunnen tegenpartijen volgens de procedures van het CCBM activa vooraf bij correspondent-centrale banken op

de rekening van de “eigen” centrale bank deponeren.

- Bij gebruikmaking van een onderpanddepot kan de tegenpartij te allen tijde verhandelbare activa aan de correspondent-centrale bank overmaken op de rekening van de “eigen” centrale bank. Zodra de “eigen” centrale bank bericht krijgt van de correspondent-centrale bank dat de verhandelbare activa zijn ontvangen, zal zij deze verhandelbare activa opnemen in het onderpanddepot van de tegenpartij.

Voor niet-verhandelbare activa (kredietvorderingen en RMBD's) zijn specifieke procedures voor grensoverschrijdend gebruik ontwikkeld.⁴⁹ Wanneer kredietvorderingen in een grensoverschrijdende context als onderpand worden gebruikt⁵⁰, wordt een CCBM-variant voor kredietvorderingen toegepast die gebaseerd is op overdracht van eigendom of cessie aan of verpanding ten gunste van de “eigen” centrale

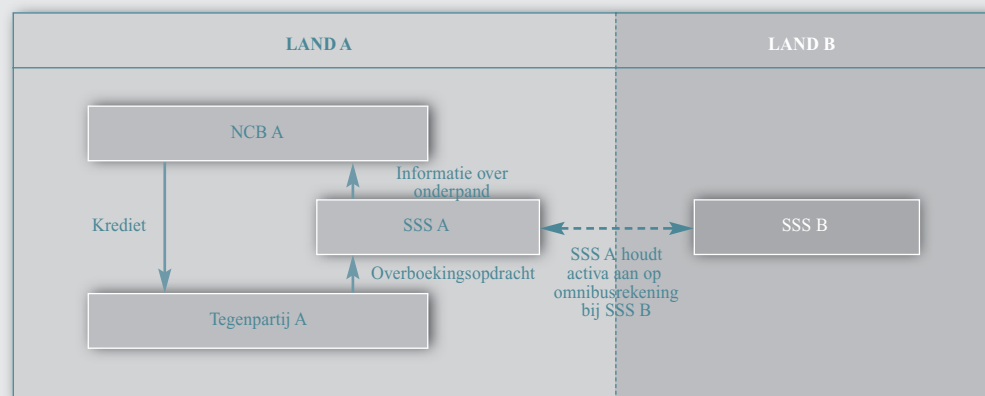
⁴⁸ Zie voetnoot 46 hierboven.

⁴⁹ Zie voetnoot 46 hierboven.

⁵⁰ CCMB-procedures hebben uitsluitend betrekking op die gevallen waarin de debiteur is gevestigd in het land van het recht waardoor de kredietvordering wordt beheerst.

Grafiek 4 Koppelingen tussen effectenafwikkelingsystemen

Gebruik van in het effectenafwikkelingssysteem (*securities settlement system* ofwel SSS) van land B uitgegeven beleenbare activa aangehouden door een tegenpartij in land A, via een koppeling tussen de effectenafwikkelingsystemen in land A en land B, voor het verkrijgen van krediet van de nationale centrale bank (NCB) van land A.

bank, of op een andere vorm van verpanding gunste van de correspondent-centrale bank die optreedt als vertegenwoordiger van de “eigen” centrale bank. Een andere ad-hocvariant gebaseerd op de verpanding ten gunste van de correspondent-centrale bank die optreedt als vertegenwoordiger van de “eigen” centrale bank is ingevoerd om grensoverschrijdend gebruik van RMBD's mogelijk te maken.

Het CCBM is op elke werkdag van het Euro-systeem voor tegenpartijen beschikbaar van 9.00 uur tot 16.00 uur ECB-tijd (Midden-Europese tijd), zowel voor verhandelbare als niet-verhandelbare activa. Een tegenpartij die gebruik wenst te maken van het CCBM, moet de nationale centrale bank waarvan zij krediet wenst te ontvangen – de “eigen” centrale bank – daarvan vóór 16.00 uur ECB-tijd in kennis stellen. Voorts moet de tegenpartij ervoor zorgen dat het desbetreffende onderpand uiterlijk om 16.45 uur ECB-tijd op de rekening van de correspondent-centrale bank wordt bijgeschreven. Krediet ingevolge later gegeven opdrachten of later uitgevoerde bijschrijvingen kan pas de volgende werkdag worden verleend. Als tegenpartijen verwachten dat zij op een laat tijdstip gebruik moeten maken van het CCBM, moeten zij de activa zoveel mogelijk vooraf deponeeren. In uitzonderlijke omstandigheden of als zulks voor monetaire-beleidsdoeleinden is vereist, kan de ECB besluiten de sluiting van het CCBM uit te stellen tot de sluitingstijd van TARGET.

6.6.2 KOPPELINGEN TUSSEN EFFECTENAFWIKKELSYSTEMEN

Naast het CCBM kunnen ook erkende koppelingen tussen effectenafwikkelssystemen in de EU worden gebruikt voor de grensoverschrijdende overdracht van verhandelbare activa.

Een directe of indirecte koppeling tussen twee effectenafwikkelssystemen stelt een deelnemer aan het ene systeem in staat in een ander systeem uitgegeven effecten aan te houden zonder aan dat andere systeem deel te nemen.⁵¹ Voordat deze koppelingen kunnen worden benut voor

het overdragen van onderpand voor krediettransacties van het Eurosysteem, moeten zij worden getoetst aan de normen voor het gebruik van effectenafwikkelssystemen in de EU.^{52, 53}

Vanuit het oogpunt van het Eurosysteem vervullen het correspondentenmodel voor centrale banken en de koppelingen tussen effectenafwikkelssystemen in de EU eenzelfde rol; zij stellen tegenpartijen namelijk in staat onderpand grensoverschrijdend te gebruiken. Beide systemen stellen tegenpartijen in staat onderpand te gebruiken om krediet te verkrijgen van de “eigen” centrale bank van het land van vestiging, ook al is dat onderpand uitgegeven in een effectenafwikkelstelsel van een ander land. Het CCBM en de koppelingen tussen effectenafwikkelssystemen vervullen deze functie elk op hun eigen wijze. Binnen het correspondentenmodel is de grensoverschrijdende relatie er een tussen de nationale centrale banken, die voor elkaar als bewaarnemer optreden. Bij de koppelingen is de grensoverschrijdende relatie er een tussen de effectenafwikkelssystemen, die bij elkaar omnibusrekeningen openen. Bij een correspondent-centrale bank gedeponeerde activa kunnen alleen worden gebruikt als onderpand voor krediettransacties van het Eurosysteem. Via een koppeling aangehouden activa kunnen daarnaast ook voor andere door de tegenpartij gekozen doeleinden worden gebruikt. Bij gebruikmaking van koppelingen tussen effecten-

51 Een koppeling tussen twee effectenafwikkelssystemen bestaat uit een serie procedures en regelingen tussen dergelijke systemen voor de onderlinge girale overdracht van effecten. Een koppeling heeft de vorm van een omnibusrekening geopend door een effectenafwikkelstelsel (het inbrengende systeem) in een ander effectenafwikkelstelsel (het uitgevende systeem). Bij een rechtstreekse koppeling is er geen intermediair tussen de twee effectenafwikkelssystemen. Indirecte koppelingen tussen effectenafwikkelssystemen mogen ook worden gebruikt voor de grensoverschrijdende overdracht van effecten aan het Eurosysteem. Een indirecte koppeling is een contractuele en technische regeling waardoor twee niet rechtstreeks met elkaar gekoppelde effectenafwikkelssystemen effectentransacties kunnen uitwisselen of effecten kunnen overdragen via een derde effectenafwikkelstelsel dat als intermediair optreedt.

52 De geactualiseerde lijst van erkende koppelingen is te vinden op de website van de ECB (www.ecb.int).

53 Zie “Standards for the use of EU securities settlement systems in ESCB credit operations”, uitgegeven door het Europees Monetair Instituut in januari 1998, te vinden op de website van de ECB (www.ecb.int).

afwikkelssystemen houden de tegenpartijen de buitenlandse activa aan op hun eigen rekening bij het effectenafwikkelstelsel van het eigen land en vervalt de behoefte aan een bewaarner.

HOOFDSTUK 7

RESERVEVERPLICHTINGEN¹

7.1 ALGEMEEN

De ECB eist dat kredietinstellingen op rekeningen bij de nationale centrale banken minimumreserves aanhouden in het kader van het stelsel van reserveverplichtingen van het Eurosysteem. Het juridische kader voor dit stelsel is vastgelegd in artikel 19 van de Statuten van het ESCB en van de ECB, Verordening (EG) nr. 2531/98 van de Raad van 23 november 1998 met betrekking tot de toepassing van reserveverplichtingen door de Europese Centrale Bank² en Verordening (EG) nr. 1745/2003 van de Europese Centrale Bank inzake de toepassing van reserveverplichtingen (ECB/2003/9)³. De toepassing van Verordening ECB/2003/9 waarborgt dat de modaliteiten van het stelsel van reserveverplichtingen van het Eurosysteem voor het gehele eurogebied gelijk zijn.

Het door elke instelling aan te houden bedrag aan minimumreserves wordt bepaald in relatie tot de reservebasis van de instelling. Het stelsel van reserveverplichtingen van het Eurosysteem kent een middelingsbepaling waarbij op grond van de gedurende een aanhoudingsperiode aan het eind van elke dag op de reserverekening van een tegenpartij aangehouden bedragen wordt vastgesteld of die tegenpartij aan de reserveverplichting voldoet. Over de door de instellingen aangehouden reserves wordt rente vergoed tegen de rentevoet die geldt voor de basisherfinancieringstransacties van het Eurosysteem.

Het stelsel van reserveverplichtingen van het Eurosysteem wordt primair gebruikt voor de volgende monetaire-beleidsfuncties:

- *Het stabiliseren van de geldmarktrente:* de middelingsbepaling in het stelsel van reserveverplichtingen van het Eurosysteem is erop gericht bij te dragen tot het stabiliseren van de geldmarktrente door instellingen aan te sporen de effecten van tijdelijke fluctuaties in liquiditeitsverhoudingen te egaliseren.

- *Het bewerkstelligen of vergroten van een structureel liquiditeitstekort:* het stelsel van reserveverplichtingen van het Eurosysteem draagt bij tot het bewerkstelligen of vergroten van een structureel liquiditeitstekort. Dit kan het Eurosysteem beter in staat stellen op doelmatige wijze op te treden als verschaffer van liquiditeiten.

Bij het toepassen van reserveverplichtingen is de ECB gehouden overeenkomstig de doelstellingen van het Eurosysteem te handelen, zoals vastgelegd in artikel 105, lid 1, van het Verdrag en artikel 2 van de Statuten van het ESCB en van de ECB, hetgeen onder meer inhoudt dat significante ongewenste delocatie of desintermediatie niet mag worden bevorderd.

7.2 RESERVEPLICHTIGE INSTELLINGEN

Conform artikel 19.1 van de Statuten van het ESCB en van de ECB verlangt de ECB dat de in de lidstaten gevestigde kredietinstellingen minimumreserves aanhouden. Dit houdt in dat ook bijkantoren in het eurogebied van entiteiten waarvan het hoofdkantoor zich niet in het eurogebied bevindt aan deze verplichting moeten voldoen. Bijkantoren buiten het eurogebied van in het eurogebied gevestigde kredietinstellingen zijn echter niet aan het stelsel onderworpen.

Aan het begin van een aanhoudingsperiode waarin de vergunning van een instelling zal worden ingetrokken of waarin door een rechtbank of andere bevoegde autoriteit van een lidstaat zal worden beslist inzake de liquidatie van een instelling, wordt deze instelling automatisch vrijgesteld van reserveverplichtingen. Krachtens Verordening (EG) nr. 2531/98 en Verordening ECB/2003/9 kan de ECB op niet-discriminatoire basis ook andere instellingen vrijstellen van reserveverplichtingen als de doelstellingen van het Eurosysteem niet zijn gediend bij het opleggen van deze verplichtingen

1 De inhoud van dit hoofdstuk is uitsluitend ter informatie; er kunnen geen rechten aan worden ontleend.

2 PB L 318 van 27.11.1998, blz. 1.

3 PB L 250 van 2.10.2003, blz. 10.

aan de desbetreffende instellingen. Bij een besluit omtrent een dergelijke vrijstelling neemt de ECB een of meer van de volgende criteria in acht:

- de instelling vervult een of meer gespecialiseerde functies;
- de instelling oefent geen actieve bancaire functies uit in concurrentie met andere kredietinstellingen; en/of
- de instelling heeft alle bij haar aangehouden tegoeden aangemerkt voor gebruik ten behoeve van regionale en/of internationale ontwikkelingshulp.

De ECB stelt een lijst van instellingen samen die onderworpen zijn aan reserveverplichtingen en houdt deze lijst bij. De ECB houdt tevens een openbare lijst bij van instellingen die om andere redenen dan uit hoofde van reorganisatie zijn vrijgesteld van reserveverplichtingen.⁴ Tegenpartijen kunnen op grond van deze lijsten uitmaken of hun passiva een andere instelling betreffen die zelf aan reserveverplichtingen is onderworpen. De lijsten, die na het einde van de laatste werkdag van het Eurosysteem van elke kalendermaand openbaar worden gemaakt, dienen als basis voor de berekening van de reservebasis voor de aanhoudingsperiode welke twee kalendermaanden later aanvangt. Zo zal de lijst die eind februari wordt gepubliceerd gelden als grondslag voor de berekening van de reservebasis voor de reserve-aanhoudingsperiode die begint in april.

7.3 VASTSTELLING VAN RESERVEVERPLICHTINGEN

RESERVEBASIS EN RESERVERATIO'S

De reservebasis van een instelling wordt vastgesteld aan de hand van de balansposten van die instelling. De balansgegevens worden aan de nationale centrale banken gerapporteerd in het bredere kader van de bancaire en monetaire statistieken van de ECB (zie paragraaf 7.5).⁵ Voor instellingen die aan de volledige rappor-

tageverplichtingen zijn onderworpen, worden de balansgegevens per de ultimo van een gegeven kalendermaand gebruikt voor de vaststelling van de reservebasis voor de aanhoudingsperiode die de twee kalendermaanden later begint. Zo wordt bijvoorbeeld de reservebasis berekend aan de hand van de balans per ultimo februari gebruikt als grondslag voor de berekening van de reserveverplichting van een tegenpartij gedurende de reserve-aanhoudingsperiode die begint in april.

Het rapportagekader voor de monetaire en bancaire statistieken van de ECB voorziet in de mogelijkheid de rapportagelast van kleine instellingen te verlichten. Instellingen waarvoor dit geldt, behoeven slechts een beperkt aantal balansgegevens op kwartaalbasis (als kwartaalultimo-gegevens) te rapporteren, met een uiterste inleverdatum na de overeenkomstige datum voor grotere instellingen. Voor deze instellingen worden de voor een bepaald kwartaal gerapporteerde gegevens gebruikt om, met een vertraging van twee maanden, de reservebasis voor de drie daaropvolgende reserve-aanhoudingsperiodes vast te stellen. Zo geldt bijvoorbeeld de balans per ultimo van het eerste kwartaal (eind maart) als grondslag voor de berekening van de reservebasis voor de reserve-aanhoudingsperiodes die beginnen in juni, juli en augustus.

Volgens Verordening (EG) nr. 2531/98 van de Raad is de ECB gerechtigd uit toevertrouwde gelden resulterende passiva alsmede uit buitenbalansposten voortvloeiende passiva in de reservebasis van instellingen op te nemen. In het stelsel van reserveverplichtingen van het Eurosysteem worden slechts de passiva onder "deposito's" en "uitgegeven schuldbewijzen" daadwerkelijk in de reservebasis opgenomen (zie Kader 9).

Passiva ten opzichte van andere instellingen die aan reserveverplichtingen zijn onderworpen en

⁴ Deze lijsten zijn beschikbaar op de website van de ECB (www.ecb.int).

⁵ Het rapportagekader voor de monetaire en bancaire statistieken van de Europese Centrale Bank wordt beschreven in Bijlage 4.

Kader 9

RESERVEBASIS EN RESERVERATIO'S

A. In de reservebasis opgenomen passiva waarop de positieve reserveratio van toepassing is

Deposito's¹

- Girale deposito's
- Deposito's met een vaste looptijd tot en met twee jaar
- Deposito's met een opzegtermijn tot en met twee jaar

Uitgegeven schuldbewijzen

- Schuldbewijzen met een vaste looptijd tot en met twee jaar

B. In de reservebasis opgenomen passiva waarop een reserveratio van nul van toepassing is

Deposito's¹

- Deposito's met een vaste looptijd van meer dan twee jaar
- Deposito's met een opzegtermijn van meer dan twee jaar
- Repo's

Uitgegeven schuldbewijzen

- Schuldbewijzen met een vaste looptijd van meer dan twee jaar

C. Niet in de reservebasis opgenomen passiva

- Passiva ten opzichte van andere instellingen onderworpen aan het stelsel van reserveverplichtingen van het Eurosysteem
- Passiva ten opzichte van de ECB en de nationale centrale banken

¹ Verordening (EG) nr. 2181/2004 van de Europese Centrale Bank van 16 december 2004 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2423/2001 (ECB/2001/13) met betrekking tot de geconsolideerde balans van de sector monetaire financiële instellingen en Verordening (EG) nr. 63/2002 (ECB/2001/18) met betrekking tot statistieken van door monetaire financiële instellingen ten aanzien van huishoudens en niet-financiële vennootschappen gehanteerde rentetarieven op deposito's en leningen (ECB/2004/21) (PB L 371 van 18. 12. 2004, blz. 42), bepalen uitdrukkelijk dat depositoverplichtingen tegen hun nominale waarde dienen te worden gerapporteerd. Nominale waarde wil zeggen de hoofdsom die een debiteur contractueel verplicht is aan de crediteur terug te betalen. Deze wijziging was noodzakelijk omdat Richtlijn 86/635/EEG van de Raad van 8 december 1986 betreffende de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening van banken en andere financiële instellingen (PB L 372 van 31. 12. 1986, blz. 1) was gewijzigd, zodat bepaalde financiële instrumenten tegen reële waarde konden worden gewaardeerd.

passiva ten opzichte van de ECB en de nationale centrale banken worden niet in de reservebasis opgenomen. In dit verband moet de emitent met betrekking tot de categorie "uitgegeven schuldbewijzen" aantonen voor welk bedrag deze instrumenten worden aangehouden door andere reserveplichtige instellingen alvorens dit bedrag van de reservebasis te mogen aftrekken. Als dit niet kan worden aangetoond, mogen emittenten forfaitaire aftrek toepassen in de vorm van een vast percentage⁶ op deze balanspost.

De reserveratio's worden door de ECB vastgesteld met inachtneming van het in de Verordening (EG) nr. 2531/98 vermelde maximum. De ECB past een uniforme, positieve reserveratio toe op de meeste in de reservebasis opgenomen posten. Deze reserveratio wordt vermeld in Verordening ECB/2003/9. De ECB past een reserveratio van nul toe op de volgende categoriën passiva: "deposito's met een vaste looptijd van

⁶ Zie Verordening ECB/2003/9. Nadere informatie omtrent de forfaitaire aftrek is te vinden op de website van de ECB (www.ecb.int) en op de websites van het Eurosysteem (zie Bijlage 5).

meer dan twee jaar”, “deposito’s met een opzegtermijn van meer dan twee jaar”, “repo’s” en “schuldbewijzen met een vaste looptijd van meer dan twee jaar” (zie Kader 9). De ECB kan te allen tijde de reserveratio’s wijzigen. Wijzigingen in de reserveratio’s worden door de ECB aangekondigd vóór de eerste reserve-aanhoudingsperiode waarvoor de wijziging zal gelden.

BEREKENING VAN RESERVEVERPLICHTINGEN

De reserveverplichting van elke afzonderlijke instelling wordt berekend door op het bedrag van de reserveplichtige passiva de reserveratio’s voor de overeenkomstige categorieën passiva toe te passen.

Elke instelling past een uniforme aftrek ter hoogte van €100.000 toe op de reserveverplichting in elke lidstaat waar de instelling een vestiging heeft. Het toestaan van een dergelijke aftrek laat de wettelijke verplichtingen van de aan het stelsel van reserveverplichtingen van het Eurosysteem onderworpen instellingen onverlet.⁷

De reserveverplichting voor elke aanhoudingsperiode wordt tot op één euro nauwkeurig afgerond.

7.4 AANHOUDING VAN VERPLICHTE RESERVES

AANHOUDINGSPERIODE

De ECB publiceert ten minste drie maanden voor het begin van elk jaar een kalender van reserve-aanhoudingsperiodes.⁸ De aanhoudingsperiode begint telkens op de dag van de eerste basis-herfinancieringstransactie na de vergadering van de Raad van Bestuur waarop de maandelijkse beoordeling van de monetaire-beleidspositie plaatsvindt. In uitzonderlijke gevallen kan de gepubliceerde kalender worden gewijzigd, bijvoorbeeld in samenhang met een wijziging in het vergaderrooster van de Raad van Bestuur.

PLAATS VAN AANHOUDING

Elke instelling moet de minimumreserves aanhouden op een of meer reserverekeningen bij

de nationale centrale bank van de lidstaat van vestiging. Bij instellingen met meer dan één vestiging in een lidstaat is het hoofdkantoor ervoor verantwoordelijk dat aan de totale reserveverplichtingen van alle binnenlandse vestigingen van de instelling wordt voldaan.⁹ Een instelling met vestigingen in meer dan één lidstaat moet reserves aanhouden bij de nationale centrale bank van elke lidstaat waar zij een vestiging heeft, conform de reservebasis in de desbetreffende lidstaat.

Door instellingen bij de nationale centrale banken aangehouden vereveningsrekeningen kunnen als reserverekeningen worden gebruikt. Op vereveningsrekeningen aangehouden reserves kunnen worden gebruikt voor vereveningen gedurende de dag. De dagelijks aangehouden reserves worden berekend als het saldo op de reserverekening aan het einde van de dag.

Een instelling kan aan de nationale centrale bank van de lidstaat waar de instelling ingezetene is toestemming vragen alle minimumreserves indirect te mogen aanhouden via een intermediair. Deze mogelijkheid via een intermediair reserves aan te houden is in de regel beperkt tot instellingen die zo zijn georganiseerd dat een deel van het beheer (bijvoorbeeld het liquiditeitenbeheer) normaliter bij de intermediair is ondergebracht (een netwerk van spaarbanken of coöperatieve banken kan

⁷ Met betrekking tot instellingen die, conform de bepalingen van het rapportagekader voor de monetaire en bancaire statistieken van de ECB, statistische gegevens op geconsolideerde basis mogen rapporteren (zie Bijlage 4), zal slechts één aftrek aan het concern als geheel worden toegekend, tenzij deze instellingen zodanig gedetailleerde gegevens over de reservebasis en de aangehouden reserves verstrekken dat het Eurosysteem de juistheid en de kwaliteit van de gegevens kan controleren en de reserveverplichting voor elke afzonderlijke instelling binnen het concern kan vaststellen.

⁸ De kalender wordt normaliter bekendgemaakt in een persbericht van de ECB opgenomen op de website van de ECB (www.ecb.int). Bovendien wordt de kalender gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie en op de websites van het Eurosysteem (zie Bijlage 5).

⁹ Als een instelling geen hoofdkantoor heeft in een lidstaat van vestiging, moet deze instelling een eerste bijkantoor aanwijzen, dat er dan verantwoordelijk voor is dat aan de totale reserveverplichtingen van alle vestigingen van de instelling in de desbetreffende lidstaat wordt voldaan.

Kader 10

BEREKENING VAN DE RENTEVERGOEDING OVER VERPLICHT AANGEHOUDEN RESERVES

Over de verplicht aangehouden reserves wordt rente vergoed volgens de formule:

$$R_t = \frac{H_t \cdot n_t \cdot r_t}{100 \cdot 360}$$

$$r_t = \sum_{i=1}^{n_t} \frac{MR_i}{n_t}$$

waarbij geldt:

R_t = Vergoeding betaald over verplichte reserves tijdens reserve-aanhoudingsperiode t .

H_t = Gemiddelde dagelijkse reserve-aanhouding tijdens reserve-aanhoudingsperiode t .

n_t = Aantal kalenderdagen in reserve-aanhoudingsperiode t .

r_t = Rente vergoed op verplichte reserves aangehouden gedurende aanhoudingsperiode t . De rentevoet wordt standaard afgerond op twee decimalen.

i = De i -de kalenderdag van reserve-aanhoudingsperiode t .

MR_i = Marginale rentevoet voor de laatste basis-herfinancieringstransactie uitgevoerd op of vóór kalenderdag i .

bijvoorbeeld het aanhouden van minimumreserves centraliseren). De aanhouding van minimumreserves via een intermediair is onderworpen aan de bepalingen van Verordening ECB/2003/9.

RENTEVERGOEDING OP AANGEHOUDEN RESERVES

Over de aangehouden reserves wordt rente vergoed tegen het gemiddelde over de aanhoudingsperiode van het rentetarief van de ECB (gewogen naar het aantal kalenderdagen) voor de basis-herfinancieringstransacties volgens de in Kader 10 weergegeven formule. Over reserves die de reserveverplichting te boven gaan, wordt geen rente vergoed. De rente wordt betaald op de tweede werkdag van de nationale centrale bank na het einde van de desbetreffende aanhoudingsperiode.

7.5 KENNISGEVING VAN, INSTEMMING MET EN CONTROLE OP DE RESERVEBASIS

De in de reservebasis opgenomen posten voor de toepassing van reserveverplichtingen worden door de reserveplichtige instellingen zelf berekend en worden aan de nationale centrale banken gerapporteerd in het algemene kader van de monetaire en bancaire statistieken van de ECB (zie Bijlage 4). In artikel 5 van Verordening ECB/2003/9 zijn de procedures vastgelegd voor de melding en ontvangstbevestiging van de reservebasis en de reserveverplichting.

De procedure voor kennisgeving en instemming met betrekking tot de hoogte van de minimumreserves is als volgt. De betrokken nationale centrale bank of de instelling zelf neemt het initiatief tot de berekening van de door de instelling aan te houden minimumreserves tijdens de bewuste reserve-aanhoudingsperiode. De partij

die de berekening uitvoert, stelt de andere partij uiterlijk drie nationale centrale bank-werkdagen vóór het begin van de reserveperiode in kennis van de berekende minimumreserves. De betrokken nationale centrale bank kan als termijn voor de kennisgeving van minimumreserves een vroegere datum vaststellen. Ook kan zij bijkomende termijnen vaststellen voor de kennisgeving door de instelling van eventuele herzieningen van de reservebasis, alsook ten aanzien van eventuele herzieningen van de gerapporteerde minimumreserves. De in kennis gestelde partij stemt uiterlijk op de nationale centrale bank-werkdag voorafgaande aan het begin van de reserveperiode in met de berekende minimumreserves. Het ontbreken van een reactie van de in kennis gestelde partij op de kennisgeving aan het einde van de nationale centrale bank-werkdag voorafgaande aan het begin van de reserve-aanhoudingsperiode wordt beschouwd als een instemming met het bedrag aan minimumreserves van de instelling voor de betreffende reserve-aanhoudingsperiode. Als de in kennis gestelde partij heeft ingestemd met het bedrag aan minimumreserves voor de betreffende reserve-aanhoudingsperiode, kan het niet meer worden herzien.

Voor instellingen die toestemming hebben verkregen als intermediair op te treden voor de indirecte aanhouding van reserves ten behoeve van andere instellingen zijn in Verordening ECB/2003/9 speciale rapportage-eisen vastgelegd. De statistische rapportageverplichtingen blijven van kracht ongeacht of instellingen hun reserves via een intermediair aanhouden.

De ECB en de nationale centrale banken zijn, in het kader van de Verordening (EG) nr. 2531/98 van de Raad, gerechtigd de juistheid en de kwaliteit van de verzamelde gegevens te controleren.

7.6 NIET-NAKOMING VAN RESERVEVERPLICHTINGEN

Aan de reserveverplichtingen wordt niet voldaan als het gemiddelde van de einddagstanden op de reserverekening(en) gedurende de aanhoudingsperiode lager is dan de reserveverplichting voor de desbetreffende aanhoudingsperiode.

Indien een instelling geheel of gedeeltelijk in gebreke blijft bij de vervulling van de reserveverplichting, is de ECB, krachtens Verordening (EG) nr. 2531/98 van de Raad, gerechtigd een van de volgende sancties op te leggen:

- betaling van maximaal 5 procentpunten boven de marginale beleningsrente, toegepast op het bedrag van de door de betrokken instelling niet aangehouden minimumreserves; of
- betaling van maximaal tweemaal de marginale beleningsrente, toegepast op het bedrag van de door de betrokken instelling niet aangehouden minimumreserves; of
- verplichte storting door de betrokken instelling van een niet-rentedragend deposito bij de ECB of de nationale centrale banken tot ten hoogste driemaal het bedrag van de niet door de betrokken instelling aangehouden minimumreserves. De termijn van het deposito is niet langer dan de periode gedurende welke de instelling de minimumreserves niet aanhield.

Indien een instelling niet voldoet aan andere verplichtingen opgelegd ingevolge verordeningen of beschikkingen van de ECB met betrekking tot de reserveverplichtingen van het Eurosysteem (als bijvoorbeeld gegevens niet tijdig of niet juist worden gerapporteerd), is de ECB gerechtigd sancties op te leggen conform Verordening (EG) nr. 2532/98 van de Raad van 23 november 1998 met betrekking tot de bevoegdheid van de ECB om sancties op te leggen en de Verordening (EG) nr. 2157/1999 van de Europese Centrale Bank van 23 september 1999

met betrekking tot de bevoegdheid van de Europese Centrale Bank om sancties op te leggen (ECB/1999/4).¹⁰ De Directie van de ECB kan de criteria vaststellen en bekendmaken op grond waarvan de in artikel 7, lid 1, van Verordening (EG) nr. 2531/98 genoemde sancties worden toegepast.¹¹

Bovendien kan het Eurosysteem, bij ernstige overtreding van de reserveverplichtingen, de toegang van tegenpartijen tot open-markttransacties opschorten.

¹⁰ PB L 264 van 12.10.1999, blz. 21.

¹¹ Deze criteria zijn gepubliceerd als "Kennisgeving van de Europese Centrale Bank betreffende het opleggen van sancties voor niet-naleving van de verplichting tot het aanhouden van minimumreserves" (PB C 39 van 11.2.2000, blz. 3).

BIJLAGE I

VOORBEELDEN VAN MONETAIRE- BELEIDSTRANSACTIES EN -PROCEDURES

INHOUD

Voorbeeld 1	Liquiditeitsverruimende transactie met wederinkoop door middel van een vaste-rentetender	70
Voorbeeld 2	Liquiditeitsverruimende transactie met wederinkoop door middel van een variabele-rentetender	71
Voorbeeld 3	Uitgifte van ECB-schuldbewijzen door middel van een variabele-rentetender	72
Voorbeeld 4	Liquiditeitsverkrappende deviezenswap door middel van een variabele-rentetender	73
Voorbeeld 5	Liquiditeitsverruimende deviezenswap door middel van een variabele-rentetender	75
Voorbeeld 6	Maatregelen ter beheersing van risico's	77

Voorbeeld 1

LIQUIDITEITSVERRUIMENDE TRANSACTIE MET WEDERINKOOP DOOR MIDDEL VAN EEN VASTE-RENTETENDER

De ECB besluit liquiditeiten aan de markt te verstrekken door middel van een transactie met wederinkoop in de vorm van een vaste-rentetender.

Door drie tegenpartijen worden de volgende inschrijvingen ingediend:

Tegenpartij	Inschrijving (EUR miljoen)
Bank 1	30
Bank 2	40
Bank 3	70
Totaal	140

De ECB besluit een totaal van EUR 105 miljoen toe te wijzen.

Het toewijzingspercentage is:

$$\frac{105}{(30 + 40 + 70)} = 75\%$$

De toewijzing aan de tegenpartijen is:

Tegenpartij	Inschrijving (EUR miljoen)	Toewijzing (EUR miljoen)
Bank 1	30	22,5
Bank 2	40	30,0
Bank 3	70	52,5
Totaal	140	105,0

Voorbeeld 2
LIQUIDITEITSVERRUIMENDE TRANSACTIE MET WEDERINKOOP DOOR MIDDEL VAN EEN VARIABELE-RENTETENDER

De ECB besluit liquiditeiten aan de markt te verstrekken door middel van een transactie met wederinkoop in de vorm van een variabele-rentetender.

Door drie tegenpartijen worden de volgende inschrijvingen ingediend:

Rentevoet (%)	Bedrag (EUR miljoen)				Totale inschrijvingen	Cumulatieve inschrijvingen
	Bank 1	Bank 2	Bank 3			
3,15				0	0	
3,10		5	5	10	10	
3,09		5	5	10	20	
3,08		5	5	10	30	
3,07	5	5	10	20	50	
3,06	5	10	15	30	80	
3,05	10	10	15	35	115	
3,04	5	5	5	15	130	
3,03	5		10	15	145	
Totaal	30	45	70	145		

De ECB besluit EUR 94 miljoen toe te wijzen, wat een marginale rentevoet van 3,05% inhoudt.

Alle inschrijvingen boven 3,05% (bij een cumulatief bedrag van EUR 80 miljoen) worden volledig toegewezen. Bij 3,05% is het toewijzingspercentage:

$$\frac{94 - 80}{35} = 40\%$$

De toewijzing aan Bank 1 bij de marginale rentevoet is bijvoorbeeld:

$$0,4 \times 10 = 4$$

De totale toewijzing aan Bank 1 is:

$$5 + 5 + 4 = 14$$

Het toewijzingsresultaat kan als volgt worden samengevat:

Tegenpartijen	Bedrag (EUR miljoen)			
	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Totaal
Totale inschrijvingen	30,0	45,0	70,0	145
Totale toewijzing	14,0	34,0	46,0	94

Als de toewijzing geschiedt op basis van een enkelvoudige rentevoet (Nederlands veilingsysteem), dan bedraagt de rentevoet voor de aan tegenpartijen toegewezen bedragen 3,05%.

Als de toewijzing geschiedt op basis van een meervoudige rentevoet (Amerikaans veilingsysteem), wordt op de aan tegenpartijen toegewezen bedragen geen uniforme rentevoet toegepast; Bank 1 ontvangt dan bijvoorbeeld EUR 5 miljoen tegen 3,07%, EUR 5 miljoen tegen 3,06% en EUR 4 miljoen tegen 3,05%.

Voorbeeld 3

UITGIFTE VAN ECB-SCHULDBEWIJZEN DOOR MIDDEL VAN EEN VARIABELE-RENTETENDER

De ECB besluit liquiditeiten aan de markt te onttrekken door de uitgifte van deposito-certificaten met behulp van een variabele-rentetender.

Door drie tegenpartijen worden de volgende inschrijvingen ingediend:

Rentevoet (%)	Bedrag (EUR miljoen)				Cumulatieve inschrijvingen
	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Totaal	
3,00				0	0
3,01	5		5	10	10
3,02	5	5	5	15	25
3,03	5	5	5	15	40
3,04	10	5	10	25	65
3,05	20	40	10	70	135
3,06	5	10	10	25	160
3,08	5		10	15	175
3,10		5		5	180
Totaal	55	70	55	180	

De ECB besluit een nominaal bedrag van EUR 124,5 miljoen toe te wijzen, wat een marginale rentevoet van 3,05% inhoudt.

Alle inschrijvingen onder 3,05% (bij een cumulatief bedrag van EUR 65 miljoen) worden volledig toegewezen. Bij 3,05% is het toewijzingspercentage:

$$\frac{124,5 - 65}{70} = 85\%$$

De toewijzing aan Bank 1 bij de marginale rentevoet is bijvoorbeeld:

$$0,85 \times 20 = 17$$

De totale toewijzing aan Bank 1 is:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 17 = 42$$

Het toewijzingsresultaat kan als volgt worden samengevat:

Tegenpartijen	Bedrag (EUR miljoen)			
	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Totaal
Totale inschrijvingen	55,0	70,0	55,0	180,0
Totale toewijzing	42,0	49,0	33,5	124,5

Voorbeeld 4
LIQUIDITEITSVERKRAPPENDE DEVIEZENSWAP DOOR MIDDEL VAN EEN VARIABELE-RENTETENDER

De ECB besluit liquiditeiten aan de markt te onttrekken door een EUR/USD-deviezenswap uit te voeren met behulp van een variabele-rentetender. (NB: in dit voorbeeld doet de euro agio.)

Door drie tegenpartijen worden de volgende inschrijvingen ingediend:

Swappunten (× 10.000)	Bedrag (EUR miljoen)				Cumulatieve inschrijvingen
	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Totaal	
6,84				0	0
6,80	5		5	10	10
6,76	5	5	5	15	25
6,71	5	5	5	15	40
6,67	10	10	5	25	65
6,63	25	35	40	100	165
6,58	10	20	10	40	205
6,54	5	10	10	25	230
6,49		5		5	235
Totaal	65	90	80	235	

De ECB besluit EUR 158 miljoen toe te wijzen, wat 6,63 marginale swappunten betekent. Alle inschrijvingen boven 6,63 (bij een cumulatief bedrag van EUR 65 miljoen) worden volledig toegewezen. Bij 6,63 is het toewijzingspercentage:

$$\frac{158 - 65}{100} = 93\%$$

De toewijzing aan Bank 1 bij de marginale swappunten is bijvoorbeeld:

$$0,93 \times 25 = 23,25$$

De totale toewijzing aan Bank 1 is:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 23,25 = 48,25$$

Het toewijzingsresultaat kan als volgt worden samengevat:

Tegenpartijen	Bedrag (EUR miljoen)			
	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Totaal
Totale inschrijvingen	65,0	90,0	80,0	235,0
Totale toewijzing	48,25	52,55	57,20	158,0

De ECB stelt de contante EUR/USD-koers voor de transactie vast op 1,1300.

Als de toewijzing geschiedt op basis van een enkelvoudige rentevoet (Nederlands veilingsysteem), dan koopt het Eurosysteem bij de aanvang van de transactie EUR 158.000.000 en verkoopt het USD 178.540.000. Bij afloop van de transactie verkoopt het Eurosysteem EUR 158.000.000 en koopt het USD 178.644.754 (de termijenkoers is $1,130663 = 1,1300 + 0,000663$).

Voorbeeld 4 (vervolg)

Als de toewijzing geschiedt op basis van een meervoudige rentevoet (Amerikaans veilingstelsel), zijn de door het Eurosysteem gekochte en verkochte bedragen aan euro en Amerikaanse dollars als volgt:

Contante transactie			Termijntransactie		
Koers	Aankoop EUR	Verkoop USD	Koers	Verkoop EUR	Aankoop USD
1,1300			1,130684		
1,1300	10.000.000	11.300.000	1,130680	10.000.000	11.306.800
1,1300	15.000.000	16.950.000	1,130676	15.000.000	16.960.140
1,1300	15.000.000	16.950.000	1,130671	15.000.000	16.960.065
1,1300	25.000.000	28.250.000	1,130667	25.000.000	28.266.675
1,1300	93.000.000	105.090.000	1,130663	93.000.000	105.151.659
1,1300			1,130658		
1,1300			1,130654		
1,1300			1,130649		
Totaal	158.000.000	178.540.000		158.000.000	178.645.339

Voorbeeld 5
LIQUIDITEITSVERRUIMENDE DEVIEZENSWAP DOOR MIDDEL VAN EEN VARIABELE-RENTETENDER

De ECB besluit liquiditeiten aan de markt te verstrekken door een EUR/USD-deviezenswap uit te voeren met behulp van een variabele-rentetender. (NB: in dit voorbeeld doet de euro agio.)

Door drie tegenpartijen worden de volgende inschrijvingen ingediend:

Swappunten (× 10.000)	Bedrag (EUR miljoen)				Cumulatieve inschrijvingen
	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Totaal	
6,23					
6,27	5		5	10	10
6,32	5		5	10	20
6,36	10	5	5	20	40
6,41	10	10	20	40	80
6,45	20	40	20	80	160
6,49	5	20	10	35	195
6,54	5	5	10	20	215
6,58		5		5	220
Totaal	60	85	75	220	

De ECB besluit EUR 197 miljoen toe te wijzen, wat 6,54 marginale swappunten betekent. Alle inschrijvingen beneden 6,54 (bij een cumulatief bedrag van EUR 195 miljoen) worden volledig toegewezen. Bij 6,54 is het toewijzingspercentage:

$$\frac{197 - 195}{20} = 10\%$$

De toewijzing aan Bank 1 bij de marginale swappunten is bijvoorbeeld:

$$0,10 \times 5 = 0,5$$

De totale toewijzing aan Bank 1 is:

$$5 + 5 + 10 + 10 + 20 + 5 + 0,5 = 55,5$$

Het toewijzingsresultaat kan als volgt worden samengevat:

Tegenpartijen	Bedrag (EUR miljoen)			
	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Totaal
Totale inschrijvingen	60,0	85,0	75,0	220
Totale toewijzing	55,5	75,5	66,0	197

De ECB stelt de contante EUR/USD-koers voor de transactie vast op 1,1300.

Als de toewijzing geschiedt op basis van een enkelvoudige rentevoet (Nederlands veilingstelsel), dan verkoopt het Eurosysteem bij de aanvang van de transactie EUR 197.000.000 en koopt het USD 222.610.000. Bij afloop van de transactie koopt het Eurosysteem EUR 197.000.000 en verkoopt het USD 222.738.838 (de termijenkoers is $1,130654 = 1,1300 + 0,000654$).

Voorbeeld 5 (vervolg)

Als de toewijzing geschiedt op basis van een meervoudige rentevoet (Amerikaans veilingssysteem), zijn de door het Eurosysteem verkochte en gekochte bedragen aan euro en dollars als volgt:

Contante transactie			Termijntransactie		
Koers	Verkoop EUR	Aankoop USD	Koers	Aankoop EUR	Verkoop USD
1,1300			1,130623		
1,1300	10.000.000	11.300.000	1,130627	10.000.000	11.306.270
1,1300	10.000.000	11.300.000	1,130632	10.000.000	11.306.320
1,1300	20.000.000	22.600.000	1,130636	20.000.000	22.612.720
1,1300	40.000.000	45.200.000	1,130641	40.000.000	45.225.640
1,1300	80.000.000	90.400.000	1,130645	80.000.000	90.451.600
1,1300	35.000.000	39.550.000	1,130649	35.000.000	39.572.715
1,1300	2.000.000	2.260.000	1,130654	2.000.000	2.261.308
1,1300			1,130658		
Totaal	197.000.000	222.610.000		197.000.000	222.736.573

Voorbeeld 6
MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN RISICO'S

Dit voorbeeld illustreert het risicobeheersingskader dat wordt toegepast op de activa die ten grondslag liggen aan de liquiditeitsverruimende transacties van het Eurosysteem.¹ In het voorbeeld wordt ervan uitgegaan dat een tegenpartij aan de volgende monetaire-beleidstransacties van het Eurosysteem deelneemt:

- een basis-herfinancieringstransactie die op 28 juli 2004 aanvangt en op 4 augustus 2004 eindigt, waarbij aan de tegenpartij EUR 50 miljoen wordt toegewezen tegen 4,24%;
- een langerlopende herfinancieringstransactie die op 29 juli 2004 aanvangt en op 21 oktober 2004 eindigt, waarbij aan de tegenpartij EUR 45 miljoen wordt toegewezen tegen 4,56%; en
- een basis-herfinancieringstransactie die op 4 augustus 2004 aanvangt en op 11 augustus 2004 eindigt, waarbij aan de tegenpartij EUR 35 miljoen wordt toegewezen tegen 4,26%.

De kenmerken van de door de tegenpartij als onderpand voor de transacties gebruikte verhandelbare activa zijn in Tabel 1 weergegeven.

TABEL 1 BIJ DE TRANSACTIES GEBRUIKTE BELEENBARE VERHANDELBARE ACTIVA

Naam	Activum-klasse	Verval-datum	Kenmerken				Surplus-percentage
			Coupon-kenmerken	Coupon-frequentie	Resterende looptijd		
Activum A	Effect op onderpand van activa	29-08-2006	Vast	6 maanden	2 jaar	3,50%	
Activum B	Obligatie van centrale overheid	19-11-2008	Variabel	12 maanden	4 jaar	0,50%	
Activum C	Obligatie	12-05-2015	Nulcoupon		> 10 jaar	15,00%	
Koersen (% , inclusief lopende rente)*							
28-07-2004	29-07-2004	30-07-2004	02-08-2004	03-08-2004	04-08-2004	05-08-2004	
102,63	101,98	100,55	101,03	100,76	101,02	101,24	
	98,35	97,95	98,15	98,56	98,73	98,57	
					55,01	54,87	

* De koersen bij een specifieke afrekendatum komen overeen met de meest representatieve koers op de werkdag voorafgaand aan die afrekendatum.

¹ In dit voorbeeld wordt ervan uitgegaan dat bij de bepaling van de vraag of een margestorting is vereist, lopende rente op de verstrekte liquiditeiten in aanmerking wordt genomen en dat een margestortingspunt van 0,5% van de verstrekte liquiditeiten wordt toegepast.

Voorbeeld 6 (vervolg)

Systeem waarbij activa aan afzonderlijke krediettransacties worden toegewezen

Ten eerste wordt aangenomen dat de transacties met een nationale centrale bank worden uitgevoerd met gebruikmaking van een systeem waarbij aan elke krediettransactie afzonderlijke activa worden toegewezen. Bij een dergelijk systeem worden de beleenbare activa dagelijks gewaardeerd. Het risicobeheersingskader kan dan als volgt worden beschreven (zie ook Tabel 2):

1. Op 28 juli 2004 sluit de tegenpartij een repo met de nationale centrale bank, die voor EUR 50,6 miljoen aan activa A koopt. Activum A is een instrument op onderpand van activa met een vaste couponrente dat op 29 augustus 2006 vervalt. Activum A heeft derhalve een resterende looptijd van 2 jaar, waardoor een surpluspercentage van 3,5% wordt toegepast. De marktkoers van activum A op de referentiemarkt op die dag is 102,63%, waarbij de lopende couponrente is inbegrepen. De tegenpartij moet een hoeveelheid activa A inbrengen die na aftrek van het surpluspercentage van 3,5% meer bedraagt dan EUR 50 miljoen. De tegenpartij levert derhalve activa A tot een nominaal bedrag van EUR 50,6 miljoen, waarvan de gecorrigeerde marktwaarde op die dag EUR 50.113.203 belooft.
2. Op 29 juli 2004 sluit de tegenpartij een repo met de nationale centrale bank, die voor EUR 21 miljoen aan activa A koopt (marktkoers 101,98%, surpluspercentage 3,5%) en voor EUR 25 miljoen aan obligatie B (marktkoers 98,35%). Obligatie B is een staatsobligatie met variabele couponbetalingen, waarop een surpluspercentage van 0,5% wordt toegepast. De gecorrigeerde marktwaarde van de activa A en obligaties B op die dag is EUR 45.130.810, zodat het vereiste bedrag van EUR 45.000.000 wordt overschreden.

Op 29 juli 2004 vindt herwaardering plaats van de beleenbare activa die als onderpand zijn gebruikt voor de basis-herfinancieringstransactie uitgevoerd op 28 juli 2004: bij een marktkoers van 101,98% blijft de met het surpluspercentage gecorrigeerde marktwaarde van activum A tussen het onderste en het bovenste margestortingspunt. Het aanvankelijk geleverde onderpand wordt dus als voldoende beschouwd ter dekking van zowel het bedrag aan verstrekte liquiditeit als de lopende rente, EUR 5.889.

3. Op 30 juli 2004 vindt opnieuw herwaardering van de onderliggende activa plaats: de marktkoers van activum A is nu 100,55% en die van obligatie B 97,95%. De lopende rente op de basis-herfinancieringstransactie van 28 juli 2004 bedraagt EUR 11.778 en die op de langerlopende herfinancieringstransactie van 29 juli 2004 EUR 5.700. Als gevolg daarvan daalt de gecorrigeerde marktwaarde van activum A in de eerste transactie tot EUR 914.218 onder het toetsingsbedrag (verstrekte liquiditeiten plus lopende rente), en tevens onder het onderste margestortingspunt (EUR 49.761.719). De tegenpartij levert nominaal EUR 950.000 aan activa A, waardoor, na aftrek van een surpluspercentage van 3,5% van de marktwaarde op basis van een koers van 100,55%, het vereiste bedrag aan onderpand weer wordt gehaald.²

Ook ten aanzien van de tweede transactie is een margestorting vereist aangezien de gecorrigeerde marktwaarde van de bij deze transactie gebruikte beleenbare activa (EUR 44.741.520), onder het margestortingspunt van EUR 44.780.672 is gedaald. De tegenpartij levert dus EUR 270.000 aan obligatie B, met een gecorrigeerde marktwaarde van EUR 263.143.

2 Nationale centrale banken kunnen margestortingen in liquiditeiten in plaats van effecten verrichten.

Voorbeeld 6 (vervolg)

4. Op 2 en 3 augustus 2004 worden de beleenbare activa opnieuw gewaardeerd; dit leidt niet tot een margestorting voor de op 28 en 29 juli 2004 afgesloten transacties.
5. Op 4 augustus 2004 betaalt de tegenpartij de liquiditeiten die waren verkregen bij de op 28 juli 2004 verrichte basis-herfinancieringstransactie terug, inclusief de lopende rente groot EUR 41.222. De nationale centrale bank retourneert nominaal EUR 51.550.000 aan activum A.

Die zelfde dag sluit de tegenpartij een nieuwe repo met de nationale centrale bank, waarbij deze EUR 75 miljoen aan activum C koopt. Activum C is een nulcouponobligatie met een resterende looptijd van meer dan tien jaar, waarop derhalve een surpluspercentage van 15 wordt toegepast. De aldus gecorrigeerde marktwaarde van de activa C bedraagt op die dag EUR 35.068.875.

Bij de waardebeoordeling van de beleenbare activa gebruikt in de langerlopende herfinancieringstransactie uitgevoerd op 29 juli 2004 blijkt dat de gecorrigeerde marktwaarde van het onderpand ongeveer EUR 262.000 boven het bovenste margestortingspunt uitkomt, en de nationale centrale bank retourneert daarom voor nominaal EUR 262.000 aan activum B aan de tegenpartij.³

Systeem met onderpanddepot

Ten tweede wordt aangenomen dat de transacties worden afgesloten met een nationale centrale bank met gebruikmaking van een onderpanddepot. De activa die in het onderpanddepot van de tegenpartij worden aangehouden, worden niet aan specifieke transacties toegewezen.

In dit voorbeeld wordt uitgegaan van dezelfde volgorde van transacties als bij het eerste voorbeeld. Het belangrijkste verschil is dat op de data van herwaardering de gecorrigeerde marktwaarde van alle in het depot opgenomen activa voldoende moet zijn ter dekking van het toetsingsbedrag van alle uitstaande transacties van de tegenpartij met de nationale centrale bank. De op 30 juli 2004 vereiste margestorting (EUR 1.178.398) is daarbij precies gelijk zijn aan die in het bovenstaande voorbeeld van het stelsel waarbij aan afzonderlijke transacties afzonderlijke activa worden toegewezen. De tegenpartij levert voor nominaal EUR 1.300.000 aan activum A, zodat na aftrek van een surpluspercentage van 3,5 van de marktwaarde bij een koers van 100,55% weer voldoende onderpand aanwezig is.

Bovendien kan de tegenpartij op 4 augustus 2004, wanneer de op 28 juli 2004 verrichte basis-herfinancieringstransactie afloopt, de activa op de onderpandsrekening aanhouden. Ook kan het ene activum worden vervuild voor het andere, zoals in het voorbeeld, waar een bedrag van nominaal EUR 51,9 miljoen aan activum A wordt vervangen door nominaal EUR 75,5 miljoen aan activum C ter dekking van de bij alle lopende herfinancieringstransacties verschaft liquiditeit en de lopende rente daarop.

Het risicobeheersingskader bij gebruikmaking van een onderpanddepot is weergegeven in Tabel 3.

³ Indien de nationale centrale bank in verband met de tweede transactie een margestorting aan de tegenpartij had moeten verrichten, zou die betaling in bepaalde gevallen gesaldeerd mogen worden met de margestorting door de tegenpartij aan de nationale centrale bank in verband met de eerste transactie. Er zou dan dus slechts één margeverrekening plaatsvinden.

Voorbeeld 6 (vervolg)

TABEL 2 SYSTEEM WAARBIJ ACTIVA AAN AFZONDERLIJKE TRANSACTIES WORDEN TOEGEWEZEN

Datum	Uitstaande transacties	Begindatum	Einddatum	Rentevoet	Bedrag
28-07-2004	Basis-herfinanciering	28-07-2004	04-08-2004	4,24	50.000.000
29-07-2004	Basis-herfinanciering	28-07-2004	04-08-2004	4,24	50.000.000
	Langerlopende herfinanciering	29-07-2004	27-10-2004	4,56	45.000.000
30-07-2004	Basis-herfinanciering	28-07-2004	04-08-2004	4,24	50.000.000
	Langerlopende herfinanciering	29-07-2004	27-10-2004	4,56	45.000.000
02-08-2004	Basis-herfinanciering	28-07-2004	04-08-2004	4,24	50.000.000
	Langerlopende herfinanciering	29-07-2004	27-10-2004	4,56	45.000.000
03-08-2004	Basis-herfinanciering	28-07-2004	04-08-2004	4,24	50.000.000
	Langerlopende herfinanciering	29-07-2004	27-10-2004	4,56	45.000.000
04-08-2004	Basis-herfinanciering	04-08-2004	11-08-2004	4,26	35.000.000
	Langerlopende herfinanciering	29-07-2004	27-10-2004	4,56	45.000.000
05-08-2004	Basis-herfinanciering	04-08-2004	11-08-2004	4,26	35.000.000
	Langerlopende herfinanciering	29-07-2004	27-10-2004	4,56	45.000.000

BIJLAGE I

Voorbeelden van
monetaire-
beleidstransacties
en -procedures

Lopende rente	Toetsingsbedrag	Onderste margestoringspunt	Bovenste margestoringspunt	Gecorrigeerde marktwaarde	Margestorting
-	50.000.000	49.750.000	50.250.000	50.113.203	-
5.889	50.005.889	49.755.859	50.255.918	49.795.814	-
-	45.000.000	44.775.000	45.225.000	45.130.810	-
11.778	50.011.778	49.761.719	50.261.837	49.097.560	-914.218
5.700	45.005.700	44.780.672	45.230.729	44.741.520	-264.180
29.444	50.029.444	49.779.297	50.279.592	50.258.131	-
22.800	45.022.800	44.797.686	45.247.914	45.152.222	-
35.333	50.035.333	49.785.157	50.285.510	50.123.818	-
28.500	45.028.500	44.803.358	45.253.643	45.200.595	-
-	35.000.000	34.825.000	35.175.000	35.068.875	-
34.200	45.034.200	44.809.029	45.259.371	45.296.029	261.829
4.142	35.004.142	34.829.121	35.179.162	34.979.625	-
39.900	45.039.900	44.814.701	45.265.100	45.043.420	-

Voorbeeld 6 (vervolg)

TABEL 3 SYSTEEM MET ONDERPANDDEPOT

Datum	Uitstaande transacties	Begindatum	Einddatum	Rentevoet	Bedrag
28-07-2004	Basis-herfinanciering	28-07-2004	04-08-2004	4,24	50.000.000
29-07-2004	Basis-herfinanciering	28-07-2004	04-08-2004	4,24	50.000.000
	Langerlopende herfinanciering	29-07-2004	27-10-2004	4,56	45.000.000
30-07-2004	Basis-herfinanciering	28-07-2004	04-08-2004	4,24	50.000.000
	Langerlopende herfinanciering	29-07-2004	27-10-2004	4,56	45.000.000
02-08-2004	Basis-herfinanciering	28-07-2004	04-08-2004	4,24	50.000.000
	Langerlopende herfinanciering	29-07-2004	27-10-2004	4,56	45.000.000
03-08-2004	Basis-herfinanciering	28-07-2004	04-08-2004	4,24	50.000.000
	Langerlopende herfinanciering	29-07-2004	27-10-2004	4,56	45.000.000
04-08-2004	Basis-herfinanciering	04-08-2004	11-08-2004	4,26	35.000.000
	Langerlopende herfinanciering	29-07-2004	27-10-2004	4,56	45.000.000
05-08-2004	Basis-herfinanciering	04-08-2004	11-08-2004	4,26	35.000.000
	Langerlopende herfinanciering	29-07-2004	27-10-2004	4,56	45.000.000

BIJLAGE I

Voorbeelden van
monetaire-
beleidstransacties
en -procedures

Lopende rente	Toetsingsbedrag	Onderste margestortingspunt ¹⁾	Bovenste margestortingspunt ²⁾	Gecorrigeerde marktwaarde	Margestorting
-	50.000.000	49.750.000	n.v.t.	50.113.203	-
5.889	95.005.889	94.530.859	n.v.t.	94.926.624	-
-					
11.778	95.017.478	94.542.390	n.v.t.	93.839.080	-1.178.398
5.700					
29.444	95.052.244	94.576.983	n.v.t.	95.487.902	-
22.800					
35.333	95.063.833	94.588.514	n.v.t.	95.399.949	-
28.500					
-	80.034.200	79.634.029	n.v.t.	80.333.458	-
34.200					
4.142	80.044.042	79.643.821	n.v.t.	80.248.396	-
39.900					

1) In een systeem met onderpanddepot is het onderste margestortingspunt de onderste drempel voor een margestorting. In de praktijk vragen de meeste nationale centrale banken aanvullend onderpand zodra de – voor surpluspercentages gecorrigeerde – marktwaarde van het onderpanddepot beneden het totale te dekken bedrag daalt.

2) In een systeem met onderpanddepot is het begrip “bovenste margestortingspunt” niet relevant, aangezien de tegenpartij voortdurend zal streven naar een overschot aan onderpand teneinde het aantal operationele transacties zoveel mogelijk te beperken.

BIJLAGE 2

LIJST VAN TERMEN

Aangehouden reserves: de door **tegenpartijen** ter voldoening aan hun **reserveverplichtingen** op **reserverekeningen** aangehouden bedragen.

Aanhoudingsperiode: de periode waarover wordt gezien of aan de **reserveverplichtingen** is voldaan. De ECB publiceert ten minste drie maanden voor het begin van elk jaar een kalender met de aanhoudingsperiodes in dat jaar. Een aanhoudingsperiode begint op de uitvoeringsdatum van de eerste basis-herfinancieringstransactie na de vergadering van de Raad van Bestuur waarop de datum voor maandelijkse heroverweging van de monetaire-beleidspositie wordt vastgesteld. In uitzonderlijke gevallen kan de gepubliceerde kalender worden gewijzigd, bij voorbeeld in samenhang met een wijziging in de vergaderdata van de Raad van Bestuur.

Aankoopdatum: de datum waarop de verkoop van gekochte activa door de verkoper aan de koper van kracht wordt.

Aankoopprijs: de prijs waartegen gekochte activa door de verkoper aan de koper worden of zullen worden verkocht.

Aantrekken van termijndeposito's: een monetaire-beleidsinstrument dat door het **Eurosysteem** kan worden gebruikt voor "fine-tuning"-doeleinden waarbij het **Eurosysteem** een rentevergoeding biedt op door **tegenpartijen** op rekeningen bij de **nationale centrale banken** aangehouden termijndeposito's teneinde liquiditeiten aan de markt te onttrekken.

Aanvangsdatum: de datum waarop het eerste deel van een monetaire-beleidstransactie wordt afgewikkeld. De aanvangsdatum komt overeen met de **aankoopdatum** voor transacties op basis van repo's en **deviezenswaps**.

Achteraf vastgestelde couponrente: een couponrente op een **instrument met variabele rente** die wordt vastgesteld op basis van de waarde van de referentie-index op een bepaalde datum of bepaalde data gedurende de looptijd.

Amerikaans veilingstelsel: zie **toewijzing op basis van een meervoudige rentevoet**.

Basis-herfinancieringstransactie: een op regelmatige basis door het **Eurosysteem** uitgevoerde **openmarkttransactie** in de vorm van een **transactie met wederinkoop**. Basis-herfinancieringstransacties worden uitgevoerd door middel van wekelijkse **standaardtenders** en hebben in de regel een looptijd van een week.

Bewaarinstelling: een instelling met als primaire taak het registreren van effecten, hetzij fysiek hetzij elektronisch, en het administreren van de eigendom daarvan.

Bewaarnemer: een (rechts)persoon die zich belast met de bewaring en de administratie van effecten en andere financiële activa ten behoeve van anderen.

Bewaarnemingsrekening: een door de centrale bank geadmistreerde effectenrekening waarop **kredietinstellingen** effecten kunnen deponeren die in het kader van transacties van de centrale bank beleenbaar zijn.

Bilaterale procedure: een procedure waarbij de centrale bank rechtstreeks een transactie aangaat met slechts één **tegenpartij** of enkele **tegenpartijen** zonder gebruik te maken van tenderprocedures. Bilaterale procedures omvatten tevens transacties die via de effectenbeurs of agenten in de markt worden uitgevoerd.

Bruto-vereveningssysteem: een giraal systeem waarin geldbetalingen of overdrachten van effecten per individuele transactie worden verwerkt.

Centrale effectenbewaarinstelling: een instelling die effecten bewaart en beheert, de uitgiftere-ningen bijhoudt en girale overdracht van effecten mogelijk maakt. Effecten kunnen bestaan in fysieke vorm (zij het geïmmobiliseerd binnen de effectenbewaarinstelling) dan wel in gede-materialiseerde vorm (d.w.z. uitsluitend giraal).

Correspondentbanken-systeem: een regeling waarbij een **kredietinstelling** aan een andere kredietinstelling betalings- en andere diensten verleent. Betalingen via correspondentbanken worden veelal uitgevoerd via onderlinge rekeningen (zogenoemde nostro- en lororekeningen), waaraan vaste kredietlimieten kunnen zijn verbonden. De in dit kader verleende diensten zijn hoofdzakelijk grensoverschrijdend maar ook doen zich, in binnenlandse context, agentschapsrelaties voor. “Lororekening” is de term die door een correspondentbank wordt gebruikt voor een namens een buitenlandse kredietinstelling aangehouden rekening; de buitenlandse kredietinstelling beschouwt omgekeerd deze rekening als haar “nostrorekening”.

Correspondentenmodel voor centrale banken (CCBM): een door het **Europees Stelsel van Centrale Banken** ingesteld mechanisme dat **tegenpartijen** in staat stelt beleenbare activa grensoverschrijdend te gebruiken. Daarbij treden **nationale centrale banken** voor elkaar op als bewaarnemers. Dit betekent dat iedere nationale centrale bank een effectenrekening aanhoudt voor elk van de andere nationale centrale banken (en voor de ECB).

Dagtellingsconventie: de conventie voor het vaststellen van het aantal dagen bij het berekenen van rente op een krediet. Bij de monetaire-beleidstransacties van het **Eurosysteem** zal de dagtellingsconventie **werkelijk aantal dagen/360** worden toegepast.

Dematerialisatie: de eliminatie van fysieke certificaten of waardepapieren zodat de financiële activa nog slechts als boekhoudkundige posten bestaan.

Depositofaciliteit: een **permanente faciliteit** van het **Eurosysteem** die door **tegenpartijen** kan worden benut om deposito's met een looptijd tot de volgende ochtend te plaatsen bij een **nationale centrale bank** en tegen een tevoren vastgestelde rentevoet.

Deposito met opzegtermijn: een deposito waarbij de houder alvorens de gedeponeerde middelen te kunnen opnemen een vaste opzegtermijn in acht moet nemen. In sommige gevallen is het mogelijk binnen een bepaalde periode een vast bedrag op te nemen of het deposito vervroegd op te nemen tegen betaling van een boete.

Deposito met vaste looptijd: een categorie instrumenten die in hoofdzaak bestaat uit termijndeposito's met een vooraf bepaalde looptijd die, afhankelijk van de nationale usance, gedurende de looptijd hetzij niet converteerbaar is, hetzij alleen op straffe van een boete. Deze categorie omvat tevens bepaalde niet-verhandelbare schuldbewijzen zoals niet-verhandelbare (particuliere) depositocertificaten.

Deviezenswap: een gelijktijdige contante en termijntransactie, waarbij een valuta tegen een andere valuta wordt verhandeld. Het **Eurosysteem** voert open-markttransacties uit in de vorm van deviezenswaps waarbij door de **nationale centrale banken** (of de ECB) contante aankopen (c.q. verkopen) van euro tegen een vreemde valuta worden verricht onder gelijktijdige verkoop (c.q. aankoop) op termijn.

ECB-tijd: de tijd van de plaats waar de ECB is gevestigd.

EER (Europese Economische Ruimte): de lidstaten van de EU alsmede IJsland, Liechtenstein en Noorwegen.

Effectenafwikkelingsysteem: een systeem voor het aanhouden en overdragen van effecten of andere financiële activa, hetzij volgens “franco levering”, hetzij volgens “levering tegen betaling” (Engels “delivery versus payment”).

Einde van de dag: het tijdstip gedurende de werkdag (na sluiting van het **TARGET-systeem**) waarop de in het TARGET-systeem gedane betalingen onherroepelijk worden verwerkt.

Elektronisch geld: de monetaire waarde vertegenwoordigd door een vordering op de emittent, die (a) is opgeslagen op een elektronische drager; (b) is uitgegeven in ruil voor ontvangen geld dat ten minste dezelfde waarde vertegenwoordigt als de uitgegeven monetaire waarde; en (c) als betaalmiddel wordt aanvaard door andere ondernemingen dan de uitgever.

Emittent: diegene die effecten of andere financiële instrumenten heeft uitgegeven.

Eurogebied: deze term is een collectieve aanduiding voor het gebied dat de **lidstaten** van de EU omvat die overeenkomstig het **Verdrag** zijn overgegaan op de euro als de gemeenschappelijke munt, en waar onder verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur van de ECB een gezamenlijk monetair beleid wordt gevoerd.

Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB): omvat de Europese Centrale Bank (ECB) en de nationale centrale banken van de lidstaten van de EU. Opgemerkt wordt dat de **nationale centrale banken** van lidstaten die niet overeenkomstig het **Verdrag** op de gemeenschappelijke munt zijn overgegaan hun bevoegdheden op het monetaire vlak overeenkomstig de nationale wetgeving behouden en derhalve niet zijn betrokken bij de uitvoering van het monetaire beleid van het **Eurosysteem**.

Eurosysteem: omvat de Europese Centrale Bank (ECB) en de **nationale centrale banken** van de **lidstaten** van het **eurogebied**. De besluitvormende organen van het Eurosysteem zijn de Raad van Bestuur en de directie van de ECB.

Externe kredietbeoordelingsinstellingen (EKBI's): deze vormen een kredietkwaliteitsbeoordelingsbron binnen het **ECAF** en bestaan uit die instellingen wier kredietbeoordelingen door kredietinstellingen kunnen worden gebruikt voor de vaststelling van het risicogewicht in de zin van de EU-Richtlijn kapitaalvereisten. EKBI's dienen formeel erkend en gevalideerd te worden door de nationale toezichhoudende instanties.

“Fine-tuning”-transactie: een door het **Eurosysteem** op niet-regelmatige basis uitgevoerde **open-markttransactie** die hoofdzakelijk dient om onverwachte fluctuaties in liquiditeitsverhoudingen in de markt op te vangen.

Forfaitaire aftrek: vast percentage van het uitstaande bedrag aan schuldbewijzen met vaste looptijd tot en met twee jaar (inclusief geldmarktpapier) dat van de **reservebasis** mag worden afgetrokken door emittenten die niet kunnen aantonen dat dit uitstaande bedrag door andere reserveplichtige instellingen binnen het eurogebied, de ECB of een **nationale centrale bank** wordt aangehouden.

Gebeurtenis waardoor wanbetaling ontstaat: een in het **kredietbeoordelingskader van het Eurosysteem (ECAF)** genoemde gebeurtenis die valt onder de definitie die wordt gegeven in Richtlijn 2006/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen (herschikking) en Richtlijn 2006/49/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 inzake de kapitaaltoereikendheid van beleggingsondernemingen en kredietinstellingen (herschikking) (die samen de zogenoemde “Richtlijn kapitaalvereisten” vormen). Er is sprake van een gebeurtenis waardoor wanbetaling ontstaat wanneer “(a) de kredietinstelling het onwaarschijnlijk acht dat de debiteur zijn kredietverplichtingen jegens de kredietinstelling, de moederonderneming of een van haar dochterondernemingen volledig zal nakomen zonder dat de kredietinstelling zal moeten overgaan tot acties zoals de uitwinning van zekerheden (indien deze zijn gesteld)” en “(b) de debiteur meer dan 90 dagen achterstallig is bij het nakomen van een aanzienlijke kredietverplichting jegens de kredietinstelling, de moederonderneming of een van haar dochterondernemingen”.

Giraal systeem: een administratiesysteem waarbij effecten en andere financiële activa kunnen worden overgedragen zonder fysieke overdracht van documenten of certificaten. Zie ook **dematerialisatie**.

Grensoverschrijdende verevening: een verevening die plaatsvindt in een ander land dan het land van vestiging van één of beide bij een transactie betrokken partijen.

Harde betaling: een onherroepelijke en onvoorwaardelijke betaling ter voldoening aan een betalingsverplichting.

In-house kredietbeoordelingssystemen (ICAS's): een kredietkwaliteitsbeoordelingsbron binnen het **ECAF** die thans wordt gevormd door de vier kredietbeoordelingssystemen die worden beheerd door de Deutsche Bundesbank, de Banco de España, de Banque de France en de Oostenrijkse Nationalbank.

Initiële marge: een risicobeperkende maatregel die het **Eurosysteem** kan toepassen op beleenbare activa bij **transacties met wederinkoop**, en die bepaalt dat de waarde van het onderpand dat voor de transactie wordt gebruikt gelijk moet zijn aan het door de **tegenpartij** verstrekte krediet plus de waarde van de initiële marge.

Instrument met inverse variabele rente: een gestructureerd type effecten waarbij de aan de houder betaalde rentevoet omgekeerd varieert met de mutaties in een bepaalde referentierente.

Instrument met variabele rente: een financieel instrument waarbij de couponrente periodiek wordt aangepast aan een referentie-index op grond van wijzigingen in de marktrente op de korte of middellange termijn. Instrumenten met variabele rente hebben hetzij een **vooraf vastgestelde couponrente** hetzij een **achteraf vastgestelde couponrente**.

International Securities Identification Number (ISIN): een internationale code die wordt toegekend aan op de financiële markten uitgegeven effecten.

Interlinking-mechanisme: binnen **TARGET** voorziet het Interlinking-mechanisme in gemeenschappelijke procedures en een infrastructuur door middel waarvan betalingsopdrachten van het ene nationale **RTBV-systeem** kunnen worden doorgegeven aan het andere.

Koppeling tussen effectenafwikkelingsystemen: een koppeling bestaat uit alle procedures en regelingen tussen twee van dergelijke systemen voor de onderlinge girale overdracht van effecten.

Kredietbeoordelingskader van het Eurosysteem (ECAF): hierin zijn de procedures, regels en technieken neergelegd waarmee wordt gegarandeerd dat aan het door het **Eurosysteem** gehanteerde vereiste van hoge kwaliteitseisen voor beleenbare activa wordt voldaan. Bij de vaststelling van hoge kwaliteitseisen maakt het Eurosysteem onderscheid tussen verhandelbare en niet-verhandelbare activa. Bij de beoordeling van de kwaliteit van verhandelbare activa houdt het Eurosysteem rekening met kredietbeoordelingsinformatie van kredietbeoordelingssystemen uit een van vier bronnen, namelijk **externe kredietbeoordelingsinstellingen (EKBI's)**, **in-house kredietbeoordelingssystemen (ICAS's)** van nationale centrale banken, **op interne ratings gebaseerde (IRB-)systemen** van tegenpartijen of **rating-instrumenten (RT's)** van derden. Daarnaast houdt het Eurosysteem bij de beoordeling van de kwaliteit rekening met institutionele criteria en eigenschappen die de houder van het instrument een vergelijkbare bescherming bieden, zoals garanties. De maatstaf van het Eurosysteem voor het minimumniveau van "hoge kwaliteitseisen" (de "kredietkwaliteitsdrempel") is gedefinieerd als een "single A"-rating. Het Eurosysteem beschouwt een wanbetalingsrisico van 0,10% over een periode van een jaar als gelijkwaardig aan een "single A"-rating.

Krediet gedurende de dag: krediet dat wordt verleend voor een periode korter dan één **werkdag**. Het kan door centrale banken worden verleend met het doel vereveningsverschillen te ondervangen, en wel in de volgende vormen: (i) als een voorschot tegen onderpand of (ii) als een lening op onderpand of bij een **transactie met wederinkoop**.

Kredietinstelling: een instelling als gedefinieerd in artikel 4, lid 1 van Richtlijn 2006/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen (herschikking). Op grond daarvan is een kredietinstelling: (i) een onderneming waarvan de werkzaamheden bestaan in het van het publiek in ontvangst nemen van deposito's of van andere terugbetaalbare gelden en het verlenen van kredieten voor eigen rekening en (ii) een onderneming, of enige andere rechtspersoon niet begrepen onder (i) die betaalmiddelen in de vorm van **elektronisch geld** uitgeeft.

Langerlopende herfinancieringstransactie: een op regelmatige basis door het **Eurosysteem** uitgevoerde **open-markttransactie** in de vorm van een **transactie met wederinkoop**. Langerlopende herfinancieringstransacties worden uitgevoerd door middel van maandelijkse **standaardtenders** en hebben doorgaans een looptijd van drie maanden.

Levering tegen betaling: een mechanisme bij een afwikkelingssysteem (bijvoorbeeld voor effecten) dat waarborgt dat de onherroepelijke overdracht (**harde betaling**) van een activum slechts geschiedt na de onherroepelijke overdracht van een ander activum.

Lidstaat: met lidstaat wordt in dit document een lidstaat van de Europese Unie bedoeld die overeenkomstig het **Verdrag** is overgegaan op de gemeenschappelijke munt.

Looptijdsegment: een klasse schuldbewijzen waarvan de **resterende looptijd** zich tussen bepaalde grenzen bevindt, bijvoorbeeld het looptijdsegment van drie tot vijf jaar.

Margestorting: een procedure in verband met de toepassing van **variatiemarges** waarbij de centrale bank bij een **tegenpartij** aanvullende activa (of liquiditeiten) opvraagt wanneer de periodiek gemeten waarde van het onderpand beneden een bepaald niveau daalt. Omgekeerd kan de tegenpartij de centrale bank vragen het surplus aan activa (of liquiditeiten) te retourneren als de waarde van het onderpand na herwaardering het door de tegenpartij verschuldigde bedrag plus de variatiemarge overschrijdt.

Margestortingspunt: een tevoren vastgesteld waardeniveau van het onderpand ten opzichte van het uitstaande krediet waarbij een **margestorting** wordt gevraagd.

Marginaal swappunt: het opgegeven **swappunt** waarbij het totale in een tender beschikbare bedrag wordt uitgeput.

Marginale beleningsfaciliteit: een **permanente faciliteit** van het Eurosysteem die door **tegenpartijen** kan worden benut om bij een **nationale centrale bank** op onderpand van beleenbare activa krediet tot de volgende ochtend te verkrijgen tegen een tevoren vastgestelde rentevoet.

Marginale rentevoet: de rentevoet waarbij het totaal beschikbare bedrag bij een tender wordt uitgeput.

Marking to market: zie **variatiemarge**.

Maximale inschrijving: de hoogste inschrijving van een afzonderlijke **tegenpartij** die bij een tender nog aanvaardbaar is. Het **Eurosysteem** kan grenzen stellen aan de hoogte van inschrijvingen om buitensporige inschrijvingen door afzonderlijke tegenpartijen te voorkomen.

Maximale inschrijvingsrente: de maximale rente waartegen **tegenpartijen** mogen inschrijven op **variabele-rentetenders**. Inschrijvingen tegen een hogere rente worden door de ECB terzijde gelegd.

Middelingsbepaling: een bepaling waarbij het **tegenpartijen** wordt toegestaan aan hun **reserveverplichtingen** te voldoen op basis van hun gemiddelde **aangehouden reserves** gedurende de **aanhoudingsperiode**. Doordat ze instellingen ertoe stimuleert de effecten van tijdelijke fluctuaties in liquiditeitsverhoudingen te egaliseren, draagt de middelingsbepaling bij tot stabilisering van de geldmarktrente. Het stelsel van reserveverplichtingen van het **Eurosysteem** kent een middelingsbepaling.

Minimaal toewijzingsbedrag: het laagste bedrag dat bij een tender aan afzonderlijke **tegenpartijen** kan worden toegewezen. Het **Eurosysteem** kan besluiten bij een tender aan elke tegenpartij een minimaal bedrag toe te wijzen.

Minimum toewijzingspercentage: de ondergrens, uitgedrukt als een percentage van de inschrijvingen, van de toewijzingen tegen de **marginale rentevoet** bij een tendertransactie. Het **Eurosysteem** kan besluiten bij tendertransacties een minimaal toewijzingspercentage te hanteren.

Minimale inschrijvingsrente: de minimale rente waartegen **tegenpartijen** mogen inschrijven op **variabele-rentetenders**.

Monetaire financiële instelling (MFI): met deze term worden financiële instellingen aangeduid die tezamen de geldscheppende sector van het **eurogebied** vormen. Hieronder vallen centrale banken, **kredietinstellingen** zoals bedoeld in de wetgeving van de EU en alle andere financiële instellingen die ingezetenen zijn van het eurogebied, er hun bedrijf van maken deposito's en/of nauwe substituten van deposito's aan te trekken van (rechts)personen uitgezonderd andere MFI's en die voor eigen rekening (althans in economische zin) krediet verstrekken en/of beleggen in effecten.

Nationale centrale bank (NCB): refereert in dit document aan de centrale bank van een **lidstaat** van de Europese Unie die overeenkomstig het **Verdrag** is overgegaan op de gemeenschappelijke munt.

Nauwe banden: deze bestaan in alle gevallen waarin de tegenpartij met een emittent van schuldinstrumenten verbonden is doordat: (i) de tegenpartij een belang van 20% of meer in het kapitaal van de emittent heeft, of één of meer ondernemingen waarin de tegenpartij een meerderheidsbelang heeft dan wel de tegenpartij tezamen met één of meer ondernemingen waarin de tegenpartij een meerderheidsbelang heeft, een belang van 20% of meer in het kapitaal van de emittent hebben; of (ii) de emittent een belang van 20% of meer in de tegenpartij heeft, of een of meer ondernemingen waarin de emittent een meerderheidsbelang heeft dan wel de emittent tezamen met één of meer ondernemingen waarin de emittent een meerderheidsbelang heeft, een belang van 20% of meer in de tegenpartij hebben; of (iii) een derde partij zowel een meerderheidsbelang in de tegenpartij als een meerderheidsbelang in de emittent heeft, rechtstreeks dan wel onrechtstreeks via één of meer ondernemingen waarin die derde partij een meerderheidsbelang heeft.

Nederlands veilingstelsel: zie **toewijzing op basis van een enkelvoudige rentevoet**.

Nulcouponobligatie: een obligatie waarop slechts eenmaal een betaling wordt verricht. In het huidige document omvat de term nulcouponobligaties tevens op discountbasis uitgegeven effecten en effecten waarbij op de vervaldatum één enkele couponbetaling plaatsvindt. Een **strip** is een bijzonder type nulcouponobligatie.

Onderpanddepot: een systeem voor het onderpandbeheer bij centrale banken waarbij de **tegenpartijen** een depot aan activa ter beschikking stellen om te dienen als onderpand voor hun transacties met de centrale bank. Hierbij worden activa niet aan afzonderlijke krediettransacties toegewezen.

Open-markttransactie: een transactie in de financiële markt op initiatief van de centrale bank. De open-markttransacties van het **Eurostelsel** zijn naar doel, frequentie en procedure te verdelen in vier categorieën: **basis-herfinancieringstransacties**, **langerlopende herfinancieringstransacties**, **“fine-tuning”-transacties** en **structurele transacties**. Beschouwt men het type transactie, dan vormen **transacties met wederinkoop** het belangrijkste open-marktinstrument van het **Eurostelsel**; deze transacties kunnen voor alle vier soorten operaties worden gebruikt. Daarnaast is de uitgifte van schuldbewijzen en **rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier** beschikbaar voor **structurele transacties**, terwijl **rechtstreekse aan- of verkopen van waardepapier**, **deviezenswaps** en het **aantrekken van termijndeposito's** zich lenen voor het uitvoeren van **“fine-tuning”-transacties**.

Op interne ratings gebaseerde (IRB-)systemen: deze vormen een kredietkwaliteitsbeoordelingsbron binnen het **ECAF**. Hun kredietbeoordelingen kunnen door kredietinstellingen worden gebruikt voor de vaststelling van het risicogewicht in de zin van de EU-Richtlijn kapitaalvereisten. IRB-systemen dienen formeel erkend en gevalideerd te worden door de nationale toezichthoudende instanties.

Permanente faciliteit: een door de centrale bank geboden faciliteit waarvan **tegenpartijen** op eigen initiatief gebruik kunnen maken. Het **Eurosysteem** biedt twee permanente faciliteiten met een looptijd tot de volgende ochtend, te weten de **marginale beleningsfaciliteit** en de **depositofaciliteit**.

Rating-instrumenten (RT's): deze vormen een kredietkwaliteitsbeoordelingsbron binnen het **ECAF**. Het zijn toepassingen van derden waarmee de kredietkwaliteit van debiteuren wordt beoordeeld met behulp van onder meer gecontroleerde rekeningen. Zij dienen individueel door het **Euro-systeem** te worden goedgekeurd alvorens zij onderdeel kunnen vormen van het ECAF.

Rechtstreekse aan- of verkoop van waardepapier: een transactie waarbij de centrale bank rechtstreeks op de markt aan- of verkoopt (contant en op termijn).

Repo: een liquiditeitsverschaffende **transactie met wederinkoop** op basis van een **repo-overeenkomst**.

Repo-overeenkomst: een overeenkomst waarbij een activum wordt verkocht terwijl de verkoper tegelijkertijd het recht verwerft en de verplichting op zich neemt datzelfde activum tegen een vastgestelde prijs op een toekomstige datum of op aanvraag terug te kopen. Een repo-overeenkomst is vergelijkbaar met het opnemen van krediet op onderpand, behalve dat de eigendom van de effecten (tijdelijk) overgaat op de koper. Bij **transacties met wederinkoop** maakt het **Eurosysteem** gebruik van repo-overeenkomsten met een vaste looptijd.

Reservebasis: de som van de balansposten die de basis vormen voor de berekening van de **reserveverplichtingen** van een instelling.

Reserveratio: het door de centrale bank vastgestelde percentage voor elke categorie posten die deel uitmaken van de **reservebasis**. De ratio's worden gebruikt voor het berekenen van **reserveverplichtingen**.

Reserverekening: een rekening bij de **nationale centrale bank** waarop de reserves van een tegenpartij worden aangehouden. De **vereveningsrekeningen** die **tegenpartijen** bij centrale banken aangehouden kunnen worden gebruikt als reserverekeningen.

Reserveverplichtingen: de verplichting minimumreserves aan te houden bij de centrale bank. Binnen het stelsel van reserveverplichtingen van het **Eurosysteem** wordt de reserveverplichting van een kredietinstelling berekend door de **reserveratio** voor elke categorie in de **reservebasis** opgenomen posten te vermenigvuldigen met het bedrag van die posten in de balans van de instelling. Daarnaast is het instellingen toegestaan een **vaste aftrek** op hun reserveverplichtingen toe te passen.

Resterende looptijd: de tijd die resteert tot de vervaldatum van een schuldbewijs.

RTBV-systeem ("real-time" bruto-vereveningssysteem): een vereveningssysteem waarbij verwerking en verevening per individuele opdracht (zonder saldering) en continu plaatsvinden. Zie ook **TARGET**.

Snelle tender: een door het **Eurosysteem** hoofdzakelijk voor “**fine-tuning**”-transacties gebruikte tenderprocedure als het wenselijk wordt geacht de liquiditeitsverhoudingen in de markt snel te beïnvloeden. Snelle tenders worden uitgevoerd in een tijdsbestek van 90 minuten en worden aangegaan met een beperkt aantal **tegenpartijen**.

Solvabiliteitsrisico: het risico van verliezen als gevolg van het faillissement van een **emittent** van financiële activa of als gevolg van het faillissement van de **tegenpartij**.

Standaardtender: een **tenderprocedure** die door het **Eurosysteem** bij op regelmatige basis uitgevoerde **open-markttransacties** wordt gebruikt. Standaardtenders worden uitgevoerd in een tijdsbestek van 24 uur. Alle **tegenpartijen** die aan de algemene voorwaarden voldoen mogen inschrijven op standaardtenders.

Strip (separate trading of interest and principal): een **nulcouponobligatie** die wordt gecreëerd om de aanspraken op bepaalde inkomensstromen en op de hoofdsom van hetzelfde instrument afzonderlijk te kunnen verhandelen.

Structurele transactie: een door het **Eurosysteem** uitgevoerde **open-markttransactie** die er hoofdzakelijk toe strekt de structurele liquiditeitspositie van het financiële stelsel ten opzichte van het Eurosysteem te beïnvloeden.

Surpluspercentage: een risicobeperkende maatregel toegepast op bij **transacties met wederinkoop** gebruikte activa, waarbij de centrale bank de waarde van de beleenbare activa berekent als de marktwaarde minus een bepaald percentage. Het **Eurosysteem** stelt de surpluspercentages vast naar gelang van de kenmerken van de betrokken activa, zoals de resterende looptijd.

Swappunt: bij een **deviezenswap** het verschil tussen de wisselkoers ten tijde van de termijntransactie en de wisselkoers ten tijde van de contante transactie.

TARGET (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer): het “real-time” bruto-vereveningssysteem voor de euro. Het is een decentraal beheerd systeem bestaande uit 15 nationale **RTBV-systemen**, het betalingssysteem van de ECB en het **Interlinking-systeem**.

Tegenpartij: de andere partij bij een financiële transactie (bijvoorbeeld bij een transactie met de centrale bank).

Tenderprocedure: een procedure waarbij de centrale bank liquiditeiten aan de markt verstrekt of onttrekt op basis van door **tegenpartijen** ingediende inschrijvingen. De meest concurrerende inschrijvingen worden het eerst toegewezen, totdat het totale door de centrale bank te verstrekken of onttrekken bedrag is bereikt.

Terugkoopdatum: de datum waarop de koper verplicht is activa aan de verkoper terug te verkopen als onderdeel van een transactie krachtens een **repo-overeenkomst**.

Terugkoopprijs: de prijs waartegen de koper verplicht is activa aan de verkoper terug te verkopen als onderdeel van een transactie krachtens een **repo-overeenkomst**. De terugkoopprijs is gelijk aan de som van de **aankoopprijs** en het prijsverschil dat overeenkomt met de rente over de verstrekte liquiditeiten gedurende de looptijd van de transactie.

Toewijzing op basis van een enkelvoudige rentevoet (Nederlandse veiling): een toewijzingssysteem waarbij de rentevoet (of de koers of het **swappunt**) waarop wordt toegewezen voor alle toegewezen inschrijvingen gelijk is aan de **marginale rentevoet**.

Toewijzing op basis van een meervoudige rentevoet (Amerikaanse veiling): een toewijzingssysteem waarbij de rentevoet (of de koers of het **swappunt**) waarop wordt toegewezen gelijk is aan de in elke afzonderlijke inschrijving opgegeven rentevoet.

Transactiedatum (T): de datum waarop een transactieovereenkomst (d.w.z. een overeenkomst inzake een financiële transactie tussen twee **tegenpartijen**) wordt afgesloten. De transactiedatum kan samenvallen met de **vereveningsdatum** (verevening op dezelfde dag) of een bepaald aantal werkdagen vóór de valutatdatum liggen (de valutatdatum wordt aangegeven als T + het aantal dagen tot de afwikkeling).

Transactie met wederinkoop: een transactie waarbij de **nationale centrale bank** activa koopt of verkoopt krachtens een **repo-overeenkomst** of krediet verleent tegen onderpand.

Variabele-rentetender: een **tenderprocedure** waarbij de **tegenpartijen** in hun inschrijving zowel het bedrag opgeven waarvoor zij de transactie met de centrale bank wensen aan te gaan als de rentevoet.

Variatiemarge (“marking to market”): het **Eurosysteem** verlangt dat een bepaald percentage van de marktwaarde van het onderpand dat door een **tegenpartij** wordt gebruikt voor transacties met wederinkoop gedurende de looptijd van de transactie wordt aangehouden. Bijgevolg zal de **nationale centrale bank**, wanneer de periodiek gemeten marktwaarde van het onderpand beneden een bepaald niveau daalt, de **tegenpartij** verplichten activa of contant geld bij te storten (**margestorting**). Omgekeerd geldt dat de **tegenpartij**, wanneer de waarde van het onderpand na herwaardering boven een bepaalde waarde uitkomt, het overschot aan onderpand of contanten mag lichten. Zie ook paragraaf 6.4.

Vaste aftrek: een vast bedrag dat een instelling mag aftrekken bij de berekening van de reserveverplichtingen in het kader van het stelsel van **reserveverplichtingen** van het **Eurosysteem**.

Vaste-rentetender: een **tenderprocedure** waarbij de rentevoet tevoren door de centrale bank wordt vastgesteld en deelnemende **tegenpartijen** inschrijven voor het bedrag waarvoor zij, tegen die vaste rentevoet, de transactie wensen aan te gaan.

Vastrentend instrument: een financieel instrument waarbij de couponrente voor de totale looptijd van het instrument vast is.

Verdrag: het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap (EG-Verdrag). Dit verdrag, inclusief alle latere wijzigingen en uitbreidingen, wordt vaak het “Verdrag van Rome” genoemd.

Vereveningsdatum: de datum waarop een transactie wordt verevend. De vereveningsdatum kan samenvallen met de transactiedatum (verevening op dezelfde dag) of een aantal dagen na de transactiedatum liggen (de vereveningsdatum wordt aangegeven als **transactiedatum** T + het aantal dagen tot de verevening).

Vereveningsinstelling: een instelling die het vereveningsproces (d.w.z. de bepaling van vereveningsposities, het controleren van betalingen enz.) beheert ten behoeve van girale systemen of andere processen waarbij verevening noodzakelijk is.

Vereveningsrekening: een door een rechtstreekse deelnemer aan een nationaal “real-time” bruto-vereveningssysteem bij de centrale bank aangehouden rekening voor het verwerken van betalingen.

Vervaldatum: de datum waarop een monetaire-beleidstransactie afloopt. Bij een repo of een swap is de vervaldatum gelijk aan de **datum van wederinkoop**.

Volumetender: zie **vaste-rentetender**.

Vooraf vastgestelde couponrente: een couponrente op een **instrument met variabele rente** die wordt vastgesteld op basis van de waarde van de referentie-index op een bepaalde datum of bepaalde data vóór de aanvang van de looptijd.

Waarderingsdatum: de datum waarop de aan krediettransacties ten grondslag liggende activa worden gewaardeerd.

Werkdag van een nationale centrale bank: elke dag waarop de **nationale centrale bank** van een bepaalde **lidstaat** is geopend voor het verrichten van monetaire-beleidstransacties van het **Euro-systeem**. In sommige lidstaten kunnen bijkantoren van de nationale centrale bank op werkdagen van de nationale centrale bank gesloten zijn, wegens lokale of regionale feestdagen. In dat geval moet de desbetreffende nationale centrale bank **tegenpartijen** tevoren informeren over de regelingen terzake van transacties waarbij deze bijkantoren zijn betrokken.

Werkdag van het Eurosysteem: elke dag waarop de ECB en ten minste één **nationale centrale bank** zijn geopend voor het verrichten van monetaire-beleidstransacties van het **Eurosysteem**.

Werkelijk aantal dagen/360: de **dagtellingsconventie** voor het berekenen van rente op een krediet, waarbij de rente wordt berekend over de werkelijke looptijd van het krediet in kalenderdagen en het jaar wordt gesteld op 360 dagen. Deze conventie zal bij de monetaire-beleidstransacties van het **Eurosysteem** worden toegepast.

BIJLAGE 3

KEUZE VAN TEGENPARTIJEN BIJ DEVIEZEN-INTERVENTIES EN BIJ DEVIEZENSWAPS VOOR MONETAIRE-BELEIDSDOELEINDEN

Bij de keuze van tegenpartijen bij deviezeninterventies en deviezenswaps voor monetaire-beleidsdoeleinden wordt een uniforme benadering gevolgd, ongeacht de voor de externe transacties van het Eurosysteem gekozen organisatorische opzet. Het selectiebeleid wijkt niet wezenlijk af van de bestaande marktusance, aangezien het is gebaseerd op de harmonisatie van de thans bij de nationale centrale banken toegepaste, meest geëigende procedures. De keuze van tegenpartijen bij de deviezentransacties van het Eurosysteem zal primair worden gebaseerd op twee categorieën criteria.

De eerste categorie bestaat uit prudentiële criteria. Eén daarvan is de kredietwaardigheid, die wordt beoordeeld aan de hand van een samenstel van verschillende methoden (b.v. door gebruik te maken van commercieel gepubliceerde kredietwaardigheidscijfers en een interne analyse van vermogensverhoudingen en andere kengetallen); een tweede criterium bestaat erin dat het Eurosysteem eist dat potentiële tegenpartijen zijn onderworpen aan toezicht door een erkende toezichthouder; een derde criterium is dat alle tegenpartijen van het Eurosysteem bij deviezentransacties hoge ethische normen in acht nemen en over een goede reputatie beschikken.

Als aan de prudentiële criteria is voldaan, wordt de tweede categorie criteria toegepast, die is gebaseerd op overwegingen van doelmatigheid. Een eerste doelmatigheids criterium heeft betrekking op concurrerend prijsgedrag en op het vermogen van de tegenpartij om, zelfs onder turbulente marktomstandigheden, grote aantallen transacties te verrichten. De kwaliteit en de reikwijdte van door tegenpartijen verstrekte informatie maakt eveneens deel uit van de doelmatigheidscriteria.

De groep potentiële tegenpartijen is voldoende groot en divers om de noodzakelijke flexibiliteit te waarborgen bij de uitvoering van interventies. Dit zal het Eurosysteem in staat stellen uit verschillende interventiekanalen te kiezen. Ten einde op doelmatige wijze in verschillende geografische locaties en tijdzones

te kunnen interveniëren, kan het Eurosysteem transacties afsluiten met tegenpartijen in alle internationale financiële centra. In de praktijk zal een aanzienlijk deel van de tegenpartijen echter in het eurogebied zijn gevestigd. Voor deviezenswaps ten behoeve van het monetaire beleid komt hetzelfde scala aan in het eurogebied gevestigde tegenpartijen in aanmerking als voor deviezeninterventies van het Eurosysteem.

Bij deviezenswaps ten behoeve van het monetaire beleid kunnen de nationale centrale banken limietsystemen hanteren teneinde kredietrisico's ten opzichte van afzonderlijke tegenpartijen te beheersen.

BIJLAGE 3

Keuze van tegenpartijen bij deviezeninterventies en bij deviezenswaps voor monetaire-beleidsdoeleinden

BIJLAGE 4

RAPPORTAGEKADER VOOR DE MONETAIRE EN BANCAIRE STATISTIEKEN VAN DE EUROPESE CENTRALE BANK¹

I INLEIDING

Verordening (EG) nr. 2533/98 van de Raad van 23 november 1998 met betrekking tot het verzamelen van statistische gegevens door de Europese Centrale Bank² definieert de rapportageplichtige natuurlijke personen en rechtspersonen (de zogeheten referentie-rapportagepopulatie), de geheimhoudingsvoorschriften en de bepalingen ingesteld om nakoming van de verplichtingen conform artikel 5.4 van de Statuten van het Europees Stelsel van Centrale Banken en van de Europese Centrale Bank (“de Statuten”) af te dwingen. Voorts stelt de Verordening de ECB in staat haar regelgevende bevoegdheden uit te oefenen ten aanzien van:

- het vaststellen van de daadwerkelijke rapportagepopulatie;
- het vaststellen van statistische rapportageverplichtingen en het opleggen daarvan aan de daadwerkelijke rapportagepopulatie van de deelnemende lidstaten; en
- het bepalen van de voorwaarden waaronder de ECB en de nationale centrale banken het recht kunnen uitoefenen statistische gegevens te controleren of de verplichte verzameling van statistische gegevens uit te voeren.

2 ALGEMEEN

Verordening (EG) nr. 2423/2001 van de Europese Centrale Bank van 22 november 2001 met betrekking tot de geconsolideerde balans van de sector monetaire financiële instellingen (ECB/2001/13), zoals gewijzigd,³ stelt de ECB en, conform artikel 5.2 van de Statuten, de nationale centrale banken – die waar mogelijk het werk zullen verrichten – in staat de statistische gegevens te verzamelen die zijn vereist voor het vervullen van de taken van het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB), met name de taak het monetaire beleid van de Gemeenschap te bepalen en ten uitvoer te leggen conform artikel 105, lid 2, eerste streepje, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap

(het Verdrag). De conform Verordening ECB/2001/13 verzamelde statistische gegevens worden gebruikt voor het opstellen van de geconsolideerde balans van de sector monetaire financiële instellingen (MFI's), die primair beoogt de ECB een statistisch totaaloverzicht te verschaffen van de monetaire ontwikkelingen met betrekking tot de totale financiële activa en passiva van de MFI's gevestigd in de lidstaten, die als één economisch gebied worden gezien.

Om statistische redenen liggen aan de rapportage-eisen van de ECB in het kader van de geconsolideerde balans van de MFI-sector in hoofdzaak drie overwegingen ten grondslag.

Ten eerste moet de ECB kunnen beschikken over vergelijkbare, betrouwbare en actuele statistische gegevens, die onder vergelijkbare condities in het gehele eurogebied zijn verzameld. Deze gegevens worden, conform artikel 5.1 en artikel 5.2 van de Statuten, decentraal verzameld door de nationale centrale banken, waar nodig tegelijk met andere statistische gegevens voor communautaire of nationale doeleinden; een voldoende mate van harmonisatie en standaardisering van de rapportage is echter vereist, gezien de behoefte aan een betrouwbare statistische basis voor het bepalen en uitvoeren van het gemeenschappelijke monetaire beleid.

Ten tweede moet in de bij Verordening ECB/2001/13 vastgelegde rapportageverplichtingen worden voldaan aan de beginselen van doorzichtigheid en rechtszekerheid. De reden daarvoor ligt in het feit dat genoemde Verordening in haar geheel bindend is en van rechtstreekse toepassing in het gehele eurogebied. De Verordening legt rechtstreekse verplichtingen op aan natuurlijke personen en rechtspersonen aan wie de ECB sancties kan opleggen als niet aan de rapportagevereisten van de ECB wordt voldaan (zie artikel 7 van Verordening (EG) nr. 2533/98 van de Raad). De rapporta-

1 De inhoud van deze bijlage is louter ter informatie.

2 PB L 318 van 27.11.1998, blz. 8.

3 PB L 333 van 17.12.2001, blz. 1. Deze Verordening vervangt Verordening (EG) nr. 2819/98 van de Europese Centrale Bank van 1.12.1998 (ECB/1998/16).

geverplichtingen zijn derhalve duidelijk kenbaar en waar de ECB de haar verleende discretionaire bevoegdheden uitoefent bij de controle van statistische gegevens of het afdwingen van statistische rapportages, handelt zij daarbij volgens vaststaande principes.

Ten derde moet de ECB de rapportagelast zo gering mogelijk houden (zie artikel 3, lid a, van Verordening (EG) nr. 2533/98 van de Raad). Derhalve zullen de door de nationale centrale banken conform Verordening ECB/2001/13 verzamelde statistische gegevens ook worden gebruikt voor het berekenen van de reservebasis conform Verordening (EG) nr. 1745/2003 van de Europese Centrale Bank van 12 september 2003 inzake de toepassing van reserveverplichtingen (ECB/2003/9)⁴.

De artikelen van Verordening ECB/2001/13 beperken zich tot het vaststellen in algemene termen van de daadwerkelijke rapportagepopulatie, van de rapportageverplichtingen en van de principes volgens welke de ECB en de nationale centrale banken normaliter gebruik maken van hun bevoegdheid om de statistische gegevens te controleren of de rapportages af te dwingen. In Bijlagen I tot en met IV bij Verordening ECB/2001/13 wordt in bijzonderheden uiteengezet welke statistische gegevens gerapporteerd moeten worden om aan de statistische rapportageverplichtingen van de ECB te voldoen en aan welke minimumvereisten moet worden voldaan.

3 DAADWERKELIJKE RAPPORTAGEPOPULATIE; LIJST VAN MFI'S VOOR STATISTISCHE DOELEINDEN

MFI's zijn ingezeten kredietinstellingen zoals gedefinieerd in Communautaire wetgeving, en alle andere ingezeten financiële instellingen die er hun bedrijf van maken deposito's en/of nauwe substituten van deposito's aan te trekken van andere instellingen dan MFI's, en voor eigen rekening (althans in economische zin) krediet te verstrekken en/of te beleggen in effecten. De ECB houdt een lijst bij van instellingen die aan deze definitie voldoen, ingedeeld

volgens de classificatiebeginselen die in Bijlage I bij Verordening ECB/2001/13 worden uiteengezet. De bevoegdheid deze Lijst van MFI's voor statistische doeleinden op te stellen en bij te houden berust bij de Directie van de ECB. De populatie van MFI's die gevestigd zijn in het eurogebied vormt de werkelijke rapportagepopulatie.

De nationale centrale banken zijn bevoegd vrijstelling te verlenen aan kleine MFI's mits de MFI's die wel bijdragen aan de opstelling van de maandelijks geconsolideerde balans tenminste 95% uitmaken van de totale MFI-balans in elke deelnemende lidstaat. Deze ontheffingen stellen de nationale centrale banken in staat de methode van "cutting off the tail" toe te passen.

4 STATISTISCHE RAPPORTAGEVERPLICHTINGEN

Voor de opstelling van de geconsolideerde balans moet de werkelijke rapportagepopulatie maandelijks statistische balansgegevens rapporteren. Voorts is nadere informatie vereist op kwartaalbasis. De te rapporteren statistische gegevens zijn nader uiteengezet in Bijlage I bij Verordening ECB/2001/13.

De desbetreffende statistische gegevens worden verzameld door de nationale centrale banken, die de te volgen rapportageprocedures vaststellen. Verordening ECB/2001/13 verhindert de nationale centrale banken niet de voor de statistische vereisten van de ECB benodigde gegevens bij de daadwerkelijke rapportagepopulatie te verzamelen binnen een breder statistisch rapportagekader, dat door de nationale centrale banken onder hun eigen verantwoordelijkheid is vastgesteld conform communautaire of nationale wetgeving of de geldende usance en dat andere statistische doeleinden dient. Dit laat echter onverlet dat moet worden voldaan aan de in Verordening ECB/2001/13 vastgelegde statistische vereisten. In specifieke gevallen kan de ECB ter voldoening aan haar eisen gebruik

⁴ PB L 250 van 2.10.2003, blz. 10.

maken van de aldus verzamelde statistische gegevens.

Een door een nationale centrale bank zoals boven omschreven verleende vrijstelling heeft tot gevolg dat de desbetreffende kleine MFI's aan verminderde rapportageverplichtingen onderworpen zijn (die onder meer inhouden dat slechts op kwartaalbasis moet worden gerapporteerd) in het kader van de minimumreserves zoals uiteengezet in Bijlage II bij Verordening ECB/2001/13. De eisen ter zake van kleine MFI's die geen kredietinstelling zijn worden uiteengezet in Bijlage III bij genoemde Verordening. MFI's die zijn vrijgesteld kunnen er echter voor kiezen toch aan de volledige rapportageverplichtingen te voldoen.

5 GEBRUIK VAN STATISTISCHE GEGEVENS CONFORM DE ECB-VERORDENING INZAKE RESERVEVERPLICHTINGEN

Om de rapportagelast zo gering mogelijk te houden en om bij het verzamelen van statistische gegevens dubbel werk te voorkomen, wordt de statistische informatie met betrekking tot de balansrapportage door MFI's conform Verordening ECB/2001/13 ook gebruikt voor het berekenen van de reservebasis conform Verordening ECB/2003/9.

Voor statistische doeleinden moeten de rapporterende instellingen de gegevens aan hun nationale centrale bank rapporteren conform het in Tabel 1 weergegeven kader, dat is opgenomen in Bijlage I bij Verordening ECB/2001/13. De in deze tabel met een asterisk (“*”) gemerkte posities worden door de rapporterende instellingen gebruikt om hun reservebasis te berekenen (zie Kader 9 in Hoofdstuk 7 van deze publicatie).

Om een juiste berekening te kunnen maken van de reservebasis waarop een positieve reserve-ratio wordt toegepast, is een gedetailleerde uitsplitsing nodig van deposito's met een vaste looptijd van meer dan twee jaar, van deposito's met een opzegtermijn van meer dan twee jaar en

van reponverplichtingen van kredietinstellingen ten opzichte van (zowel in het binnenland als elders in het eurogebied gevestigde) MFI's, reserveplichtige kredietinstellingen, de ECB en de nationale centrale banken, ten opzichte van de centrale overheid en ten opzichte van de rest van de wereld.

Voorts mogen, afhankelijk van de nationale stelsels voor de verzameling van de gegevens en met handhaving van de definities en rubriceringen voor de balans van de MFI-sector zoals uiteengezet in Verordening ECB/2001/13 reserveplichtige kredietinstellingen de voor het berekenen van de reservebasis benodigde gegevens, met uitzondering van die met betrekking tot verhandelbare instrumenten, desgewenst volgens Tabel 1a rapporteren mits een en ander geen vetgedrukte posities uit Tabel 1 aantast.

Bijlage II bij Verordening ECB/2001/13 bevat specifieke bepalingen en overgangsbepalingen ten aanzien van de reserveverplichtingen bij fusies waarbij kredietinstellingen zijn betrokken.

Bijlage II bij Verordening ECB/2001/13 bevat met name een rapportageschema voor kredietinstellingen in de “staart”. Deze kredietinstellingen moeten ten minste de kwartaalgegevens rapporteren die nodig zijn voor het berekenen van de reservebasis conform Tabel 1a. Deze instellingen moeten ervoor zorgen dat de rapportage conform Tabel 1a geheel overeenstemt met de in Tabel 1 toegepaste definities en rubriceringen. De reservebasis van de instellingen in de “staart” voor drie reserveaanhoudingsperiodes wordt gebaseerd op de door de nationale centrale banken verzamelde kwartaalultimogegevens.

Deze bijlage bevat ook bepalingen ten aanzien van rapportage op geconsolideerde basis. Met toestemming van de ECB mag een reserveplichtige kredietinstelling voor een concern van reserveplichtige kredietinstellingen binnen een bepaald nationaal grondgebied op geconsolideerde basis rapporteren, mits alle betrokken instellingen afstand hebben gedaan van de

mogelijkheid om een vast bedrag op de reserveverplichting in mindering te brengen. Deze vaste aftrek mag echter wel voor het concern als geheel worden toegepast. Alle betrokken instellingen worden afzonderlijk opgenomen in de lijst van monetaire financiële instellingen (MFI's) van de ECB.

Daarnaast bevat deze bijlage bepalingen ten aanzien van fusies tussen kredietinstellingen. In deze bijlage hebben de termen “fusie”, “fuserende instellingen” en “overnemende instelling” de betekenis als vastgesteld in Verordening ECB/2003/9. Voor de aanhoudingsperiode gedurende welke een fusie plaatsvindt, wordt de reserveverplichting van de overnemende instelling berekend, en moet daaraan worden voldaan, conform artikel 13 van genoemde Verordening. Voor de opeenvolgende reserve-aanhoudingsperiodes, worden de reserveverplichtingen van de overnemende instelling in voorkomende gevallen volgens speciale regels berekend op basis van een reservebasis en van statistische gegevens (zie de tabel in Bijlage II bij ECB/2001/13). Voor het overige zijn de normale regels voor de rapportage van statistische gegevens en de berekening van de reserveverplichting, zoals vervat in artikel 3 van Verordening ECB/2003/9, van toepassing. Bovendien kan de desbetreffende nationale centrale bank de overnemende instelling machtigen de vereiste statistische gegevens te rapporteren via tijdelijke procedures. Deze afwijking van de normale rapportageprocedure moet zo kort mogelijk duren en mag in geen geval een periode van zes maanden, gerekend vanaf de datum van de fusie, overschrijden. Een en ander laat onverlet dat de overnemende instelling de eigen rapportageverplichtingen conform Verordening ECB/2001/13 moet vervullen en in voorkomende gevallen ook die van de fuserende instellingen. De overnemende instelling moet, zodra het fusievoornemen openbaar wordt en ruim voordat de fusie plaatsvindt, de desbetreffende nationale centrale bank in kennis stellen van de wijze waarop zal worden voldaan aan de statistische rapportageverplichtingen met betrekking tot de vaststelling van de reserveverplichting.

6 CONTROLE EN VERPLICHTE VERZAMELING

De ECB zelf en de nationale centrale banken maken normaliter gebruik van de bevoegdheid om statistische gegevens te controleren en de indiening daarvan af te dwingen wanneer niet voldaan wordt aan de minimumeisen ter zake van indiening, accuraatheid, conformiteit met de indelingscriteria alsmede herzieningen. Deze minimumeisen zijn uiteengezet in Bijlage IV bij Verordening ECB/2001/13.

7 NIET-DEELNEMENDE LIDSTATEN

Aangezien aan een verordening krachtens artikel 34.1 van de Statuten geen rechten of plichten kunnen worden ontleend door lidstaten met een derogatie (artikel 43.1 van de Statuten) en door Denemarken (artikel 2 van protocol nr. 26 met betrekking tot enkele bepalingen inzake Denemarken) en een dergelijke verordening niet van toepassing is op het Verenigd Koninkrijk (artikel 8 van het protocol betreffende enkele bepalingen met betrekking tot het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland), is Verordening ECB/2001/13 slechts van toepassing op de deelnemende lidstaten.

Artikel 5 van de Statuten, met betrekking tot de bevoegdheid van de ECB en van de nationale centrale banken op het terrein van statistieken, en Verordening (EG) nr. 2533/98 van de Raad zijn echter in alle lidstaten van toepassing. Tezamen met artikel 10 (ex artikel 5) van het Verdrag vloeit hieruit ook de verplichting voor niet-deelnemende lidstaten voort om op nationaal niveau alle maatregelen uit te werken en ten uitvoer te leggen die zij passend achten voor het verzamelen van de ter vervulling van de statistische rapportagevereisten van de ECB benodigde statistische gegevens, evenals een verplichting tijdig op statistisch terrein voorbereidingen te treffen om deelnemende lidstaten te worden. Deze verplichting is uitdrukkelijk vermeld in artikel 4 en overweging 17 van Verordening (EG) nr. 2533/98 van de Raad. Omwille van de transparantie wordt deze speciale verplichting herhaald in de overwegingen van Verordening ECB/2001/13.

Tabel I Op maandbasis te verstrekken gegevens (standen)

De gedrukte cellen zijn uitsluitend gerapporteerd door reserveplichtige kredietinstellingen

BALANSPOSTEN	A. Binnenland								
	MFI's ³⁾		Niet-MFI's		Overige ingezetenen				
	waarvan: reserveplichtige kredietinst., ECB en NCB's		Overheid		Totaal	Overige financiële intermediairs/dienstverleners (S.123 + S.124)	Verzekeraars en pensioenfondsen (S.125)	Niet-financiële vennootschappen (S.11)	Huishoudens + Instellingen zonder winst-oogmerk t.b.v. huishoudens (S.14 + S.15) ⁵⁾
			Centrale overheid	Overige overheid					
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	
PASSIVA									
8 Geldomloop									
9 Deposito's (alle valuta's) t/m 1 jaar	*	*	*						
> 1 jaar									
9e Euro	*	*							
9.1e Onmiddellijk opvraagbaar				*	*				
9.2e Met vaste looptijd									
t/m 1 jaar				*	*				
> 1 jaar t/m 2 jaar				*	*				
> 2 jaar ¹⁾	*	*	*	*	*				
9.3e Met opzegtermijn									
t/m 3 maanden ²⁾				*	*				
> 3 maanden				*	*				
w.v.: > 2 jaar ⁴⁾	*	*	*	*	*				
9.4e Repo's	*	*	*	*	*				
9x Overige valuta's									
9.1x Onmiddellijk opvraagbaar				*	*				
9.2x Met vaste looptijd									
t/m 1 jaar				*	*				
> 1 jaar t/m 2 jaar				*	*				
> 2 jaar ¹⁾	*	*	*	*	*				
9.3x Met opzegtermijn									
t/m 3 maanden ²⁾				*	*				
> 3 maanden				*	*				
w.v.: > 2 jaar ⁴⁾	*	*	*	*	*				
9.4x Repo's	*	*	*	*	*				
10 Aandelen/participaties in geldmarktfondsen									
11 Uitgegeven schuldbewijzen									
11e Euro									
t/m 1 jaar									
> 1 jaar t/m 2 jaar									
> 2 jaar									
11x Overige valuta's									
t/m 1 jaar									
> 1 jaar t/m 2 jaar									
> 2 jaar									
12 Kapitaal en reserves									
13 Overige passiva									

- 1) Met inbegrip van deposito's waarvan de voorwaarden door de overheid worden vastgesteld.
 2) Met inbegrip van niet-overdraagbare, onmiddellijk opvraagbare spaardeposito's.

BIJLAGE 4

Rapportagekader
voor de monetaire en
bancaire statistieken
van de Europese
Centrale Bank

B. Overige deelnemende lidstaten									C. Rest van de wereld	D. Niet toe te rekenen
MFI's ³⁾		Niet-MFI's								
(j)	waarvan: reserveplichtige kredietinst., ECB en NCB's	Overheid		Overige ingezetenen				(s)	(t)	
		Centrale overheid	Overige overheid	Totaal	Overige financiële intermediairs/dienstverleners (S.123 + S.124)	Verzekeraars en pensioenfondsen (S.125)	Niet-financiële vennootschappen (S.11)			Huishoudens + Instellingen zonder winst-oogmerk t.b.v. huishoudens (S.14 + S.15) ³⁾
(k)	(l)	(m)	(n)	(o)	(p)	(q)	(r)	(s)	(t)	
*	*	*						*		
*	*									
			*	*						
			*	*						
			*	*						
*	*	*	*	*				*		
			*	*						
			*	*						
*	*	*	*	*				*		
*	*	*	*	*				*		
			*	*						
			*	*						
*	*	*	*	*				*		
*	*	*	*	*				*		
									*	
									*	
									*	
									*	
									*	
									*	

3) Kredietinstellingen mogen posities rapporteren ten opzichte van "MFI's met uitzondering van reserveplichtige kredietinstellingen, ECB en NCB's" in plaats van ten opzichte van "MFI's" en "reserveplichtige kredietinstellingen, ECB en NCB's", mits dit niet ten koste gaat van de mate van detaillering en dit geen vetgedrukte posities betreft.

4) De rapportage van deze post is tot nader order vrijwillig.

Tabel I Op maandbasis te verstrekken gegevens (vervolg)

BALANSPOSTEN	A. Binnenland								
	MFI's ³⁾	Niet-MFI's							
		Overheid	Overige ingezetenen						
			Totaal	Overige financiële intermediairs/dienstverleners (S.123 + S.124)	Verzekeraars en pensioenfondsen (S.125)	Niet-financiële vennootschappen (S.11)	Huishoudens + Instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens (S.14 + S.15)		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	Consumptief krediet (g)	Woning-hypotheke (h)	Overige (i)	
ACTIVA									
1 Kasmiddelen (alle valuta's)									
1e w.v.: euro									
2 Leningen									
t/m 1 jaar									
> 1 jaar t/m 5 jaar									
> 5 jaar									
2e w.v.: euro									
3 Effecten m.u.v. aandelen									
3e Euro									
t/m 1 jaar									
> 1 jaar t/m 2 jaar									
> 2 jaar									
3x Niet-MU-valuta's									
t/m 1 jaar									
> 1 jaar t/m 2 jaar									
> 2 jaar									
4 Aandelen/participaties in geldmarktfondsen									
5 Aandelen en deelnemingen									
6 Vaste activa									
7. Overige activa									

Tabel 1a De te verschaffen gegevens voor eenvoudiger rapportage van reserveverplichtingen

	Reservebasis berekend als de som van de volgende kolommen in Tabel 1 (passiva): (a)-(b)+(c)+(d)+(e)+(j)-(k)+(l)+(m)+(n)+(s)
DEPOSITOVERPLICHTINGEN (euro en andere valuta's tezamen)	
9 TOTAAL DEPOSITO'S	
9.1e + 9.1x	
9.2e + 9.2x	
9.3e + 9.3x	
9.4e + 9.4x	
waarvan:	
9.2e + 9.2x met vaste looptijd van meer dan 2 jaar	
waarvan:	
9.3e + 9.3x met opzegtermijn van meer dan 2 jaar	Vrijwillige rapportage
waarvan:	
9.4e + 9.4x repo's	
	Uitstaande emissies, kolom (t) in Tabel 1 (passiva)
VERHANDELBARE INSTRUMENTEN (euro en andere valuta's tezamen)	
11 UITGEGEVEN SCHULDBEWIJZEN	
11e + 11x met vaste looptijd t/m 2 jaar	
11 UITGEGEVEN SCHULDBEWIJZEN	
11e + 11x met vaste looptijd van meer dan 2 jaar	

BIJLAGE 5

DE WEBSITES VAN HET EUROSISTEEM

Centrale bank	Website
Europese Centrale Bank	www.ecb.int
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique	www.nbb.be of www.bnb.be
Deutsche Bundesbank	www.bundesbank.de
Bank of Greece	www.bankofgreece.gr
Banco de España	www.bde.es
Banque de France	www.banque-france.fr
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	www.centralbank.ie
Banca d'Italia	www.bancaditalia.it
Banque centrale du Luxembourg	www.bcl.lu
De Nederlandsche Bank	www.dnb.nl
Oesterreichische Nationalbank	www.oenb.at
Banco de Portugal	www.bportugal.pt
Banka Slovenije	www.bsi.si
Suomen Pankki – Finlands Bank	www.bof.fi

BIJLAGE 5

De websites van het
Eurosysteem

BIJLAGE 6

PROCEDURES EN SANCTIES INGEVAL EEN TEGENPARTIJ NIET AAN VERPLICHTINGEN VOLDOET

I FINANCIËLE SANCTIES

Als een tegenpartij niet voldoet aan de regels voor tenders,¹ de regels voor bilaterale transacties,² de regels voor het gebruik van beleenbare activa,³ of de einde-dagprocedures en toegangsvoorwaarden voor de marginale beleningsfaciliteit,⁴ worden door het Eurosysteem als volgt sancties opgelegd:

- (i) Bij overtreding van de regels met betrekking tot tendertransacties, bilaterale transacties en het gebruik van beleenbare activa, wordt voor de eerste en de tweede overtreding binnen een periode van 12 maanden voor elke overtreding een financiële sanctie opgelegd. De op te leggen financiële sancties worden berekend op basis van de marginale beleningsrente plus 2,5 procentpunt.

Bij overtreding van de regels met betrekking tot tendertransacties en bilaterale transacties worden de financiële sancties berekend op basis van het bedrag aan onderpand of liquiditeiten dat door de tegenpartij niet kan worden voldaan, vermenigvuldigd met de coëfficiënt 7/360.

Bij overtreding van de regels inzake het gebruik van beleenbare activa worden de financiële sancties berekend op basis van het bedrag aan niet-beleenbare activa (dan wel activa die de tegenpartij niet mag gebruiken) die door de tegenpartij (1) aan een nationale centrale bank of aan de ECB zijn verschaft, of (2) niet zijn teruggetrokken binnen 20 werkdagen nadat zij hun beleenbaarheid hebben verloren of niet langer door de tegenpartij mogen worden gebruikt, vermenigvuldigd met de coëfficiënt 1/360.

- (ii) De eerste keer dat de regels met betrekking tot einde-dagprocedures of voor toegang tot de marginale beleningsfaciliteit worden overtreden, worden de op te leggen financiële sancties berekend tegen 5 procentpunt. Bij herhaalde overtreding wordt de boeterente verhoogd met 2,5 procentpunt bij elke volgende overtreding binnen een periode

van 12 maanden, berekend op basis van het bedrag waartoe ten onrechte toegang is verkregen tot de marginale beleningsfaciliteit.

2 NIET-FINANCIËLE SANCTIES

Bij overtreding van de regels met betrekking tot tendertransacties en bilaterale transacties, en bij overtreding van de regels met betrekking tot beleenbare activa schorst het Eurosysteem tegenpartijen als volgt:

2.1 SCHORSING NA OVERTREDING VAN DE REGELS MET BETREKKING TOT TENDERTRANSACTIES EN BILATERALE TRANSACTIES

Bij een derde overtreding van dezelfde aard binnen een periode van 12 maanden, schorst het Eurosysteem de desbetreffende tegenpartij gedurende een bepaalde periode van deelname aan de volgende open-markttransactie(s) van dezelfde soort en uitgevoerd met gebruikmaking van dezelfde procedures; een dergelijke schorsing wordt opgelegd naast de financiële sanctie conform paragraaf 1. De duur van de schorsing wordt als volgt bepaald:

- (a) als het bedrag aan niet-geleverd(e) onderpand of liquiditeiten minder is dan 40% van de totale hoeveelheid onderpand of liquiditeiten die bij de derde overtreding had moeten worden geleverd, volgt een schorsing van één maand;

1 Dit is het geval als een tegenpartij niet in staat is voldoende beleenbare activa over te dragen tegenover het toegewezen bedrag aan liquiditeit bij een liquiditeitsverruimende transactie of als een tegenpartij niet in staat is voldoende liquiditeiten over te dragen tegenover het bij een liquiditeitsverkrappende transactie toegewezen bedrag.

2 Dit is het geval als een tegenpartij niet in staat is voldoende beleenbare activa of voldoende liquiditeiten over te dragen tegenover het bij een bilaterale transactie overeengekomen bedrag.

3 Dit is het geval als een tegenpartij activa gebruikt die niet meer beleenbaar zijn (dan wel door haar niet mogen worden gebruikt) of die tijdens de looptijd van een transactie hun beleenbaarheid verliezen.

4 Dit is het geval als een tegenpartij aan het einde van de dag een negatief saldo heeft op de vereveningsrekening en niet voldoet aan de toegangsvoorwaarden voor de marginale beleningsfaciliteit.

- (b) als het bedrag aan niet-geleverd(e) onderpand of liquiditeiten tussen de 40% en 80% bedraagt van de totale hoeveelheid onderpand of liquiditeiten die bij de derde overtreding had moeten worden geleverd, volgt een schorsing van twee maanden; en
- (c) als het bedrag aan niet-geleverd(e) onderpand of liquiditeiten tussen de 80% en 100% bedraagt van de totale hoeveelheid onderpand of liquiditeiten die bij de derde overtreding had moeten worden geleverd, volgt een schorsing van drie maanden.

Deze financiële sancties en schorsingen gelden ook, onverminderd onderstaande paragraaf 2.3, voor elke volgende overtreding gedurende een periode van 12 maanden.

2.2 SCHORSING NA OVERTREDING VAN DE REGELS MET BETREKKING TOT BELEENBARE ACTIVA

Als zich binnen een periode van 12 maanden en derde overtreding voordoet, schorst het Eurosysteem de desbetreffende tegenpartij van deelname aan de volgende open-markt-transactie; een dergelijke schorsing wordt opgelegd naast de financiële sanctie conform paragraaf 1.

Deze financiële sancties en schorsingen gelden ook, onverminderd onderstaande paragraaf 2.3, voor elke volgende overtreding gedurende een periode van 12 maanden.

2.3 SCHORSING, IN UITZONDERLIJKE GEVALLEN, VAN DEELNAME AAN ALLE MONETAIRE-BELEIDSTRANSACTIES GEDURENDE EEN BEPAALDE PERIODE

In uitzonderlijke gevallen kan, gezien de ernst van de overtreding(en) en met inachtneming van de daarmee gemoeide bedragen, de frequentie of de duur van de overtreding(en), worden overwogen, naast een conform paragraaf 1 berekende financiële sanctie, de desbetreffende tegenpartij gedurende een periode van drie maanden te schorsen van deelname aan alle monetaire-beleidstransacties.

2.4 IN ANDERE LIDSTATEN GEVESTIGDE INSTELLINGEN

Het Eurosysteem kan ook besluiten dat de jegens de in overtreding zijnde tegenpartij te nemen schorsingsmaatregel tevens van toepassing is op in andere lidstaten gevestigde bijkantoren van dezelfde instelling.

BIJLAGE 7

VESTIGING VAN EEN GELDIG ZEKERHEIDSRECHT OP KREDIETVORDERINGEN

Om te waarborgen dat een geldig zekerheidsrecht wordt gevestigd op kredietvorderingen en de kredietvorderingen vlot te gelde kunnen worden gemaakt indien een tegenpartij in gebreke blijft, moet aan de volgende additionele juridische voorwaarden worden voldaan:

- *Controle of de kredietvorderingen daadwerkelijk bestaan:* De nationale centrale banken moeten ten minste de volgende maatregelen nemen om te controleren of de kredietvorderingen die als onderpand aan het Eurosysteem worden aangeboden werkelijk bestaan: (i) ten minste eenmaal per kwartaal zelfcertificering en garantie door de tegenpartij tegenover de NCB dat de als onderpand aangeboden kredietvorderingen bestaan, eventueel te vervangen door onderlinge toetsingen van de gegevens in centrale kredietregisters, indien aanwezig; (ii) eenmalige controle door nationale centrale banken, toezichthouders of externe accountants van de procedures die door de tegenpartij zijn gevolgd om de gegevens betreffende het bestaan van de kredietvorderingen aan het Eurosysteem voor te leggen; en (iii) willekeurige controles door de nationale centrale banken, betrokken kredietregisters, toezichthouders of externe accountants van de kwaliteit en accuraatheid van de zelfcertificering.

De eenmaal per kwartaal plaatsvindende zelfcertificering en garantie genoemd onder (i) hierboven behelst het vereiste dat de tegenpartijen van het Eurosysteem schriftelijk bevestigen en garanderen dat:

- de aan een nationale centrale bank aangeboden kredietvorderingen voldoen aan de beleenbaarheidscriteria van het Eurosysteem;
- geen van de als onderpand aangeboden kredietvorderingen tegelijkertijd wordt gebruikt als onderpand ten gunste van een derde partij, en te garanderen dat de tegenpartij de kredietvorderingen niet als onderpand zal mobiliseren ten gunste van een derde partij; en

- elke gebeurtenis die een substantiële invloed heeft op de feitelijke contractuele betrekkingen tussen de tegenpartij en de betrokken NCB (met name vroege, gedeeltelijke of volledige aflossingen, neerwaarts bijgestelde ratings en substantiële wijzigingen in de voorwaarden van de kredietvordering) onmiddellijk, maar in elk geval niet later dan gedurende de eerstvolgende werkdag, aan de relevante NCB zal worden medegedeeld.

Om de onder (ii) en (iii) hierboven genoemde controles (eenmalige controles en willekeurige controles) mogelijk te maken, moeten toezichthouders of met name nationale centrale banken of externe accountants worden gemachtigd om een dergelijk onderzoek te verrichten, zo nodig contractueel of in overeenstemming met de toepasselijke nationale vereisten.

- *Inkennisstelling van de debiteur dat de kredietvordering als onderpand is aangeboden, dan wel registratie van een dergelijke mobilisatie:* Afhankelijk van de specifieke kenmerken van de verschillende betrokken jurisdicties, is voor de inkennisstelling van de debiteur aangaande de mobilisatie van de kredietvordering het volgende vereist:

- a) In sommige lidstaten, waar de inkennisstelling van de debiteur aangaande de mobilisatie van de kredietvordering een eerste voorwaarde is voor geldige mobilisatie naar nationaal recht, zoals uiteengezet in de toepasselijke nationale documentatie, is ex-ante inkennisstelling van de debiteur een wettelijk vereiste voor de beleenbaarheid van de kredietvordering. Bij ex-ante inkennisstelling van de debiteur met het oog op de beleenbaarheid is het noodzakelijk dat de debiteur voorafgaand aan of ten tijde van de daadwerkelijke mobilisatie als onderpand door de tegenpartij of de nationale centrale bank (zoals uiteengezet in de toepasselijke nationale documentatie) in kennis wordt gesteld aangaande de

mobilisatie van de kredietvordering door de tegenpartij als onderpand ten gunste van de nationale centrale bank.

- b) In enkele andere lidstaten, waar openbare registratie van de mobilisatie van de kredietvordering als onderpand een eerste voorwaarde is voor geldige mobilisatie of, in bepaalde gevallen, voor de voorrang van de kredietvordering naar nationaal recht, zoals uiteengezet in de toepasselijke nationale documentatie, dient een dergelijke registratie voorafgaand aan of ten tijde van de daadwerkelijke mobilisatie als onderpand plaats te vinden.
- c) Tot slot moet in lidstaten waar ex-ante inkennisstelling van de debiteur of openbare registratie van de mobilisatie van de kredietvordering als onderpand zoals beschreven onder a) en b) niet vereist is, zoals uiteengezet in de toepasselijke nationale documentatie, ex-post inkennisstelling van de debiteur plaatsvinden. Bij ex-post inkennisstelling van de debiteur is het noodzakelijk dat de debiteur door de tegenpartij of de nationale centrale bank (zoals uiteengezet in de nationale documentatie) onmiddellijk na een kredietgebeurtenis in kennis wordt gesteld van de mobilisatie van de kredietvordering door de tegenpartij als onderpand ten gunste van de nationale centrale bank. Onder “kredietgebeurtenis” wordt verstaan: in gebreke blijven of soortgelijke gebeurtenissen zoals nader omschreven in de toepasselijke nationale documentatie.

In het geval dat de kredietvorderingen instrumenten aan toonder zijn waarvoor door het toepasselijke nationale recht inkennisstelling niet wordt voorgeschreven, is inkennisstelling niet vereist. In dergelijke gevallen dienen de instrumenten aan toonder voorafgaand aan of ten tijde van de daadwerkelijke mobilisatie in fysieke zin aan de betrokken na-

tionale centrale bank te worden overgedragen.

De bovenstaande bepalingen zijn minimumvereisten. Nationale centrale banken kunnen bepalen dat ex-ante inkennisstelling of registratie ook in andere dan de bovenstaande gevallen vereist is, zoals uiteengezet in de toepasselijke nationale documentatie.

- *Afwezigheid van beperkingen in verband met bankgeheim en vertrouwelijkheid:* De tegenpartij is niet verplicht de goedkeuring van de debiteur te verkrijgen voor openbaarmaking van de gegevens betreffende de kredietvordering en de debiteur die het Eurosysteem vereist om te waarborgen dat een geldig zekerheidsrecht wordt gevestigd op kredietvorderingen en dat de kredietvorderingen vlot te gelde kunnen worden gemaakt indien een tegenpartij in gebreke blijft. De tegenpartij en de debiteur dienen contractueel overeen te komen dat de debiteur onvoorwaardelijk instemt met de openbaarmaking van dergelijke gegevens betreffende de kredietvordering en de debiteur aan het Eurosysteem. Een dergelijke bepaling is niet noodzakelijk als de verstrekking van dergelijke gegevens door het nationaal recht, zoals uiteengezet in de toepasselijke nationale documentatie, niet wordt beperkt.
- *Afwezigheid van beperkingen op de mobilisatie van de kredietvordering:* Tegenpartijen dienen ervoor te zorgen dat kredietvorderingen volledig overdraagbaar zijn en zonder beperkingen ten gunste van het Eurosysteem als onderpand kunnen worden gemobiliseerd. In de kredietvorderingsovereenkomst of in andere contractuele regelingen tussen de tegenpartij en de debiteur mag de mobilisatie op geen enkele wijze worden beperkt, tenzij in de nationale wet uitdrukkelijk is voorzien in een bevoorrechte positie van het Eurosysteem met betrekking tot de mobilisatie van onderpand, ongeacht eventuele contractuele beperkingen.

- *Afwezigheid van beperkingen op het te gelde maken van de kredietvordering:* In de kredietvorderingsovereenkomst of andere contractuele regelingen tussen de tegenpartij en de debiteur mag het te gelde maken van de als onderpand gebruikte kredietvordering op geen enkele wijze worden beperkt door formele, temporele of andere vereisten met betrekking tot tegeldemaking.

ISSN 1725717-4

9 771725 717009